Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

6 СНЕЖНЯ 2008 г.
СУБОТА
№ 231
(26344)

Кошт 500 рублёў

ВЫДАЕЦЦА З 9 ЖНІЎНЯ 1917 Г.

Фота БЕЛТА.

ПАЖАР У МАГІЛЁВЕ: моцна гарэлі і доўга дымілі старыя шыны

5 снежня раніцай загарэўся сметнік аўтапакрышак каля ААТ «Магілёўскі рэгенератны завод» на вуліцы Чалюскінцаў. Сінявата-чорным дымам, які з'яўляецца пры гарэнні гумавых адходаў, зацягнула, здавалася, паўгорада.

На пажар адразу выехалі 7 разлікаў падраздзялення МНС. Плошча, на якой бушаваў пажар, складала каля 50 квадратных метраў. На пляцоўцы працавалі 49 пажарных. Яны хутка лакалізавалі пажар: збілі агонь і не далі яму распаўсюдзіцца. Але праблема была ў тым, што вышыня складзіравання старых шын дасягала 2 метраў, таму давялося разбіраць завалы. Паводле папярэдняй інфармацыі, на пляцоўцы захоўваліся 7 тысяч тон гумавых адходаў. Усяго праз гадзіну з лішкам пажар быў ліквідаваны, але пажарныя на месцы здарэння працавалі яшчэ шмат часу: масіў са спаленай гумы, які доўга тлее, трэба было разбіраць і праліваць вадой уручную.

Разглядаюцца розныя версіі ўзнікнення пажару. У пятніцу ў пахмурным Магілёве было вільготна і часам ішоў дождж, а таму версію падпалу таксама не выключаюць.

Магілёўскі народ спачатку хваляваўся: а ці не гарыць шкодныя хімічныя прадукты, а потым абмяркоўваў версіі наконт нядаўняй «таннай утылізацыі». Прычыны пажару ўстанаўліваюць спецыялісты.

Пляцоўка, дзе загарэлі старыя шыны, раней належала рэгенератнаму заводу і знаходзілася побач з ім. У сувязі з пажарам праца завода была прыпынена, работнікі эвакуяваны. Увогуле людзі на гэтым пажары не пацярпелі.

Алена КАЗЛОВА.

БЕЛАРУСБАНК

Открытое акционерное общество «Сберегательный банк «Беларусбанк» информирует,

что на период с 8 декабря 2008 года по 30 апреля 2009 года по срочным банковским вкладам в белорусских рублях «Накопительный», «XXI век» (370 дней) и «Премиально-накопительный «Детский» устанавливается дополнительный процентный доход в размере 2 процентов годовых.

Процентный доход по срочным банковским вкладам в белорусских рублях на период с 8 декабря 2008 года по 30 апреля 2009 года составит:

- **«Накопительный» – 17 процентов годовых;**
- **«XXI век» (370 дней) – 15 процентов годовых;**
- **«Премиально-накопительный «Детский»** – ставка рефинансирования Национального банка Республики Беларусь + 4 п.п. + 2 процента годовых (по состоянию на 8 декабря 2008 г. **– 17 процентов годовых).**

Выплата дополнительного процентного дохода производится, если с 08.12.2008 г. по 30.04.2009 г. включительно по счетам не совершались расходные операции, кроме истребования процентов, капитализированных в вышеуказанном периоде.

Начисление дополнительного процентного дохода производится за каждый календарный день, исходя из фактического остатка суммы вклада за период с 08.12.2008 г. или дня открытия вклада после указанной даты, и причисляется к остатку вклада 30.04.2009 г.

Предложение на заключение дополнительного соглашения к договору срочного банковского вклада (депозита) *(публичная оферта)*

Открытое акционерное общество «Сберегательный банк «Беларусбанк», именуемое в дальнейшем «Вкладополучатель», считает себя на условиях, указанных в настоящем предложении, заключившим дополнительное соглашение к договору срочного банковского вклада (депозита), определенному в соответствии с настоящим предложением, с любым, именуемым в дальнейшем «Вкладчик», кто при соблюдении условий, предусмотренных настоящим предложением, в порядке и срок, предусмотренные настоящим предложением, отзовется на настоящее предложение (акцептует предложение).

Настоящее предложение связывает Вкладополучателя с 01 мая 2009 года и может быть акцептовано в срок до момента первого опубликования извещения об отзыве настоящего предложения.

Настоящее предложение может быть в любой момент отозвано решением Председателя Правления Вкладополучателя (лицом, исполняющим его обязанности) путем опубликования извещения об отзыве настоящего предложения.

Для акцепта настоящего предложения должны быть соблюдены следующие условия:

- между Вкладополучателем и Вкладчиком действовал по состоянию на 08 декабря 2008 года и после 08 декабря 2008 года любой из нижеуказанных договоров срочного банковского вклада (депозита) в белорусских рублях: договор срочного банковского вклада «Накопительный» (в белорусских рублях); договор срочного банковского вклада «XXI ВЕК» в белорусских рублях, срок возврата вклада по которому 370 дней; договор срочного банковского вклада «Премиально-накопительный «Детский» (далее любой из названных договоров срочного банковского вклада (депозита) именуется – Договор);

- с 08 декабря 2008 года по 30 апреля 2009 года включительно по счету для размещения вклада (депозита), открытому по Договору, заключенному Вкладополучателем с Вкладчиком, никем не совершались расходные операции, за исключением истребования дохода по вкладу (депозиту), присоединенного к остатку вклада (депозита) в период с 08 декабря 2008 года по 30 апреля 2009 года.

При акцепте Вкладчиком настоящего предложения предусмотренное настоящим предложением дополнительное соглашение заключается в отношении Договора, заключенного между Вкладополучателем и Вкладчиком, в отношении которого совершается акцепт.

Акцептом настоящего предложения признается ответ любого лица о его принятии, совершенный в срок и порядке, предусмотренные настоящим предложением. Акцепт должен быть полным, безоговорочным и не может быть совершен в ином порядке, чем предусмотренный в настоящем предложении.

Акцепт настоящего предложения должен быть осуществлен путем проставления второй подписи Вкладчика на документе, оформляющем приходную или расходную операцию, при совершении приходной или расходной операции по Договору, заключенному между Вкладополучателем и Вкладчиком.

Условия дополнительного соглашения к договору срочного банковского вклада (депозита)

С момента акцепта настоящего предложения вступает в силу Дополнительное соглашение к Договору, заключенному между Вкладополучателем и Вкладчиком (далее – Соглашение), на следующих условиях:

Вкладополучатель обязуется 30 апреля 2009 года выплатить Вкладчику путем присоединения к остатку вклада (депозита) дополнительный доход, начисленный на вклад (депозит) по Договору за период с 08 декабря 2008 года (или дня заключения Договора с 08 декабря 2008 года) по 30 апреля 2009 года включительно, исходя из фактического остатка вклада (депозита) по договору из расчета процентной ставки, равной 2 (Два) процента годовых.

При начислении дополнительного дохода по вкладу количество дней в году принимается точное (365 или 366 в високосном году).

Соглашение вступает в силу с момента акцепта настоящего предложения и применяется к отношениям Вкладополучателя и Вкладчика, возникшим с 08 декабря 2008 года.

Председатель Правления ОАО «АСБ Беларусбанк» **Н.А. Ермакова**

Дополнительную информацию можно получить в любом учреждении банка или на сайте

http://www.belarusbank.by

Проценты, выплаченные по вкладам, депозитам в течение 2007 г., млн. белорусских рублей.

	январь	февраль	март	апрель	май	июнь	июль	август	сентябрь	октябрь	ноябрь	декабрь	2007 г.
Вклады до востребования	20,3	62,4	149,7	238,4	148,6	193,3	202,6	233,2	244,1	365,5	397,0	29 577,5	31 832,6
в том числе: в белорусских рублях	19,4	59,3	146,3	234,1	142,4	187,7	196,5	222,2	237,7	355,5	388,0	29 408,3	31 597,5
в иностранной валюте	0,9	3,1	3,4	4,3	6,2	5,6	6,1	11,0	6,4	10,0	9,0	169,2	235,1
Срочные депозиты	30 358,5	32 352,4	24 405,4	38 746,0	48 555,5	31 125,0	54 036,6	38 911,9	30 223,7	55 111,0	42 713,9	52 150,6	478 690,4
в том числе: в белорусских рублях	26 895,8	28 068,5	20 038,5	29 455,9	42 531,2	25 248,9	42 908,6	32 018,1	23 385,1	42 826,4	34 573,9	35 011,8	382 962,8
в иностранной валюте	3 462,7	4 283,9	4 366,9	9 290,1	6 024,3	5 876,1	11 128,0	6 893,8	6 838,6	12 284,6	8 140,0	17 138,8	95 727,6

Сохранность и возврат вкладов гарантируется в порядке, установленном законодательством Республики Беларусь.

Лицензия на осуществление банковской деятельности № 1 от 28.08.2008 г., выданная Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100325912.

ПРАЗ 20 ГАДОЎ...

Быццам бы і не было гэтых 20 гадоў. Але. Мы жывём у іншай краіне, і ў нас нарадзіліся і ўжо амаль выраслі дзеці. Старэйшаму сыну на наступным тыдні споўніцца 19 гадоў. А 20 гадоў таму мне было 18. І прайшло толькі 10 дзён, як мы пажаніліся. Мы пажаніліся тайна, бо мае бацькі былі супраць. У нас не было вяселля, сказалі толькі яго маці, ужо пасля рэгістрацыі, а ў яе якраз былі на вячэру пельмені. І яшчэ была бутэлька шампанскага, якую мы купілі па дарозе з ЗАГСа. І, як зараз памятаю, — бэзавыя хрызантэмы — адзіны мой вясельны букет. Дарэчы, муж мне ўсе 20 наступных гадоў больш ні разу не дарыў бэзавыя хрызантэмы. І на гэты раз, як звычайна, ён прынёс адну вялікую чырвоную ружу... Гэта было 26 лістапада. А 7 снежня ў Арменіі адбыўся землятрус. І мы спачатку слухалі навіны. І наступным днём, і праз дзень... Божа мой, гэта была першая ў нашым дарослым жыцці катастрофа! Чарнобыль не лічыцца, пра яго ў навінах маўчалі. Да таго ж Чарнобыль патрапіў яшчэ на маё дзяцінства і ценем лёг на ўсё жыццё: у верасні 1987 года нас, першакурснікаў журфака, адправілі на сельгасработы ў вёску Яноўка Краснапольскага раёна, якая пазней была «пахаваная». ...А наперадзе яшчэ былі Чачэнская вайна, Будзёнаўск, Першамайскі, «Курск», Дуброўка, 11 верасня... Не, 7 снежня 1988 года было не першай катастрофай, а хутчэй апошняй — эпохі, якая зыходзіла. Ужо «гарэў» Нагорны Карабах, вось-вось гатовае было загарэцца Прыднястроўе... Тады, у Спітаку і Ленінакане, магчыма, апошні раз сабраліся з будучых «гарачых кропак» і будучых розных краін людзі, аб'яднаныя адным агульным жаданнем — дапамагчы бліжняму ў бядзе. Яны яшчэ не ведалі...

Мы не ведалі...

У навінах пачулі, што не хапае працоўных рук, каб разбіраць завалы, у якіх яшчэ могуць быць жывыя людзі. Гэтага было дастаткова, каб я, 18-гадовая дзяўчына, якая 10 дзён таму выйшла замуж, сказала свайму мужу: «Паехалі!» І, зразумела, ён не запярэчыў, хоць быў на 5 гадоў старэйшы за мяне. Вось толькі зараз падумала: а калі б запярэчыў, ці былі б такімі гэтыя 20 гадоў і ці з'явіліся б на свет нашы дзеці?..

Наступным днём я ўжо стаяла за білетамі ў касы «Аэрафлота» на вуліцы Карла Маркса ў Мінску. Мы ўжо сабралі рэчы: два спальныя мяшкі, надзіманыя матрацы і палатку ўзялі напракат, крупы, макароны, чамадан цёплай адзежы. Пра самае неабходнае я раілася па тэлефоне з байдарачнікам, з якім пазнаёмілася тым летам у цягніку «Адлер—Мінск», калі ехала на канікулы да бацькоў, — вось вам прыклад таго, што нічога ў гэтым жыцці не бывае выпадковым. Білет на Ерэван быў толькі на самалёт, які адлятаў з Вільнюса. У той жа дзень, праз некалькі гадзін. Грошы на білет — 90 рублёў, у нас былі, іх прыслала майму мужу цётка са Львова, як толькі даведалася ад яго маці, што мы ажаніліся. Акрамя байдарачніка, ніхто больш не ведаў пра нашы намеры. І мы выйшлі з кас «Аэрафлота» з білетамі, але без грошай. Да Вільнюса мы паспявалі даехаць на таксі, але заплаціць ужо не было чым. Я вось зараз спрабую ўзгадаць, за якія грошы мы збіраліся вяртацца, — і не магу. Няўжо мы ўвогуле пра гэта не думалі? Абодва? Але дакладна — не думалі, якія наступствы нас чакаюць за пропуск экзаменацыйнай сесіі, якая пачыналася. Мы вучыліся на адным курсе.

Таксіст пагадзіўся ўзяць у залог нашы залатыя заручальныя пярсцёнкі і прывёз нас у Вільнюс да пачатку рэгістрацыі. Пярсцёнкі — гэта было адзінае, што мы купілі да свайго вяселля. Ягоны каштаваў 80 рублёў, а мой — 70. Мы купілі іх у Маладзечне, спецыяльна паехалі на электрычцы і купілі. Вузенькія такія, самыя танныя. Таксіст, тым не менш, пагадзіўся.

У самалёце было шмат армян, у асноўным — мужчыны, усе яны былі няголеныя і маўчалі. І глядзець на іх было страшна, бо яны, як і мы, яшчэ не ведалі... Толькі ў іх ТАМ маглі быць сваякі, сябры альбо знаёмыя. У Крывым Рогу самалёт зрабіў пасадку для дазапраўкі. З будынка Крыварожскага аэрапорта мы пазванілі бацькам, яго і маім, і тым, і тым сказалі, што тэрмінова з будатрадам вылецелі ў Арменію, выратоўваць людзей з-пад завалаў. Пазванілі яшчэ аднакурсніцы і сказалі праўду, папрасілі паведаміць у дэканат.

Але самалёт да Ерэвана не даляцеў. Аэрапорт Ерэвана быў закрыты, бо падземныя штуршкі яшчэ працягваліся. Мы селі ў Адлеры. Ноччу. І я сказала свайму мужу: «Хочаш убачыць мора?». Сама я мора бачыла шмат разоў, бо мае бацькі жылі ў чатырохстах кіламетрах ад яго. І цяпер я сваё мора дарыла яму.

Мы пешшу, міма сонных прыватных домікаў з кіпарысамі і магноліямі, прыйшлі на ўзбярэжжа. Той снежаньскай ноччу мора штарміла. Яго не было бачна — суцэльная грозная цемра, якая рыкала і гула. Здавалася, што свет канчаецца ў некалькіх метрах ад тваіх ног, а далей — халодная аглушальная бясконцасць. Гэту бясконцасць я дарыла свайму мужу. Я сказала, што ён павінен абавязкова ў мора акунуцца, бо нельга ўбачыць мора і не акунуцца ў яго. Я прыхапіла шарсцяныя шкарпэткі, каб расцерці яго, калі ён выйдзе з вады. Ён распрануўся і голы пайшоў у ваду. І потым я яго расцірала шарсцянымі шкарпэткамі. Свет належаў нам дваім.

Калі мы вярнуліся ў аэрапорт, то даведаліся, што Ерэван па-ранейшаму закрыты, і наш самалёт туды не паляціць, і што для ягоных пасажыраў прапанаваны аўтобус, білет на які каштуе каля 10 рублёў. У нас іх не было. І тады мой муж упершыню ў нашым сямейным жыцці прыняў рашэнне. Ён сказаў: трэба вяртацца. І я ўпершыню яго паслухалася. Але грошай, каб вяртацца, у нас таксама не было. І ён тады стаў хадзіць сярод былых спадарожнікаў, маўклівых і няголеных, і прапаноўваць ім адзін з двух нашых студэнцкіх «Зенітаў» — між іншым, гэта быў адзін з лепшых у Саюзе фотаапаратаў. Няголеныя спадарожнікі замест адказу здзіўлена і змрочна падымалі на нас свае чорныя стомленыя вочы і нам рабілася ад іх позірку ніякавата. Нарэшце адзін з іх не вытрымаў і спытаў:

— Навошта ты прадаеш фотаапарат?

— Каб вярнуцца ў Мінск...

— А навошта ты ляцеў у Ерэван?

— Каб ратаваць людзей. Але няма грошай на аўтобус...

— Ты ляцеў ратаваць, дык рабі тое, што хацеў, — даў урок адзін мужчына другому і ўручыў нам грошы на білеты да Ерэвана.

(Заканчэнне на 6-й стар.)

Рэпартаж з колаў

«ЗВЯЗДА» ТРЫМАЕЦЦА НА ЛЮБОВІ»

(Заканчэнне. Пачатак у нумары за 5 снежня.)

...У Лідзе, на прыступках гасцініцы, нас сустрэў... камандзіровачны. З картай горада ён сядзеў на чамадане; ля яго тусавалася моладзь: дзяўчаты ахвотна абдымалі, садзіліся на калені — фатаграфаваліся... А што — хай з мінулага веку (мяркуючы па адзенні), хай з... бронзы, але ж мужчына. Дарэчы, пра яго, «абранзавелага», ледзь не назаўтра пасля з'яўлення, у горадзе чутку пусцілі, што гэта той пастаялец, у якога некалі джып укралі — сядзіць, маўляў, чакае, пакуль вернуць. Мы прыгледзеліся — на ўладальніка крутой іншамаркі ён не падобны, а вось на нашага брат-ка-падарожніка, якога некалі з гасцініц так часта «выганяла» шыльдаю: «Свабодных месцаў няма», — ну вельмі...

Мы абачлівыя, мы паклапаціліся — для нас нумары былі. А вось чалавека, з якім хацелі сустрэцца, на месцы, на жаль, не заспелі — у адпачынку, сказалі, начальнік Лідскага раённага вузла паштовай сувязі Ала Мікалаеўна Віннічак, разам з якою некалі мы павезлі падпісчыкам першыя прызы, разам з якою, можна сказаць, вучыліся ладзіць сустрэчы. Ала Мікалаеўна тады вельмі дапамагла нам...

Зрэшты і цяпер, маючы вольныя хвіліны, вельмі прыемна было паназіраць за работай галоўнай Лідскай пошты, прыцаніцца да навагодніх паштовак.

На вечар быў запланаваны і яшчэ адзін «аб'ект», прычым для гэтай камандзіроўкі досыць нечаканы. Нашы падпісчыкі з Ліды, якія абслугоўваюцца ў паліклініцы Беларускай чыгункі, вельмі прасілі напісаць аб прыемных зменах, якія адбываюцца ў гэтай установе, сустрэцца з галоўным урачом. На грунтоўны агляд, на сур'ёзную размову часу, на жаль, не хапіла. Але тое, што ўбачылі — павінны прызнаць — уразіла. Не будзем пісаць, аб чысціні і парадку — яны ва ўстановах падобнага тыпу быць проста павінны... Паліклініка поўнасцю ўкамплектавана кадрамі (нават чарга на работу ёсць). У кабінетах — найноўшае абсталяванне. Прычым у кожным — розная мэбля, розны, прадуманы да драбніц інтэр'ер, з тым, каб і пацыенты, і работнікі паліклінікі адчувалі сябе камфортна... Ну вось як вам, напрыклад, лабараторыя, у якую (па вялікім рахунку)... не трэба заходзіць: каб здаць аналіз крыві дастаткова працягнуць руку ў акенца? Як вам тэлевізары ў калідорах («ніякіх канфліктаў на тэму, хто за кім. Асобныя з хворых нават прапускаюць сваю чаргу, каб нейкі сюжэт дагледзець», — зазначыў галоўны ўрач установы Віталь Іванавіч Марцінкевіч)? Як дзённы стацыянар, дзе за станам хворых вядзецца пастаяннае відэаназіранне? Як пастаянны рамонт памяшканняў, якога... ніхто, лічы, што не бачаць, бо ён робіцца сваімі сіламі — ціха і вельмі акуратна? Як выступленні гасцей — царкоўнага хору і бардаў? Не кажучы ўжо пра выключную добразычлівасць персаналу, кветкі на вокнах, люстэркі на сценах, аптэку і кнігу прапаноў тут жа, на ўваходзе...

(Заканчэнне на 3-й стар.)

Работнікі СВК імя Суворава з цікавасцю разглядаюць альбом Анатоля Клешчука «Пад небам Беларусі».

Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

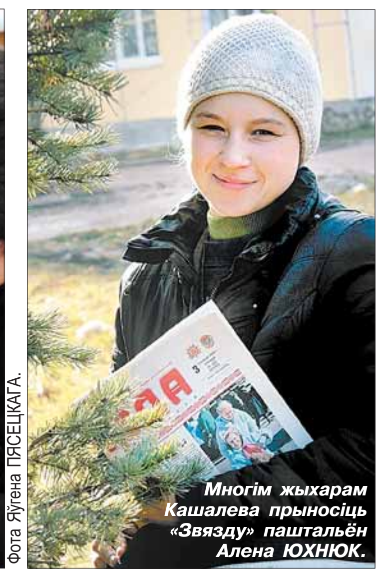

Многім жыхарам Кашалева прыносіць «Звязду» паштальён Алена ЮХНЮК.

Пайшоў з жыцця патрыярх Маскоўскі і ўсяе Русі Аляксій II

У пятніцу раніцай на 80-м годзе жыцця пайшоў з жыцця Патрыярх Маскоўскі і ўсяе Русі Аляксій II. Прадстаяцель Рускай праваслаўнай царквы памёр у сваёй рэзідэнцыі ў Перадзелкіне — паводле папярэдняй версіі, у яго спынілася сэрца. У апошнія гады святар пакутаваў ад ішэмічнай хваробы сэрца, перанёс некалькі інфарктаў і найцяжэйшы інсульт. У пачатку снежня ён вярнуўся з Германіі, дзе праходзіў чарговы курс лячэння. У пятніцу раніцай патрыярху стала дрэнна...

Канчаткова месца пахавання Аляксія II, а таксама імя месцаблюсціцеля Патрыяршага пасаду, які стане выконваць абавязкі да выбараў патрыярха, павінны быць названыя на экстранным пасяджэнні Свяшчэннага Сінода Рускай праваслаўнай царквы. Сярод патэнцыйных пераемнікаў кіраўніка РПЦ назіральнікі называюць чатырох кандыдатаў: Патрыяршага Экзарха ўсяе Беларусі, Мітрапаліта Мінскага і Слуцкага Філарэта (Вахрамеева); старшыню Камісіі па кананізацыі пры Святым Сінодзе РПЦ мітрапаліта Круціцкага і Каломенскага Ювеналія (Паяркава); старшыню Аддзела знешніх царкоўных сувязяў Маскоўскага Патрыярхата мітрапаліта Смаленскага і Калінінградскага Кірыла (Гундзяева) і кіраўніка справамі Маскоўскай Патрыярхіі мітрапаліта Калужскага і Бароўскага Клімента (Капаліна). Прэзідэнт Расіі Дзмітрый Мядзведзеў у сувязі са смерцю Аляксія II адмяніў назначаны на 6 снежня візіт у Італію. Прэзідэнт Расіі заявіў, што смерць Аляксія II «з'яўляецца велізарным горам і цяжкай стратай для Расіі».

Беларуская праваслаўная царква глыбока смуткуе ў сувязі са смерцю Патрыярха Маскоўскага і ўсяе Русі Аляксія II. Аб гэтым гаворыцца ў паведамленні прэс-службы Беларускага экзархата.

Тарыфная стаўка першага разраду ў Беларусі з 1 снежня складае Br77 тыс.

Тарыфная стаўка першага разраду для аплаты працы работнікаў арганізацый, якія фінансуюцца з бюджэту і карыстаюцца дзяржаўнымі датацыямі, складае з 1 снежня гэтага года Br77 тыс. Такое рашэнне змяшчаецца ў пастанове Савета Міністраў № 1818 ад 29 лістапада 2008 года, якая ўключана ў Нацыянальны рэестр прававых актаў Беларусі 4 снежня пад № 5/28863.

Пастановай урада ўстаноўлены карэкціруючыя каэфіцыенты да разлічаных па Адзінай тарыфнай сетцы работнікаў Беларусі тарыфных стаўках (акладах) работнікаў арганізацый, якія фінансуюцца з бюджэту і карыстаюцца дзяржаўнымі датацыямі, тарыфікуюцца 1-27 разрадамі ў памерах ад 2,260—0,978. Згодна з дакументам рэспубліканскім органам дзяржкіравання, мясцовым выканаўчым і распарадчым органам, кіраўнікам арганізацый, якія фінансуюцца з бюджэту і карыстаюцца дзяржаўнымі датацыямі, неабходна забяспечыць пераразлік заработнай платы работнікаў у адпаведнасці з устаноўленай тарыфнай стаўкай першага разраду і каэфіцыентамі Адзінай тарыфнай сеткі з улікам карэктуючых каэфіцыентаў.

Пастановай № 1818 прызнаецца страціўшай сілу з 1 снежня 2008 года пастанова Савета Міністраў ад 5 кастрычніка 2008 года № 1449 «Аб устанаўленні памеру тарыфнай стаўкі першага разраду для аплаты працы работнікаў арганізацый, якія фінансуюцца з бюджэту і карыстаюцца дзяржаўнымі датацыямі». Нагадаем, згодна з пастановай нумар 1449, тарыфная стаўка першага разраду для аплаты працы работнікаў арганізацый, якія фінансуюцца з бюджэту і карыстаюцца дзяржаўнымі датацыямі, была павышана з 1 лістапада гэтага года да Br91 тыс. З 1 красавіка 2008 года ў Беларусі дзейнічала тарыфная стаўка першага разраду ў памеры Br73 тыс.

БЕЛТА.

белагропромбанк
традиции будущего

Открытое акционерное общество «Белагропромбанк»

СООБЩАЕТ, ЧТО 12 ДЕКАБРЯ 2008 ГОДА ПРОВОДИТСЯ ВНЕОЧЕРЕДНОЕ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ В ЗАОЧНОЙ ФОРМЕ

220036, г. Минск, проспект Жукова, 3.

ПОВЕСТКА ДНЯ

1. Об оказании безвозмездной (спонсорской) помощи.

2. Об утверждении Положения об Управлении внутреннего аудита открытого акционерного общества «Белагропромбанк».

Дата составления списка лиц, имеющих право на участие в собрании, — 5 декабря 2008 года.

Акционеры банка могут ознакомиться с материалами по вопросам повестки дня по месту нахождения Правления ОАО «Белагропромбанк».

Для получения бюллетеней для заочного голосования просим обращаться в ОАО «Белагропромбанк», его филиалы, отделения по месту нахождения акционеров.

Бюллетени для заочного голосования представляются не позднее 10 декабря 2008 года.

С решениями, принятыми Общим собранием акционеров банка, можно будет ознакомиться в учреждениях ОАО «Белагропромбанк» после 21 декабря 2008 года.

Телефоны для справок: 8 (017) 250 60 01, 228 53 00.

КОНТАКТ-ЦЕНТР БАНКА 136

время работы 8.00-20.00 без выходных и праздничных дней;
звонок со стационарного телефона - бесплатно на территории РБ;
звонок с мобильного телефона (БеСТ, Velcom, МТС) - по тарифам операторов мобильной связи.

www.belapb.by

Лицензия на осуществление банковской деятельности от 27.10.2006 № 2 выдана Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100693551.

ISSN 1990 - 763X

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 6.12.2008 г. (для б/н разлікаў)

1 долар ЗША 2 180,00
1 еўра 2 784,30
1 латвійскі лат 3 925,10
1 літоўскі літ 806,36
1 чэшская крона 108,25
1 польскі злоты 718,12
1 расійскі рубель 77,60
1 украінская грыўня 290,28

Курсы замежных валют для безнаяўных разлікаў

Цэнтрабанк РФ

USD 28,0916
10 UAH 35,8786
1000 BYR 12,9395
EUR 37,4555

Курс у гандлёвых кампаніях (на 5.12.2008 г.)

USD .... 2175 / 2250

Агенцтва Уладзіміра Граўцова

Падпішыцеся на часопіс «Главный Бухгалтер. ГБ» на 2008 год у рэдакцыі па самай выгаднай цане. Тэлефон рэдакцыі: 209-69-01.

ААТ «Агенцтва Уладзіміра Граўцова» УНП 100024047 Ліцэнзія Мінсувязі № 02140/0172806 выд. 03.05.2004 да 02.05.2009

Прэзідэнт Беларусі адзначыў дзяржузнагародамі работнікаў прамысловасці, культуры, банкаўскай справы, ваеннаслужачых

За шматгадовую плённую працу, дасягненне высокіх вытворчых паказчыкаў, значны ўклад у развіццё культуры, адукацыі, банкаўскай справы, будаўнічай галіны, фізічнай культуры і спорту, заслугі ў воінскай службе Прэзідэнт Беларусі адзначыў дзяржаўнымі ўзнагародамі заслужаных людзей краіны. Указ аб гэтым Аляксандр Лукашэнка падпісаў 4 снежня.

Ордэна Францыска Скарыны ўдастоены артыст-вакаліст вышэйшай катэгорыі Акадэмічнага ансамбля песні і танца Узброеных Сілаў Цэнтральнага Дома афіцэраў Леанід Некрашэвіч.

Медалём «За адзнаку ў воінскай службе» ўзнагароджаны старшыя прапаршчыкі Сяргей Мамоля і Уладзімір Шышла, лейтэнант Павел Сташкевіч, медалём «За адзнаку ў ахове грамадскага парадку» — капітан Антон Далінчык.

Сярод узнагароджаных медалём «За працоўныя заслугі» — памочнік Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па пытаннях фізічнай культуры, спорту і развіцця турызму Генадзь Аляксеенка, работнікі ВА «Беларуськалій», ААТ «Полацк-Шкловалакно» і іншыя.

Медалём Францыска Скарыны адзначаны мастацкі кіраўнік Беларускай дзяржаўнай ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга філармоніі Юрый Гільдзюк, артыстка-вакалістка, вядучы майстар сцэны Беларускага дзяржаўнага музычнага тэатра Ірына Заянчкоўская, вядучыя майстры сцэны Брэсцкага тэатра драмы і музыкі імя Ленінскага камсамола Беларусі Тамара Ляўчук і Міхаіл Мятліцкі, першы намеснік старшыні Нацыянальнай дзяржаўнай тэлерадыёкампаніі Беларусі Аляксандр Саламаха.

Генеральнаму дырэктару ААТ «Белпрамбудбанк» Галіне Кухарэнка і начальніку філіяла гэтага банка па Магілёўскай вобласці Людміле Паўлавай прысвоены ганаровы званні заслужанага эканаміста.

Ганаровае званне заслужанага трэнера Беларусі прысвоена трэнеру-выкладчыку Мінскай спецыялізаванай дзіцяча-юнацкай школы алімпійскага рэзерву № 3 Уладзіміру Сінякевічу, ганаровае званне заслужанага будаўніка — начальніку спецыялізаванага будаўнічага ўпраўлення № 159 РУП «Трэст № 26 Жалезабетонмантаж» г. Брэста Пятру Антанюку.

БЕЛТА.

Прэзідэнт заснаваў юбілейны медаль «65 год вызвалення Рэспублікі Беларусь ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў»

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 4 снежня падпісаў указ аб устанаўленні юбілейнага медаля «65 год вызвалення Рэспублікі Беларусь ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў». Кіраўнік дзяржавы таксама зацвердзіў палажэнне аб медалі, яго апісанне і ўзор пасведчання да яго.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Прэзідэнт Беларусі заснаваў два нагрудныя знакі Камітэта дзяржбяспекі

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка заснаваў нагрудныя знакі Камітэта дзяржаўнай бяспекі «За выдатнасць» і «XXV год бездакорнай службы». Зацверджаны таксама палажэнні аб знаках і іх апісанні.

Адпаведны ўказ кіраўнік дзяржавы падпісаў 4 снежня.

Падатак на прыбытак для высокатэхналагічных арганізацый з 1 студзеня будзе зменшаны ўдвая

Прэзідэнт Беларусі 4 снежня падпісаў указ № 662 «Аб падаткаабкладанні высокатэхналагічных арганізацый».

Дакументам зацверджаны пералік высокатэхналагічных арганізацый, уключаных у Рэестр высокатэхналагічных вытворчасцяў і прадпрыемстваў, прыбытак якіх, атрыманы ад рэалізацыі высокатэхналагічных тавараў (работ, паслуг) уласнай вытворчасці (акрамя гандлёвай і гандлёва-закупачнай дзейнасці), абкладаецца падаткам на прыбытак па стаўцы, зменшанай на 50 працэнтаў.

Указ уступае ў сілу з 1 студзеня 2009 года, за выключэннем некаторых пунктаў.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Вадзіцеляў мапедаў, скутараў і іх пасажыраў у Беларусі з 1 студзеня абавяжуць надзяваць моташлемы

У Беларусі з 1 студзеня 2009 года ўводзіцца абавязак вадзіцеляў мапедаў, скутараў і іх пасажыраў удзельнічаць у дарожным руху толькі ў моташлемах. Адпаведны ўказ № 663 «Аб некаторых пытаннях удзелу ў дарожным руху транспартных сродкаў (шасі транспартных сродкаў)» кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка падпісаў 4 снежня. Такое рашэнне прынята ў сувязі са значным павелічэннем колькасці дарожна-транспартных здарэнняў з удзелам мапедаў і скутараў і ў мэтах мінімізацыі іх негатыўных вынікаў.

Дакументам таксама ўстанаўліваюцца адзіныя патрабаванні да афармлення і выдачы заводамі-вытворцамі пашпартоў транспартных сродкаў і іх шасі, а таксама прадугледжваецца выдача на іх рэгістрацыйных знакаў для транспартных сродкаў, часова дапушчаных да ўдзелу ў дарожным руху. Адзіная форма пашпартоў транспартных сродкаў і іх шасі, выдаваемых заводамі-вытворцамі, будзе зацвярджацца Міністэрствам унутраных спраў сумесна з Міністэрствам прамысловасці. Пры гэтым у выпадку самастойнага ўдзелу ў дарожным руху шасі транспартных сродкаў прадугледжаны абавязковае страхаванне грамадзянскай адказнасці іх уладальнікаў, а таксама адміністрацыйная і крымінальная адказнасць на ўзроўні, устаноўленым для вадзіцеляў транспартных сродкаў.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Цэны панізіць!

— загадаў новы віцебскі губернатар, які асабіста наведаў рынкі і магазіны.

Старшыня Віцебскага аблвыканкама Аляксандр Косінец пасля таго як прайшоўся па рынках і крамах абласнога цэнтра, прыйшоў у жах ад некаторых цэнаў. Загадаў падначаленым разабрацца.

Напрыклад, цана на мяса ў аднаго гандляра — каля 13 тысяч беларускіх рублёў за кіло, а ў другога — 16... Высветлілася пасля праверкі, што высокія цэны прызначаюць індывідуальныя прадпрымальнікі. Яны, дарэчы, не абавязаныя прадстаўляць эканамічную абгрунтаванасць цаны на прадукцыю, што рэалізуюць. У Віцебскім аблвыканкаме знайшлі выйсце, як «перавыхаваць» такіх несумленных: проста будзе адмоўлена ў месцах на рынках. А замест іх будуць рэалізоўваць тое ж мяса і іншыя прадукты юрыдычныя асобы, гандляры спажывецкай кааперацыі, якія проста не могуць перавышаць вызначаныя памеры гандлёвых надбавак.

Не было межаў здзіўленню і ад цаны ў канкрэтным магазіне на віно амерыканскай вытворчасці — пад 22 тысячы за бутэльку. Аказалася, што пастаўшчык з Мінска ўжо «наварыў» на замежным віне і аб'явіў пра адпускную цану — больш за 11 тысяч. Значыць, у Віцебску прадаюць віно па цане прыкладна ў два разы больш. Губернатар даў заданне разабрацца з кожным выпадкам.

Наогул у рэгіёне з падачы губернатара аб'яўлена «прадуктовая інтэрвенцыя», што ў ліку іншага дазволіць і панізіць цэны на прадукты і тавары. Асобны прыярытэт і ў накірунку рэалізацыі айчыннай прадукцыі. Віцябчане, між іншым, запрошаныя прывезці сваю прадукцыю на перадсвяточныя кірмашы ў Мінск.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

«Прамая лінія»

Далоў камяні... І цыстыт, і прастатыт

17 снежня, у сераду, з 14.00 да 15.00 у рэдакцыі газеты на пытанні аб прафілактыцы і лячэнні мочакаменнай хваробы, дабраякаснай гіперплазіі прастаты, нетрымання мачы, запаленчых хвароб мочапалавой сферы — прастатытаў, піеланефрытаў, цыстытаў адкажа **загадчык кафедры ўралогіі Беларускага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта, кандыдат медыцынскіх навук, прафесар Аляксандр Уладзіміравіч СТРОЦКІ.**

Папярэднія пытанні можна пакінуць па нумарах: 8 (017) 287 18 29 (Святлана Барысенка) і 287 18 36 (Вольга Шаўко).

«Прамая лінія»

ПЕНСІІ: УСЁ, ШТО ВАМ ЦІКАВА

Пенсійная тэма — актуальная заўсёды. І сведчаннем гэтага становяцца званкі ў рэдакцыю, вынікам якіх стала рашэнне правесці чарговую «прамую лінію» са спецыялістамі Міністэрства працы і сацыяльнай абароны. Асаблівасці падліку стажу, індывідуальнага каэфіцыента, надбаўкі, магчымасці датэрміновага выхаду на заслужаны адпачынак — аб усім гэтым і іншым мы прапануем вам пагутарыць з **намеснікам начальніка галоўнага ўпраўлення пенсійнага забеспячэння і сацыяльнага страхавання Валерыем Валер'евічам КАВАЛЬКОВЫМ.**

Наша «прамая лінія» ***адбудзецца 12 снежня з 11 да 12 гадзін па рэдакцыйных тэлефонах 8 (017) 292 38 21 і 292 38 92. Папярэднія пытанні прымаюцца па нумары 287 17 57.***

СТУДЭНТКА... НА ДВА ДНІ

Ліст у рэдакцыю

Хачу падзяліцца з чытачамі сваёй гісторыяй. Мяркую, што яна можа аказацца каму-небудзь карыснай. Гэтым летам я паступала ў Гродзенскі дзяржаўны ўніверсітэт, на факультэт турызму і сэрвісу, на завочную форму навучання. Здала ўступныя іспыты, падала дакументы і стала чакаць выніку. Нарэшце па пошце прыйшло паведамленне аб маім паступленні. На канверце было ўказана маё прозвішча і ініцыялы, а вось на паведамленні — было маё прозвішча, але чужыя ініцыялы. На жаль, я нічога не западозрыла, таму што паведамленне прыйшло на мой адрас. Паспяшалася аплаціць сваё навучанне і паехала на сесію, пакінуўшы дома хворае дзіця і хворага мужа. Два дні слухала лекцыі, а на трэці дзень павесілі спісы першакурснікаў, і я заўважыла, што побач з маім прозвішчам зноў указаны не мае ініцыялы. Пайшла ў дэканат, дзе мяне «абрадавалі» — аказваецца, я не паступіла. Высветлілася, што разам са мной паступала дзяўчына з такім жа прозвішчам, але ў прыёмнай камісіі нешта пераблыталі і накіравалі паведамленне з запрашэннем на вучобу мне. Паабяцалі вярнуць грошы за вучобу, і сказалі, што такія памылкі часта здараюцца. Асабіста я лічу, што такіх памылак увогуле быць не павінна. Ці я не маю рацыю?

Ала МІХНЕВІЧ, *г. Навагрудак.*

З Міністэрства адукацыі, куды быў накіраваны ліст нашай чытачкі, нам прыйшло паведамленне наступнага зместу:

«Па інфармацыі Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Я. Купалы пры паступленні на спецыяльнасць «Бухгалтарскі ўлік, аналіз і аўдыт» па выніках уступных іспытаў абітурыентка Міхневіч А.В. не прайшла па конкурсе і не была залічана ў кола студэнтаў. Але пры афармленні прыёмнай камісіяй паведамлення адбылася тэхнічная памылка сакратара. Паведамленне аб залічэнні ў кола студэнтаў было аформлена правільна — на Міхневіч Н.А. (Надзею Аляксандраўну), аднак адпраўлена яно было на адрас Міхневіч А.В. , паколькі ў базе звестак аказаліся дзве абітурыенткі з прозвішчам Міхневіч і абедзве з аднаго горада — Навагрудка. У мэтах выключэння падобных выпадкаў гэтае пытанне было разгледжана на пасяджэнні прыёмнай камісіі ўніверсітэта і на факультэце турызму і сэрвісу. Усе супрацоўнікі папярэджаны аб строгім і дакладным выкананні функцыянальных абавязкаў. Тэхнічны сакратар прыёмнай камісіі за дапушчаную памылку быў пакараны. Міхневіч А.В. прынесены прабачэнні як з боку Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Я. Купалы, так і з боку Міністэрства адукацыі. Грошы, унесеныя Міхневіч А.В. за навучанне, вернутыя».

Вось так: прынеслі прабачэнні, вярнулі грошы. Але наўрад ці гэтым можна кампенсаваць маральны ўрон, які работнік прыёмнай камісіі няхай і не наўмысна, прычыніў чалавеку. Прычым, магчыма, не толькі аднаму, паколькі невядома, а якое ж паведамленне ў такім разе атрымала Надзея Міхневіч, якая таксама, напэўна, з нецярплівасцю чакала з універсітэта радаснай навіны аб сваім паступленні? На жаль, але вельмі часта так званыя «тэхнічныя памылкі» (а за гэтым тэрмінам вельмі зручна хаваць чужую бесталковасць) могуць вельмі моцна пакрыўдзіць чалавека. А ўсім абітурыентам на будучыню ўрок — не спяшайцеся радавацца і будзьце ўважлівыя!

На магілёўскай Саломінцы сумясцяць прыемнае з карысным

Зваротная сувязь

Улады абяцаюць, што ў магілёўскім мікрараёне «Саломінка» з'явяцца новыя гандлёвае месца і спарткомплекс. Але жыхары хвалююцца, каб не застацца пасярод новабудоўляў без міні-рынку, дзе прадаюцца тавары штодзённага попыту.

Пераўтварэнні ў Саломінцы былі сёлета ў цэнтры ўвагі магілёўскай грамадскасці. Калі ўлады аб'явілі аб рашэнні пабудаваць новы спартыўны комплекс на месцы міні-рынку «Крыніца», меркаванні людзей падзяліліся.

Адны падтрымлівалі ліквідацыю рынку, спасылаючыся на антысанітарыю і састарэлыя формы гандлю. Іншыя пратэставалі супраць закрыцця рынку і вылучалі свае аргументы: на Саломінцы набывае харчовыя і прамысловыя тавары ўвесь мікрараён, а таксама і дачнікі, бо рынак знаходзіцца на зручным месцы на выездзе з горада.

Пры гэтым усе горача віталі планы ўладаў пабудаваць сучасны спартыўны цэнтр, які вельмі патрэбен і дзецям, і дарослым. Таму народ моцна здзіўляўся: чаму нельга сумясціць прыемнае з карысным, і знайсці месца і для міні-рынку, і для спарткомплексу?

Усемагілёўская дыскусія завяршылася рашэннем пабудаваць на месцы міні-рынку «Крыніца» спартыўны комплекс, а сам рынак перанесці на іншую пляцоўку і зрабіць яго больш добраўпарадкаваным.

На сёння міні-рынак усё яшчэ працуе на звыклым месцы, але падрыхтоўчыя работы да будаўніцтва «Залы гімнастыкі» ўжо пачаліся — вакол будучай будаўнічай пляцоўкі ўсталявалі агароджу.

Гэта і стала нагодай для хвалявання магілёўскіх чытачоў «Звязды»: калі неўзабаве пачнецца будаўніцтва, дзе размесціцца мінірынак? Падобныя пытанні, дарэчы, ёсць і на сайце Магілёўскага гарвыканкама.

У гарвыканкаме карэспандэнта «Звязды» запэўнілі, што жыхары Саломінкі без харчоў і штодзённых тавараў ні ў якім разе не застануцца. Міні-рынак на старым месцы будзе працаваць па 31 снежня. А гэтым часам ідуць работы на новай пляцоўцы для міні-рынку на вуліцы Трава.

— Ужо падведзены сеткі, вада і асвятленне, — паведаміў намеснік старшыні Магілёўскага гарвыканкама Уладзімір Ціток. — У першыя дні новага 2009 года міні-рынак для жыхароў Саломінікі запрацуе на новым месцы.

— Пляцоўка будзе поўнасцю падрыхтавана да 31 снежня, а тэрміны пераезду залежаць ад прадпрымальнікаў, — сказаў яшчэ адзін намеснік кіраўніка горада Аляксандр Студнеў. — На новым мінірынку будзе зручна ўсім — гандлярам і пакупнікам. Я і сам жыву ў гэтым раёне, таму ведаю гэта дакладна.

— Падобныя хвалянні былі ў жыхароў іншага магілёўскага мікрараёна «Задняпроўе», калі некалькі гадоў таму там зачынілі вялікі рынак, — нагадаў Уладзімір Ціток. — Цяпер на месцы таго рынку стаіць сучасны гандлёвы цэнтр, дзе, напрыклад, мяса захоўваецца ў халадзільных вітрынах, дзе можна выбраць і набыць любую рэч. Змены ў гандлі на Саломінцы таксама пойдуць на карысць людзям.

Улады абяцаюць, што новы міні-рынак будзе адпавядаць сучасным патрабаванням у арганізацыі гандлю: там будуць пункты мыцця садавіны і гародніны, лабараторыя праверкі якасці харчоў, стацыянарная прыбіральня. Сама пляцоўка будзе заасфальтавана, а побач з'явіцца аўтастаянка.

Пасля пераносу міні-рынка пачнецца будаўніцтва «Залы гімнастыкі». Гэта будзе вялікі трохпавярховы будынак. І акрамя ўласна залы гімнастыкі, у комплекс увойдуць аздараўленчы і дзіцячы басейны, саўна, трэнажорная зала, касметычны салон, зала акрабатыкі. Паведамляюць, што запраектаваныя пандусы і пад'ёмнік для інвалідаў-калясачнікаў. Тэрміны завяршэння будаўніцтва спартыўнага збудавання на гэты момант невядомыя.

Ілона ІВАНОВА.

Мэта — «вялікі прыход» кітайскага капіталу

2—4 снежня 2008 года ў г. Пекіне (КНР) адбылося юбілейнае 10-е пасяджэнне Беларуска-Кітайскай камісіі па гандлёва-эканамічным супрацоўніцтве. Беларускую дэлегацыю ўзначальваў Старшыня Беларускай часткі Камісіі, старшыня Камітэта дзяржаўнага кантролю Рэспублікі Беларусь Зянон Ломаць.

У склад беларускай дэлегацыі ўвайшлі Першы намеснік Прэм'ер-міністра Беларусі Сямашка У.І., Пасол Беларусі ў КНР Тозік А.А., Міністр энергетыкі Азярэц А.У., першы намеснік Міністра эканомікі Жабко П.К., намеснікі Міністра прамысловасці Свідэрскі Г.Б., архітэктуры і будаўніцтва Малец У. М., Першы намеснік Старшыні Дзяржстандарта Назаранка В.У. У рабоце камісіі ўзялі ўдзел кіраўнікі вядучых беларускіх прадпрыемстваў, якія працуюць у Кітаі, — ВА «БелАЗ», ЗАТ «БКК», РУП «МТЗ», ВА «Гомсельмаш», РУП «Мінскэнерга», а таксама супрацоўнікі прадстаўніцтваў беларускіх арганізацый у КНР (БелТПП, ААБ «Беларусбанк», ЗАТ «БКК», РУП «МТЗ», ВА «Гомсельмаш», РУП «МЗКТ», «Белнафтахім Шанхай трэйдынг»). Кітайскую дэлегацыю ўзначаліў Старшыня Кітайскай часткі Камісіі, намеснік Міністра камерцыі КНР Фу Цзыін. У склад дэлегацыі ўвайшлі прадстаўнікі органаў дзяржкіравання КНР, Дзяржаўнага банка развіцця, Эксімбанка Кітая, кіраўнікі вядучых кітайскіх карпарацый і кампаній, якія супрацоўнічаюць з Беларуссю.

Беларускую дэлегацыю прыняў Намеснік Прэм'ер-міністра Дзяржаўнага савета КНР Ван Цішань. У ходзе сустрэчы разгледжаны ўсе аспекты двухбаковага супрацоўніцтва. Зроблены акцэнт на неабходнасць рэалізацыі раней дасягнутых дамоўленасцяў Кіраўнікоў дзвюх дзяржаў і ўрадаў, важнасць выканання стратэгічнай ініцыятывы Прэзідэнта Беларусі аб «вялікім прыходзе» кітайскага капіталу (у тым ліку банкаўскага) у нашу краіну для выкарыстання яе ў якасці плацдарма па прасоўванні інтарэсаў КНР у Еўропе і СНД, а таксама эфектыўнай працы па ўзаемавыгадных прыярытэтных інвестыцыйных праектах.

У ходзе пленарнага пасяджэння Камісіі бакі дэталёва абмеркавалі дынаміку сацыяльна-эканамічнага развіцця дзвюх краін, стан і перспектывы беларуска-кітайскага супрацоўніцтва, у тым ліку з улікам магчымага ўплыву сусветнага фінансавага крызісу. Важнае дасягненне візіту — падпісанне пратакола аб ацэнцы адпаведнасці вытворчага абсталявання, што пастаўляецца ў рамках сумесных інвестыцыйных праектаў.

Зянонам Ломацем праведзена сустрэча з Міністрам кантролю Ма Вэнь. У членаў беларускай дэлегацыі адбыўся шэраг сустрэч і перамоў па найбольш важных практычных пытаннях беларуска-кітайскага супрацоўніцтва.

Прэс-служба Камітэта дзяржаўнага кантролю Рэспублікі Беларусь.

Золатавалютныя рэзервы Беларусі за студзень—лістапад скараціліся на 9 працэнтаў

Міжнародныя рэзервовыя актывы Беларусі ў нацыянальным вызначэнні скараціліся за студзень—лістапад гэтага года на $448,8 млн, або на 9 працэнтаў, да $4544,3 млн. За лістапад яны зменшыліся на 5,3 працэнта, або на $256,6 млн, паведамілі ва ўпраўленні інфармацыі Нацыянальнага банка.

Як растлумачылі ва ўпраўленні, скарачэнне золатавалютных рэзерваў адбылося з-за пагаршэння плацежнага балансу Беларусі, а таксама аперацый, што праводзяцца Нацыянальным банкам на валютным рынку.

У структуры міжнародных рэзерваў Беларусі на 1 снежня найбольшую ўдзельную вагу займаюць рэзервовыя актывы ў замежнай валюце ($3680,3 млн, або 81 працэнт) і каштоўныя металы і камяні ($763,2 млн, або 16,8 працэнта). За 11 месяцаў актывы ў замежнай валюце скараціліся на 9,3 працэнта, аб'ём каштоўных металаў і камянёў — на 9,9 працэнта. Іншыя актывы складаюць $100,8 млн, або 2,2 працэнта.

Міжнародныя рэзервовыя актывы Беларусі, разлічаныя па методыцы МВФ, зменшыліся за студзень—лістапад 2008 года на 9,7 працэнта, або на $406,8 млн, да $3775,4 млн. Нагадаем, што згодна з методыкай МВФ міжнародныя рэзервы Рэспублікі Беларусь вызначаюцца як высокаліквідныя замежныя актывы, якія складаюцца з манетарнага золата, спецыяльных правоў пазыкі краіны ў МВФ, рэзервовай пазіцыі рэспублікі ў МВФ і валютных рэзерваў. Яны могуць быць аператыўна выкарыстаны для правядзення інтэрвенцый на валютных рынках для стабілізацыі курсу нацыянальнай валюты, фінансавання ўрадам імпарту тавараў і паслуг, разлікаў па пагашэнні і абслугоўванню дзяржаўнага знешняга доўгу, а таксама для іншых мэтаў.

У 2007 годзе міжнародныя рэзервовыя актывы Беларусі ў нацыянальным вызначэнні павялічыліся амаль у тры разы да $4992,7 млн.

Беларусь мае намер да 2010 года нарасціць міжнародныя рэзервовыя актывы да $10 млрд.

БЕЛТА.

Імпрэза

Калі спяваць — дык тое, што трэба!

Добра, калі чалавек беспамылкова знаходзіць тое, што яму трэба ў жыцці. Музыкант і спявак Зміцер Вайцюшкевіч мала таго, што знайшоў, дык яшчэ і ўсім пра гэта расказаў. Прынамсі, раскажа на канцэрце 6 снежня ў Малой зале канцэртнай залы «Мінск», дзе адбудзецца шырокая прэзентацыя для публікі яго новага альбома «Тое, што трэба (сабранае і адабранае)».

Але гэта не значыць, што ўсё, што было створана і праспявана раней, не адпавядала патрэбам самога Зміцера і яго прыхільнікаў. Усе яго сольныя альбомы мелі вялікі поспех і маюць да цяперашняга часу. Бо так шчыра спяваць пабеларуску можа толькі той, хто сапраўды адчувае пявучасць беларускага слова і лірызм нашай мовы. Шмат якія песні ўвогуле па-за модай і ўзростам, таму што іх можна слухаць, калі ёсць для гэтага настрой. Вось што і вылучае гэтага спевака — уменне ствараць настрой. Безумоўна, гэта тое, што ўсім заўсёды трэба.

Дарэчы, назву падказаў народны паэт Беларусі Рыгор Барадулін, з якім у сааўтарстве Зміцер стварыў альбом «Паравоз кахання». Але і да стварэння песень з новага альбома ён прычыніўся таксама, разам з іншымі беларускімі паэтамі, аўтарамі, бардамі і проста сябрамі Зміцера. Тут можна будзе пачуць нават песню «Нейра Дзюбеля» ў абсалютна новым гучанні. Выкінуў жа Зміцер і зусім неверагодны кульбіт: пераспяваў прыгажуню і супер-спявачку Ліку Ялінскую. Пагадзіцеся, чаго жанчыне і шматдзетнай маці ўжо спяваць «Чок-чок», калі гэта абсалютна не жаночая песня, якая калісьці пісалася для Уладзіміра Мулявіна.

Атрымалася месцамі сур'ёзна (жыццёвыя варункі натхняюць на творчасць), акрамя таго, і лірычна. Проста добрыя песні. А спяваць Вайцюшкевіч умее, і ў чым абсалютна не варта сумнявацца: ён робіць гэта сваім голасам.

— Калі я думаў пра тое, якім павінен быць канцэрт, то вырашыў, што гэтыя песні павінен спяваць марачок, які шмат дзе плаваў, шмат чаго бачыў. Бо розныя тэмы, розныя жанры, — гаворыць Зміцер. — Хацеў быць марачком на сцэне. Але не змог знайсці ў Беларусі формы марачка. Няма ў нашых тэатрах! Вось што значыць сухапутная краіна. Але нічога, прарвёмся. Разам са мной будзе на сцэне вядомы ўсім WZ-аркестр. Хацеў дадаць яшчэ духавую сесію, але не атрымалася. Затое ў нашай скрыпачкі Ксеніі Мінчанкі ў гэты дзень будзе дзень народзінаў...

— Напэўна, будзе весела... І нейкія асаблівыя песні павінны прагучаць падчас канцэрта.

— Асабіста для мяне з новага альбома асабліва песняй стала «Не губляй мяне». Гэта пераклад з французскай мовы вядомай песні Жака Брэля. Я лічу, што будзе вельмі салідна. Песня мае вялікае значэнне для мяне, як чалавека, які страчваў каханне.

А гэта таксама тое, што трэба кожнаму чалавеку. І тут магу супакоіць тых, каго апошнім часам хвалявала няпэўнасць у асабістым жыцці караля беларускага шансона і проста добрага спевака Зміцера Вайцюшкевіча. У новы год ён рыхтуецца рушыць не толькі з новымі песнямі. У наступным годзе ён чакае нараджэння дзіцяці. З якім настроем пройдзе канцэрт, як вы думаеце?

Ларыса ЦІМОШЫК.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

КОШТ НА РАСІЙСКУЮ НАФТУ — НІЖЭЙ ЗА 40 ДОЛАРАЎ ЗА БАРЭЛЬ

Пра гэта паведаміў сайт газеты «Ведомости». Да 13.00 па маскоўскім часе кошт расійскай нафты апусціўся да 39,65 долара за барэль. На рынку FORTS на біржы РТС кошт Urals да 14.51 склаў 41,16 долара за барэль, пры гэтым мінімальнае значэнне падчас гандлёвай сесіі дасягала 40,07 долара.

Сусветныя кошты на нафту з пачатку 2008 года практычна бесперапынна раслі і дасягнулі рэкорднай адзнакі ў 147 долараў да сярэдзіны ліпеня. Пасля гэтага нафта бесперапынна таннела і да пачатку снежня апусцілася да 50 долараў за барэль. 5 снежня на біржы NYMEX кошт нафты склаў 42,01 долара за барэль.

РАЙС ЗАКЛІКАЛА ПРЭЗІДЭНТА ЗІМБАБВЭ СЫСЦІ Ў АДСТАЎКУ

Дзяржсакратар ЗША Кандаліза Райс заклікала прэзідэнта Зімбабвэ Роберта Мугабэ сысці ў адстаўку.

Паводле меркавання Райс, сусветнай супольнасці павінна быць відавочна, што цяпер для Мугабэ самы час пакінуць пасаду. Адначасова дзяржсакратар ЗША папрасіла паўднёваафрыканскія краіны аказаць на Мугабэ ціск, каб спрыяць вырашэнню палітычнага крызісу ў Зімбабвэ. Нагадаем, удзельнікі праведзенага ў кастрычніку ў Зімбабвэ саміту афрыканскіх лідараў не змаглі прымірыць Мугабэ з апазіцыянерамі.

А СКАЗАЛА, ШТО З БТІ

У Аршанскі гарадскі аддзел унутраных спраў звярнулася па дапамогу 77-гадовая пенсіянерка, якая расказала, што яе падманула махлярка. Яшчэ ў верасні незнаёмая жанчына прыйшла да яе ў дом і патрабавала заплаціць грошы за прыватызацыю зямельнага ўчастка. Бабуля так і зрабіла — аддала 44 тысячы беларускіх рублёў. Але потым высветлілася, што ніякага дачынення да бюро тэхнічнай інвентарызацыі, супрацоўніцай якога адрэкамендавалася незнаёмка, яна не мае. Высветлілася, што на махлярства пайшла мясцовая жыхарка.

МАЗ УРЭЗАЎСЯ Ў КАНЯ

МАЗ, якім кіраваў вадзіцель аднаго з браслаўскіх прадпрыемстваў увечары на аўтадарозе Полацк — Міёры — Браслаў у вёсцы Старыя Крукі Міёрскага раёна сутыкнуўся з гужавой павозкай, якая раптам выехала на трасу. 53-гадовы рабочы СВК, які кіраваў гужавым транспартам, ад атрыманых траўмаў загінуў на месцы ДТЗ.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Абзац

■ Чатырохдзённае дзіця, якое выпала з акна раддома ў Бабруйску, знаходзіцца ў рэанімацыйным аддзяленні Магілёўскай абласной бальніцы. 18-гадовая маці ў раддоме ішла да акна з 4-дзённай дзяўчынкай на руках і спатыкнулася. Дзіця выпала ў акно з вышыні 4 паверха. Немаўля ў рэанімацыі, але яго жыццю, паводле сведчання ўрачоў, нічога не пагражае. Пракуратура кваліфікуе гэтае надзвычайнае здарэнне як няшчасны выпадак.

■ **Сярод лотаў аўкцыёнаў каштоўных папер, што пройдзе сёння ў Маскве — прыватызацыйны ваўчар з аўтографамі 14 чыноўнікаў. На чэку прастаўлены аўтограф Анатоля Чубайса, Ягора Гайдара, Міхаіла Задорнава, Альфрэда Коха і іншых. Кошт лота ацэньваецца ў 7,7 млн рублёў. Ваўчарная прыватызацыя праводзілася ў Расіі ў 1992—1994 гадах. Магчыма, і нашы прыватызацыйныя чэкі знойдуць такое ж прымяненне?**

■ Ваенны карабель Даніі аказаў дапамогу экіпажу судна, якое цярпела бедства ва ўмовах дрэннага надвор'я ў Адэнскім заліве. Як мяркуецца, гэты карабель належыць піратам. Аперацыя па выратаванні людзей з карабля была ажыццёўлена пасля атрымання сігналу аб бедстве, як таго патрабуюць міжнародныя законы. На судне былі выяўлены ўзоры зброі, падобнай на тую, якую выкарыстоўвалі піраты пры захопе іншых караблёў. Пасля паспяховага правядзення аперацыі было прынятае рашэнне аб знішчэнні судна. Ва ўмовах дрэннага надвор'я яго немагчыма было ўзяць на буксір, і яго было знішчана ў інтарэсах суднаходства. Асобы, якія падазраюцца ў пірацтве, перададзены ў праваахоўныя органы.

■ **Ювелірны магазін у Парыжы абрабаваны на суму 50 млн еўра. У магазін, што размешчаны непадалёк ад Елісейскіх палёў, уварваліся трое ўзброеных людзей, пад дулам пісталета забралі амаль усю калекцыю ўпрыгажэнняў і зніклі. Гэта адно з самых буйных рабаванняў у Францыі на працягу апошніх дзесяцігоддзяў. Расследаваннем займаецца аддзел па барацьбе з бандытызмам.**

Поўны абзац

■ Французы маюць намер пачаць кланіраванне вядомага далікатэсу — чорных труфеляў, адзін кілаграм якіх на рынку каштуе каля 1300 долараў ЗША. Такая мера абумоўленая скарачэннем ураджайнасці грыбоў. Калі ў пачатку XX стагоддзя ў Францыі штогод збіралася 1000 тон «чорных алмазаў», то цяпер — ад 40 да 50 тон. Плануецца, што кланіраваныя труфелі будуць некаторы час вырошчваць у лабараторыях разам з маладымі дрэвамі, у каранях якіх яны растуць. Як толькі грыбы прыжывуцца да дрэваў, сфарміраваную пару будуць высаджваць у натуральны прыродны асяродак.

■ **У Афрыцы на міжземнаморскім узбярэжжы Марока выпаў моцны снег. Толькі за суткі вышыня снежнага покрыва склала 20—40 см. Дарогі абледзянелі. У некаторых раёнах перапыненая падача электраэнергіі, парваная тэлефонная сувязь, часова адменены аўтобусныя рэйсы. Тым не менш многія мараканцы і турысты сустрэлі снег з вялікай радасцю: снегапады ў Афрыцы — вялікая рэдкасць. Прыродная анамалія дала магчымасць афрыканскім жыхарам пагуляць у снежкі, зляпіць снегавікоў і нават пакатацца на лыжах.**

■ Жыхар горада Кейп-Корал у ЗША прымусіў свайго 9-гадовага сына адвезці яго ў магазін па піва, паколькі сам быў моцна п'яны. Машыну тым не менш спынілі паліцэйскія. Яны выявілі ў салоне, акрамя маленькага вадзіцеля, двух добра падпітых мужчын — бацьку хлопчыка і яго сябра, а таксама скрыню піва. Бацька быў арыштаваны, а затым адпушчаны пад заклад. Наперадзе — суд.

СПК «Орлы», д. Большие Орлы, Столинский район

ПРОВОДИТ ПРОЦЕДУРУ ЗАПРОСА ЦЕНОВЫХ ПРЕДЛОЖЕНИЙ

на поставку дизельного автопогрузчика г/п 1,5 тонны.

Предложения принимаются до 15.12.2008 года по адресу: 225543, Брестская обл., Столинский р-н, д. Большие Орлы или по факсу 8(01655) 77 2 21.

УНП 200114871

По поручению комиссии по работе с имуществом, обращенным в доход государства, при Воложинском райисполкоме КУП «Минский областной центр учета недвижимости»

ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже обращенного в доход государства здания столовой, об. пл. 686,9 кв.м, расположенного по адресу: Воложинский район, д. Гончары. Начальная цена снижена на 20 % и составляет – 145 601 550 бел. руб. Подробное извещение опубликовано в газете «Звязда» от 15.05.2008 г. Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения. Аукцион состоится **23.12.2008 г.** в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, ком. 321. Заявление на участие и необходимые документы принимаются по **22.12.2008 г.** до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, ком. 326.

Контактный телефон (8 017) 224 61 34. Наш сайт в интернете: www.rlt.by.

УНП 690324015

Ивенецкий поселковый исполнительный комитет Воложинского района Минской области (Продавец)

ПРОВОДИТ ПОВТОРНЫЙ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже 2 (двух) земельных участков для индивидуального жилищного строительства:

Лот 1 — земельный участок № 3, кадастровый номер **622055400064000003** по адресу: г.п. Ивенец, ул. Ивенецкая, площадь участка 0,1914 га, начальная стоимость 2 392 500 белорусских рублей; **Лот 2** — земельный участок № 10, кадастровый номер **622055400064000001** по адресу: г.п. Ивенец. ул. Ивенецкая, площадь участка 0,1520 га, начальная стоимость 1 900 000 белорусских рублей.

Целевое назначение земельных участков — строительство и обслуживание жилого дома. По улице Ивенецкой имеется в непосредственной близости газ и центральное водоснабжение.

Продажа земельных участков производится гражданам Республики Беларусь, постоянно проживающим на территории республики или приравненным к постоянно проживающим в соответствии с законодательными актами Республики Беларусь. Задаток в размере 10 % от начальной цены перечисляется на р/с 3600614020009 в филиале № 605 МОУ «АСБ Беларусбанк» код 513, г. Воложин, ул. Партизанская, 13, назначение платежа 04901, УНП 600037277, ОКПО 04432328, Ивенецкий поселковый исполнительный комитет. Оплата за объект аукциона должна быть осуществлена в течение 10 рабочих дней со дня получения протокола о результатах аукциона. Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения. Аукцион состоится **17 декабря 2008 г.** в 15.00 по адресу: г.п. Ивенец, пл. Свободы, 2, 2-й этаж, зал заседаний. Заявления на участки и необходимые документы принимаются до 17.00 **15 декабря 2008 года** по адресу: г.п. Ивенец, пл. Свободы, 2, кабинет секретаря.

Контактные телефоны: 8 01772 53 367, 53 587.

КУП «Минский областной центр учета недвижимости» по поручению Петришковского сельисполкома Минского района

ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже земельных участков в частную собственность гражданам Республики Беларусь для строительства и обслуживания одноквартирных жилых домов:

№ лота	Адрес земельного участка, кадастровый номер	Площадь земельного участка	Наличие инженерных сетей	Расходы по подготовке документации (рублей)	Начальная цена (рублей)	Задаток (рублей)
1	аг. Петришки, участок № 82 623685707601000141	0,1479 га	сети электро-, газо-, водоснабжения	70 000	14 547 500	1 450 000
2	д. Новашино, 623685707101000236	0,2016 га	сети электроснабжения	70 000	13 696 500	1 350 000
3	д. Новашино, 623685707101000141	0,1635 га		70 000	11 108 000	1 100 000
4	д. Новашино, 623685707101000143	0,1622 га		70 000	11 019 700	

Задаток перечисляется на р/с № 3012020200010 в Октябрьском отделении ОАО «БПС-Банк», г. Минск, МФО 153001357, УНП 690324015, КУП «Минский областной центр учета недвижимости». Победитель аукциона обязан в течение 10 рабочих дней после утверждения протокола о результатах аукциона внести плату за земельный участок и возместить расходы, связанные с подготовкой документации. Все желающие могут ознакомиться с документацией и земельными участками. Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения. Аукцион состоится **13.01.2009 г.** в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, д. 5, ком. 321. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **08.01.2009 г.** до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, д. 5, ком. 326.

Контактный телефон (8 017) 224 61 34. Сайт в интернете: www.rlt.by.

КУП «Минский областной центр учета недвижимости», УНП 690324015.

«ЗВЯЗДА» ТРЫМАЕЦЦА НА ЛЮБОВІ»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Факт, што праўду пісалі нашы чытачы — расказваць пра гэту ўстанову трэба. У тым ліку і для таго, каб у іншых праблем было менш... А значыць, да гэтай тэмы мы звернемся яшчэ раз.

* * *

...Як дадому, ці да блізкай радні едзем заўжды да паштавікоў, да падпісчыкаў Гродзеншчыны. Мільгаюць за вокнамі назвы вёсак і мястэчак, і кожная з іх здаецца знаёмай: адгэтуль у рэдакцыю прыходзілі пісьмы, адтуль званілі на «гарачы тэлефон» і «прамую лінію», недзе там жывуць муж і жонка, якія знайшлі адно аднаго па аб'яве ў газеце, недзе там працуе наш, звяздоўскі халадзільнік і свеціць люстра, недзе тут у незнаёмым пакуль Кашалеве застанецца тэлевізар.

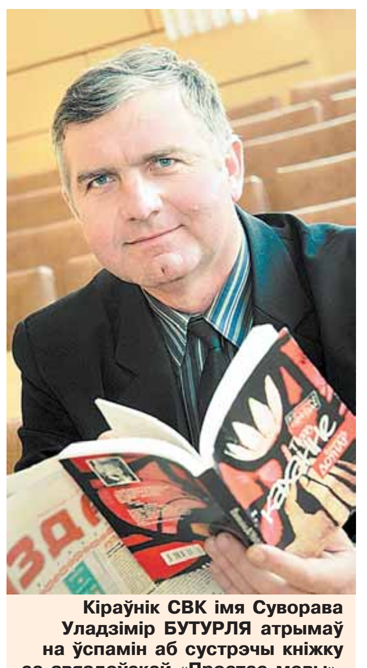

Кіраўнік СВК імя Суворава Уладзімір БУТУРЛЯ атрымаў на ўспамін аб сустрэчы кніжку са звяздоўскай «Простае мовы».

Вёска (дакладней, зразумела ж, мястэчка) уразіла размахам будаўніцтва, еўрапейскасцю пошты і гасцініцкасцю гаспадароў. Не паспелі агледзецца, як нас ужо распранулі, пасадзілі, уцягнулі ў размову — прычым, зямную, разумную. Потым з кабінета старшыні сельскага Савета яна лёгка перанеслася ў залу, дзе ўжо сядзелі і з краёчку, але ў першым радзе («каб далёка не ісці») абраў сабе месца наш прызёр. Пры ўсіх расказваў, што зімой яму стукне 75, што працаваў у Навагрудку (ну так тут кажуць!) — шафёрам у будкантары, трактарыстам на заводзе ЖБІ, потым, «калі калгас акрэп», працоўную кніжку прынёс сюды, сеў на бульдозер.

— У каго хочаце, можаце спытаць, — смела заявіў ветэран, — усе пацвердзяць: дзе я сваім жалезным канём ні праехаў, нідзе нічога не сапсуў!.. Тады зімы снежныя былі — трэба рана ўстаць, каб дарогі людзям пачысціць, трэба позна легчы калі... На будоўлях рабіў, на ўборцы.

Агульны стаж у Пятра Іванавіча Няпраўскага 38 гадоў, 10 месяцаў і 10 дзён! Гучыць, праўда? Як і адказ на пытанне, колькі ж часу ён выпісвае «Звязду»?

— Пачаў — калі савецкія грошы яшчэ былі, калі газета тры капейкі каштавала.

Расказваў і як чытае: атрымаў нумар — прагледзеў першую старонку і ўсе загалоўкі. А ўжо вечарам, калі ўсё пераробіць... Хапае клопатаў — кароўы няма, дык курачкі, свінні, гарод. Удвух з «хазяйкай» жывуць. Гэта яна пра выйгрыш прачытала. Што далей было?

— Прыходжу дамоў — яна мне руку падае: «паздраўляю». Ну я пацісну, пытаюся: «А з чым?» Кажа: «Ёсцека...». «Ну тады, — я ёй кажу, — і чарку налівай». «За гэту рэч, — адказвае, — можна і дзве».

Прызы ад «Звязды» засталіся ў старшыні сельскага Савета Івана КАРАНЕЎСКАГА, ветэрана працы Івана НЯПРАЎСКАГА, загадчыцы фермы Наталлі ГЛАДКАЙ і начальніцы аддзялення сувязі Наталлі ШАХ.

«Хазяйка» — гэта жонка, Таіса Мікалаеўна, з якой пражыў жыццё, выгадаваў «замену» — сына і дачку, з якой прычакаў чацвёра ўнукаў. І працавала яна ў гэтай жа гаспадарцы — даяркай. («Харошая сям'я, — скажа пра іх потым старшыня СВК імя Суворава Уладзімір Леанідавіч Батурля, — на такіх нашы вёскі трымаліся»).

Але ж былі ў зале і іншыя нашы чытачы-падпісчыкі. Пра адну (з 15-гадовым стажам!) варта расказаць больш падрабязна. Загадчыца мясцовай фермы і проста прыгажуня Наталля Іванаўна (хоць на яе і не цягне...) Гладкая нарадзілася ў Растоўскай вобласці. Там жа хадзіла ў школу, беларускую мову, зразумела ж, не вывучаючы. Потым бацькі не вярнуліся дамоў, на радзіму. І першае, што на прыездзе зрабіла дачка, — села чытаць... трылогію «На ростанях».

— Спачатку ну вельмі цяжка было, першая кніга з трудам далася! — на добрай беларускай мове гаварыла жанчына. — Другая — ужо лягчэй, а ад трэцяй мяне адарваць не маглі. Во цікава! І мова якая!.. Шкада, што беларусы яе не любяць, не размаўляюць на ёй. Прыязджаю ва Украіну — у тым жа Хмяльніцкім будзе дзеўка стаяць на базары — размаўляная, крутая-крутая — і гаварыць па-свойму, што ты ў яе ні пытай. А мы...

Мы (калі можна казаць за іншых?) сваю мову пакуль разумеем, на ёй чытаем, не шкадуем і нават ганарымся, але... свайму. Ну як самую прыгожую сукенку — павесілі ў шафу і зачынілі. А ці добра ёй там?! І нам — тут? Не...

Зрэшты, пра гэта скардзіцца — на Навагрудчыне ў нас каля тысячы падпісчыкаў, 23, як патлумачыла начальнік аддзялення сувязі Наталля Шах, у Кашалеве і ваколіцах. Прычым верныя ўсе, адданыя: сям'я Уласевічаў, Калясінскіх, Бучыкаў, Кузюкоў, Барысевічаў, Юрчыкаў... Сакратару сельскага Савета напярэдадні дырэктар Гарадзечанскай школы пазваніў, папрасіў перадаць, што дужа хацеў бы прыехаць на гэту сустрэчу, што выпісвае «Звязду» больш за 25 гадоў і будзе выпісваць!..

Як і многія іншыя, хто абраў газету некалі, «за тры капейкі яшчэ», хто абярэ яе цяпер.

Чамусьці здавалася, што людзі такія ў Кашалеве знойдуцца, бо ўражанне пра газету мы, здаецца, «зладзілі», каляндарыкі і фірменныя прызы на памяць пакінулі (уяўляем, дарэчы, якую класную рэкламу нам будзе рабіць Наталля Гладкая, ганяючы на веласіпедзе ў нашай кепачцы... Ды і мужыкі, ходзячы ў майках на працу ці рыбалку)...

Больш за тое, расшукалі, здаецца, аўтараў: бо пачуўшы штокольвечы з любімай рубрыкі «Алё, народ на провадзе!», прысутныя сталі ўспамінаць «існую» праўду, якая здарылася тут, а асобныя нават рыфмаваць...

Адзінае, чаго, на вялікі жаль, не паспелі, — пазнаёміцца з гаспадаркай. А што яна таго варта — сумнева няма.

— Сярэдняя зарплата ў нас шэсцьсот пяцьдзесят тысяч. У даярак — мільён дзвесце, мільён чатырыста. У механізатараў на ўборцы таксама больш за мільён выходзіла, — расказваў Уладзімір Леанідавіч Бутурля. — Тое ж і спецыялісты. У нас усе зарыентаваныя на канчатковы вынік, зарплата — сапраўды заробленая. І розная: месяц прайшоў, збіраецца савет спецыялістаў, вызначае кожнаму каэфіцыент працоўнага ўдзелу. Гэта важны стымул. Не можа адзін старшыня думаць за ўсіх. Кожны павінен адказваць за сваю галіну, клапаціцца, за што купіць, як прадаць: не ўмееш нешта ў касу, а не толькі паболей узяць.

У гаспадаркі няма дэфіцыту кадраў, будуецца і засяляецца, можна сказаць, гарадское жыллё (падведзены прыродны газ), абнаўляюцца (што важна — гаспадарчым спосабам) фермы.

— Сёлета пачалі будаўніцтва новай, самай сучаснай. Бралі крэдыт. А адна такая ўжо ёсць у нас, — ганарыцца Уладзімір Леанідавіч. — Пабудавалі самі, за свае грошы, бо ведаем, чым лепшыя ўмовы работы, тым працоўны і здароўе: у нас на ферму паспрабуй яшчэ ўладкуйся...

* * *

У такую восць гаспадарку, воляю лёсу, трапіў наш маленькі звяздоўскі дэсант — каб уручыць каштоўны прыз, каб пазнаёміцца з падпісчыкамі, каб у чарговы раз пераканацца, што выпісваюць «Звязду» ну вельмі прыгожыя людзі. Так было. Так ёсць. І так будзе!

— Знаёмы пажарнік казаў, што работа ў яго ў прынцыпе добрая. Але ж як пажар, дык хоць ты звальняйся.

У журналістаў (дакладней — журналістак) штосьці агульнае з гэтым ёсць, бо як камандзіроўка...

Чым далейшая, тым цяжэйшая, тым прыемней потым вяртацца дадому. Тым радасней успамінаць сустрэчы і размовы, твары людзей, іх смех. Тым ахвотней уключаць дыктафон, каб зноў і зноў паслухаць яшчэ раз...

А тым больш, калі за сталом пры гэтым сябры-калегі, а на стале — хлеб з Ліды, сыр з Любчы, хрэн з Дзятлава (ля базару машына спынілася — прыгожая бабулька прадавала)... А потым гарбата і цукеркі ад «Івонка»... Пір душ! (Гэта — калі блізкія душы разам... І піруюць).

Не абавязкова за адным сталом. Можна — кожны за сваім. Галоўнае адчуваць, што яны, гэтыя блізкія душы, ёсць. І ёсць нешта, што іх яднае — клопат пра людзей, пра нашу культуру і мову, пра край, дзе «жыць і канаць». Бо, як сказаў старшыня Кашалеўскага сельскага Савета Іван Васільевіч Каранеўскі, «з падводнай лодкі — куды ты сыдзеш».

Валянціна ДОЎНАР,
Уладзімір ЗДАНОВІЧ,
Яўген ПЯСЕЦКІ (фота).

Мінск—Вілейка—Валожын—Іўе—Ліда—Дзятлава—Навагрудак—Карэлічы.

НАФТУ СКРАЛІ БЕСПРАЦОЎНЫЯ

У ходзе расследавання крымінальнай справы па факце незаконных урэзак у нафтаправод прадпрыемства «Захад — Транснафтапрадукт», што адбыліся сёлета ў ліпені і жніўні ў Аршанскім раёне, высветлілася, што на злачынства пайшлі два беспрацоўныя жыхары Оршы. Аднаму — 50, другому — 24 гады. Такім чынам яны скралі больш як 6,7 тоны дызельнага паліва на агульную суму 15,1 мільёна беларускіх рублёў.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ЧАТЫРЫ АХВЯРЫ

Трагедыяй закончылася паездка да родзічаў у суседнюю вёску для сям'і з вёскі Холмеч Рэчыцкага раёна.

У 19 гадзін на аўтадарозе Рэчыца—Хойнікі сутыкнуліся дзве аўтамашыны. Вадзіцель Міцубісі-Спэйс пры выездзе на перакрыжаванне з дарогай Гомель—Кобрын не уступіў дарогу ЗІЛу-130, які ехаў па галоўнай дарозе ў накірунку Гомеля. Легкавушка ўехала грузавіку ў бок і пашкодзіла бензабак. Бензін адтуль трапіў у салон Міцубісі і практычна імгненна адбылося ўзгаранне абедзвюх машын. З кабіны грузавіка паспеў выскачыць яго вадзіцель, а з легкавога аўтамабіля — толькі 10-гадовая дзяўчынка, якая атрымала апёкі. У салоне засталіся яе 36-гадовы бацька, 27-гадовая маці, 52-гадовы дзед і брацік, якому было толькі год і дзевяць месяцаў.

Паводле слоў вадзіцеляў-відавочцаў, полымя было такім вялізным, што падысці блізка было проста немагчыма. Супрацоўнікі МНС, якія пад'ехалі да месца здарэння практычна адразу пасля выкліку, за 10 хвілін затушылі пажар, у якім загінулі чатыры чалавекі.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

ЕХАЛІ З ПАХАВАННЯ І ТРАПІЛІ НА ПАХАВАННЕ

У СМІ паведамлялася пра здарэнне ў Светлагорскім раёне, калі шасцёра вяскоўцаў з Майсееўкі і Вярхлесся ехалі на падводзе і трапілі ў ДТЗ. Варта адзначыць, што вярталіся з пахавання свайго родзіча, які жыў у Казлоўцы. Ехалі яны па асфальтаванай дарозе Акцябрскі — Рэчыца, якая была мокрая ад дажджу. На гужавой павозцы адсутнічалі ліхтары, але было яшчэ не цёмна.

У падводу ўрэзалася іншамарка «Фольксваген-Гольф», за рулём якой знаходзіўся 44-гадовы жыхар Данілаўкі. Легкавушка — у мэтлахі, і павозка, якую развярнула, — таксама. А тут — другі ўдар у яе. На гэты раз — «Форд-Арыёнам», якім кіраваў 52-гадовы вадзіцель з Коўчыц-2.

Вынік — даволі сумны. 60-гадовая пенсіянерка з Майсееўкі загінула на месцы, другая жанчына з Вярхлесся памерла па дарозе ў бальніцу. Яшчэ дзве жанчыны моцна пацярпелі ад ран: у адной — пералом дзвюх рук, у другой — чэрапна-мазгавая траўма. А мужчыны, што ехалі ў павозцы, як кажуць, абышліся перапалохам. Тое ж самае і з вадзіцелямі.

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

МУЗЕЙ АХОВЫ Ў МАГІЛЁВЕ: ад ланцуга і калатушкі да чыпа і сігналізацыі

У Магілёўскім абласным упраўленні Дэпартамента аховы МУС Беларусі адкрылася экспазіцыя па гісторыі аховы — ад старажытнасці да нашых дзён.

Неабходнасць ахоўваць сваю маёмасць узнікла ў чалавека вельмі даўно: першымі сродкамі аховы сталі замкі — вялікія і маленькія, жалезныя ланцугі, засаўкі і навесы, а таксама драўляныя калатушкі.

Дзейснай аховай у мінулыя часы людзі лічылі і цудатворныя абразы. Напрыклад, магіляўчане ўпэўненыя, што менавіта Брацкі абраз Божай Маці ў XVII стагоддзі выратаваў горад ад небяспекі разрабавання чужынцамі. Сёння выява гэтага абраза — у афіцыйным гербе Магілёўскай вобласці і ў экспазіцыі музея аховы.

Захавальніца экспазіцыі гісторыі аховы Антаніна КАВАЛЕЎСКАЯ дэманструе экспанаты 1950-60-х гадоў.

Пра эпізод з гісторыі Вялікай Айчыннай вайны расказваюць у музеі як пра ўзор сумленнасці:

— У першыя дні вайны два супрацоўнікі пазаведамаснай аховы НКУС прывезлі з Ваўкавыска, адкуль было эвакуявана аддзяленне Дзяржаўнага банка СССР, мех з грашыма, — паказвае на дакумент з абгарэлымі краямі і ўзоры савецкіх чырвонцаў **спецыяліст аддзялення ідэалагічнай працы Антаніна КАВАЛЕЎСКАЯ.** — Нягледзячы ні на што, яны даставілі грошы ў Шклоў цэлымі і захаванымі. А гэта была вялізная за тымі часамі сума: больш за 2,5 мільёна рублёў!

Адзін з самых каштоўных экспанатаў музея аховы — гэта сіні мундзір ветэрана аховы са Слаўгарадскага раёна. Падобныя мундзіры апраналі ў самым пачатку стварэння службы, ў 50-60-ыя гады мінулага стагоддзя.

Галаўныя ўборы ахоўнікаў савецкага часу: ад матацыклетнага шлема да зімовай вушанкі са штучнага футра.

Адно з першых аддзяленняў аховы на Магілёўшчыне ўзнікла ў 1952-м годзе ў Крычаве: на фота тых часоў цэментны завод і яго ахоўнікі на веласіпедах. Да гэтага ж часу належаць ліхтары і галаўныя ўборы, ад шлемаў матацыклістаў да зімовых вушанак з бліскучага штучнага футра.

У экспазіцыі можна параўнаць працу аховы ў мінулым стагоддзі і сёння: сціплыя хаткі, у якіх месціліся службы аховы больш за 50 гадоў таму, змяніліся на новыя сучасныя будынкі, якія ўпрыгожваюць гарады.

Даўно адышлі ў нябыт і прымітыўныя ахоўныя апавяшчальнікі. Напрыклад, адзін з іх, названы супрацоўнікамі аховы па сутнасці — «Равуном», прадстаўлены ў музеі. Маленькі, але вельмі гучны, гэты механізм пужаў злодзеяў, і яго немагчыма параўнаць з сучаснай дасканалай ахоўнай сігналізацыяй.

Цяпер цікавую эскпазіцыю ва ўпраўленні Дэпартамента аховы наведваюць школьнікі, ветэраны і маладыя супрацоўнікі аховы.

— Ветэранам прыемна ўзгадаць мінулае, а моладзі вельмі карысна бачыць, з чаго ўсё пачыналася, — мяркуе **начальнік Магілёўскага абласнога ўпраўлення Дэпартамента аховы МУС Аляксандр Ракусаў.** — Трэба захоўваць гісторыю, каб рухацца наперад. Гэта добра.

5 снежня ва ўрачыстай абстаноўцы ў музеі атрымалі табельную зброю супрацоўнікі, якія пачынаюць сваю службу па ахове маёмасці людзей.

Ілона ІВАНОВА.

СЛІВЫ НЕ ПРАПАЛІ

Колькі сліў сёлета ўрадзіла, я пісаў, але ніхто не ведае (акрамя некалькіх чалавек), што з імі рабіў. Пра кош сліў і размовы не было б, а калі тых кашоў трыццаць ці сорак (хто лічыў), то гэта праблема сямейнага значэння.

Хоць я ўжо і не такі гаспадар, але выкінуць тыя слівы ці закапаць у зямлю не мог, а вырашыў з костачкавых зрабіць віно. Пераспелыя слівы загрузіў у пластмасавыя 40-літровыя бочкі і чакаў, пакуль яны дадуць сок. Праз нейкі тыдзень сок і «фуфло» падзяліліся — апошняе ўсплывала. Тады сок разліўся па бутлях, а далей вядомы працэс пры вырабе віна — паветраны затвор — поліэтыленавы пакет на горла бутлі і чакай пакуль працэс браджэння закончыцца.

І ў выніку гэтага працэсу, які не закончыўся і сёння, у мяне ўся кухня застаўленая слівавым віном.

Падкрэсліваю — віном, а не брагай.

Адступленне.

Брагу вырабляюць для гарэлкі і яна можа быць з жыта, бульбы, цукру ды ўвогуле з усяго натуральнага. А ўлічваючы, што за брагу можа быць адміністрацыйнае пакаранне, то яе «квасяць» далей ад людскога вока: у лесе, пакінутых хатах, а нярэдка і ў гарадскіх кватэрах.

Вось апошнія звесткі: у доме беспрацоўнага з в. Дзівін Кобрынскага раёна знайшлі 800 літраў брагі, а ў лесе каля в. Радостава Драгічынскага раёна міліцыянеры знішчылі 600 літраў, але гэта не рэкорды, здаралася, што апаратыўнікі вылівалі тры тысячы літраў брагі.

Віно са сліў бывае выдатнае, асабліва з жоўтых, але яно ўсё ж прайграе малінаваму ці парэчкаваму, не кажучы пра вінаграднае. Слівавае віно цяжкаватае і таму найлепш яго змешваць з іншым — купажыраваць. Гэта дае магчымасць пазбегнуць некаторых недахопаў слівавага і надаць віну новыя якасці.

Сёлета вінаград не выспеў і гронкі засталіся зімаваць на кустах, таму давялося ціснуць сок з яблыкаў. А яблычнае віно даволі добрае, асабліва калі год-два выстаіцца.

Для сябе віно вырабляць дазволена, але ж сліва найлепш падыходзіць для слівовіцы ці слівянкі — арыгінальнай гарэлкі. Аднойчы мне давялося пакаштаваць слівовіцы — прывезла жонка з былой Югаславіі. З непрывычкі гарэлка паказалася дужа непрыемнай — смярдзела горш чым няўдалага выгану наша самагонка. Але ж слівовіцу вырабляюць з брагі, а ў мяне віно.

Каб выгнаць гарэлкі, патрэбен апарат, якога няма, але на пліце стаіць скараварка — гэта не самагонны апарат і хуткаварку да справы не прышыеш. Праўда, на ёй і гарэлкі не нагоніш, хіба што каб пасмакаваць.

Адступленне.

Для вырабу гарэлкі неабходна мецьстацыянарны апарат, бо каб перагнаць 10 л брагі, патрэбен час, а што гаварыць пра сотні літраў. А нашы людзі пры зручным моманце стараюцца запусціць міні-заводы. Як правіла, далей ад хаты — схаваць яго ў гушчары лесу. Іншым разам міліцыянеры, выйшаўшы на тыя схovішчы, здзіўляюцца, як там з вырабам гарэлкі абстаўлена ўсё грунтоўна. А нейкі месяц таму па тэлебачанні паказалі апарат, які быў устаноўлены на грузавой аўтамашыне. Такі перасоўны міні-заводзік быў мабільным і дазваляў гаспадарам хутка мяняць месца дыслакацыі.

Многія апараты зробленыя з вялікай любоўю і выдумкай. Здараецца, што дэталі да яго вырабляюць на нейкім заводзе. Пакрыць некаторыя дэталі апарату нікелем у гаражы немагчыма.

На сёння ў міліцэйскіх зводках найбольш парушэнняў звязана з вырабам гарэлкі — тут знайшлі самагонны апарат, а там знішчылі брагу і гарэлку.

Вядома, што віно ніхто на гарэлку не пераганяе, бо няма выгады. Ад віна галава і без перагону шуміць.

А з сухога вінаграднага віна можна вырабіць спірт, які ў дубовых бочках з часам ператвараецца ў каньяк. Працэс доўгі і дарагі. Але са слівавага віна каньяк не атрымаецца, а вось гарэлка выдатная. Балканская слівовіца і блізка не стаяла.

Вось і даводзіцца здзіўляцца, чаму на нашых віна-гарэлачных заводах не выкарыстоўваюць слівы?

Можна зразумець, што не хочацца мяняць тэхналагічны працэс, нешта выдумляць, але калі сыравіна валяецца пад нагамі, то чаму б не выкарыстаць гэты момант?

Даводзілася чуць ад некаторых кіраўнікоў заводаў, як складана выпускаць тую гарэлку. Трэба пераганяць раз, другі і трэці, каб атрымаць гарэлку высокай якасці, але калі выпіць яе, то якасць некуды знікае з першай чаркай.

А можа, трэба быць у пастаянным пошуку, бо канкурэнты з суседніх краін, здаецца, нас ужо даўно абышлі.

Хуткаварка — прыстасаванне даволі прымітыўнае, але выдае прадукцыю найвышэйшай якасці. На жаль, мала.

* * *

Не ўсе слівы ўдалося сабраць, а тыя, што засталіся на дрэвах, восенню пачалі падсыхаць. Чарнасліў трымаецца моцна і доўга не ападае.

Зморшчаныя слівы былі сабраныя і дасушаныя ў хатняй сушылцы — набралася торба сушанага чарнасліву.

Раней спелыя слівы таксама спрабавалі высушваць у хатніх умовах, але яны трэскаліся, давалі сок... і толку з іх было мала.

Найлепш, калі слівы падсохнуць на дрэве, а ў сонечны год з нарыхтоўкай чарнасліву не будзе клопату.

Сёлета слівы выручылі, бо вінаград падвёў — не ўдалося націснуць віна. Але ў прыродзе ўсё прадумана — слівы замянілі вінаград і літраў сто слівавага набярэцца. І хоць яно ўступае вінаграднаму, але з гадамі настаіцца, набярэ... Хапіла б толькі цярпення чакаць.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

Минский городской центр недвижимости

УП «Минский городской центр недвижимости»

ПОВТОРНО ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже здания многофункционального, принадлежащего УП «Завод точного машиностроения «Планар-ТМ» (металлический склад общей площадью 193,9 кв.м, инв. № 500/С-47118), расположенного по адресу: г. Минск, Партизанский проспект, 2.

Начальная цена – 386 783 000 белорусских рублей.

Отвод земельного участка будет осуществляться в установленном порядке Минской городской землеустроительной и геодезической службой.

К участию в аукционе допускаются юридические и физические лица, предоставившие организатору аукциона следующие документы:

заявление на участие в аукционе; заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, условиями проведения аукциона; нотариально заверенные копии учредительных документов (для юридических лиц) и свидетельства о регистрации; соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах); заверенную банком копию платежного документа, подтверждающего внесение задатка; а также иные документы в соответствии с условиями проведения аукциона.

Задаток в размере 38 000 000 белорусских рублей перечисляется на расчетный счет УП «Минский городской центр недвижимости» № 3012024570010 в филиале ОАО «БПС-Банк» по Минской области, г. Минск, бульвар им. В. Мулявина, 6, код 153001331; УНП 190398583.

Победителем торгов признается участник, предложивший наивысшую цену за продаваемый объект. Порядок проведения торгов указан в условиях проведения аукциона.

Оплата объекта осуществляется в течение 2-х месяцев и 25 календарных дней с даты проведения аукциона. Аукцион состоится **22 декабря 2008 года** в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Заявления на участие в аукционе и необходимые документы принимаются по **20 декабря 2008 года** до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. № 6.

Телефоны для справок: (017) 227 48 36, 227 40 22.

УНП 190398583.

Простыя рэчы

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

КОЛА

З колам звязаны ўспамін маленства. Да равараў мы яшчэ не дараслі, але ж хочацца на нечым ездзіць. Вось і прыдумваецца. Адшукваецца нейкае кола — найчасцей непатрэбная ўжо дэталь ад сельгастэхнікі — роўнае звонку, зубчастае ўнутры. З дроту выгінаецца своеасаблівая чапяла, якой рухаецца гэта кола. І вось па мястэчковай дарозе бегаем мы навыперадкі за такімі коламі з крыкам і жартамі. Балазе, дарогі практычна пустыя, рэдка па іх праязджаюць машыны з сапраўднымі коламі, дзе і абады, і напампаваныя кішкі, і гума...

І яшчэ ўспамін са школьніцтва. Кандрат Крапіва. Яго байка «Жаба ў каляіне». Гэта палітычная байка, накіраваная супраць тых, хто хоча звярнуць з дарогі савецкі воз. Жаба думае:

Ты пажыві яшчэ хвіліну, —
Вось толькі сяду ў каляіну,
Плячом пад кола таркану
І к чорту воз перавярну.
Тады — капут, і ты мяне не зловіш,
Бо галаву, напэўна, зломіш.»
І — скок Жабоцька смела
Ды ў каляіну села.
Тут колам — хрась!..
І кроў і гразь...

....

Пад кола, жаба, не падлазь.

Сёння гэтыя радкі могуць падацца нават некалькі крыклівымі. Але гэта быў свой час — дваццатыя гады, час вялікіх спадзяванняў на найлепшую будучыню і ў праўдыроў, і ў народа. Дарэчы, вялікі рускі пісьменнік Аляксандр Салжаніцын сваю галоўную працу пра тыя часы, пра стасункі ў тагачасным грамадстве назваў таксама «Чырвонае кола». Як яно пракацілася па краіне, якая была некалі Расійскай імперыяй, а потым Саюзам Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік, вядома кожнаму.

А, між іншым, кола разам з вінтом і рычагом — адна з найвялікшых вынаходак чалавецтва. Для транспартных мэтаў кола ўжываецца з 4-га тысячагоддзя да нашай эры. Папярэднікам кола быў каток, які падкладваўся пад груз пры яго перамяшчэнні. Каб палепшыць качэнне, сярэднюю частку катка рабілі больш тонкаю, чым крайнія часткі. Шмат было гіпотэз аб тым, напрыклад, як узніклі егіпецкія піраміды. Як перамяшчаліся шматтонныя глыбы для іх узвядзення. Цяпер, здаецца, вучоныя згадзіліся з тым, што адным з механізмаў, якія прымяняліся тады, і быў каток. Вось такі каток розумам чалавека і быў заменены восcю з насаджанымі на яе коламі.

Каб аблегчыць кола, яго пачалі рабіць састаўным — з калодкі, што насаджваецца на вал, вобада і злучальных спіцаў. Павелічэнне трываласці вобада дасягалася металічнаю шынаю. Яна ўжо пазней будзе заменена гумавай і больш дасканалай пнеўматычнаю.

Хто з нас у дзяцінстве ці юнацтве не захапляўся аповесцямі рускага гістарычнага пісьменніка Яна (сапраўднае прозвішча Янчавецкі ён проста скараціў для псеўданіма так, каб яно ўказвала на заходнеславянскае паходжанне)? А ў яго трылогіі пра нашэсце манголаў, якія імкнулі да «апошняга мора», якраз вельмі часта прысутнічае рып колаў тых сродкаў перамяшчэння, якія вязлі за мангольскімі коннікамі і іх сатэлітамі ўсё неабходнае.

Вялікую ролю кола адыгрывала і адыгрывае як вадзяны, паветраны рухавік.

Пра вадзяны. У нашай не толькі азёрнай, але і рачной старане вельмі шмат было млыноў, у аснове дзейнасці якіх было менавіта вадзяное кола. Рака штучна ўцісквалася ў вузкае ложа, набірала моцы — і на гэтым месцы ставілі вадзяное кола, якое малола збожжа, а з цягам часу нават электраэнергію выпрацоўвала. У Паставах, на перападзе двух азёраў, якія і называюцца Пастаўскімі, а ўтвараюцца ракой Мядзелкай, сёння адчынены дом рамёстваў пад назваю «Стары млын». А ў недалёкіх ад Пастаў Манькавічах, некалі багатым мястэчку, а сёння проста невялікай вёсачцы, ёсць таксама парэшткі старажытнага млына, дзе асноваю было вадзяное кола. Менавіта ад вобаду з лапаткамі атрымлівалася электраэнергія на некалі славутай мясцовай электрастанцыі «Дружба народаў», што месцілася ў Браслаўскім раёне на мяжы Беларусі, Літвы і Латвіі. Ды што там — вадзяное кола ўжывалася ў сістэмах арашэння старажытнага Егіпта, Асірыі, Індыі.

Здаецца, менавіта без колаў не абышоўся і «месяцаход», што асвойваў прасторы суседняга нам Месяца.

Але ж у кола шмат і іншых значэнняў.

Ёсць кола каўбасы, што даспадобы аматарам кулінарыі. А аматары танцаў вельмі часта сыходзяцца ў кола. Раней гэта былі свае віды танцу, сёння іншыя, якія даспадобы моладзі, але ўсё роўна — кола. Можа быць кола святла, якое вырывае з цемры пэўную частку зямлі. Колам акружаюць цікавага апавядальніка людзі. А ёсць жа і кола пытанняў, праблем, нават інтарэсаў. А ў міліцэйскім пратаколе пры допыце падазраваемага ўзнікае пытанне пра кола яго сяброў і знаёмых. Напрыклад, я адношу сябе да журналісцкіх колаў з іх спецыфічнымі праблемамі і зацікаўленасцямі. У народнай мове кола таксама знайшло сваё месца.

Крывое кола — пра ўпартага капрызлівага чалавека.

Ні ў кола, ні ў мяла — пра чалавека няўмелага, няздатнага да чаго-небудзь.

Павярнуць кола гісторыі назад — гэта спрабавалі ў нашай рэчаіснасці вельмі многія, але нікому не ўдавалася.

Пятае кола ў возе — аказваецца, яно ніколі не было патрэбным.

Зусім блізка да кола стаіць **круг,** нешта, абмежаванае акружнасцю альбо шлях руху каля чаго-небудзь. І бусел робіць кругі над балотам. І ў танцы таксама можна выйсці на круг, але гэта ў нечым ужо танец на расійскі манер. Ёсць і ганчарны круг. Марк Смагаровіч пісаў:

Садзяцца хлопцы ў цесны круг
Каля рыбацкага кастра.

А Уладзімір Дубоўка так выказаўся:

Кінеш камень, знікне ў вадзе,
а кругі ідуць і заміраюць...

Матэматыкі гавораць пра квадратуру круга, географы — пра Палярны круг. У свой час мяне вельмі цікавіла такая з'ява, як кругазварот вады ў прыродзе. І сапраўды: адкуль яна бярэцца і куды знікае, вада — тое, без чаго не можа існаваць нішто жывое? Гэта бесперапынны замкнёны працэс цыркуляцыі вады пад уплывам сонечнай радыяцыі і дзеяння сілы цяжару. Вада выпараецца, пераносіцца паветранымі плынямі, кандэнсуецца, выпадае і снегам, і дажджом, зноў выпараецца...

А ў народзе ёсць устойлівыя выразы:

Даць круг — прайсці зашмат, не так, як можна было б.

Кругі пад вачамі — сінякі на вачах ці то ад хваробы, бяссонніцы, а то і ад нечага іншага.

На круг — у сярэднім. Па прыблізных падліках. У самым пачатку калгаснага існавання вёскі, ды і ў пазнейшыя часы так любілі падлічваць ураджайнасць палетка, менавіта ў сярэднім. А колькі там сапраўды...

А ёсць жа яшчэ і **кругавая абарона** — гэта калі непрыяцель наступае і войскі вымушаныя абараняцца з усіх бакоў, па ўсяму кругу. Альбо **кругавая парука.** Спачатку сэнс гэтага спалучэння слоў вызначаўся агульнай адказнасцю калектыву, найчасцей вёскі, за выплату, напрыклад, падаці, цяпер гэты сэнс перайшоў на калектыўнае ўкрывальніцтва чаго-небудзь, узаемную выручку.

Яшчэ ўспомнілася, што на пачатку нашага беларускага нацыянальнага адраджэння ў Пецярбургу ў 1902 годзе студэнтамі-беларусамі быў арганізаваны «Круг беларускі», дакладней «Круг беларускай народнай прасветы і культуры». Сябры арганізацыі выдалі друкарскім спосабам у 1903 годзе «Вязынку» Янкі Лучыны, потым некалькі іншых кніг. Гэта быў у Расійскай імперыі прарыў пасля забароны друкавання выданняў на беларускай мове.

Ад кола — і коціцца. І тут не магу не ўспомніць раннія вершы Янкі Купалы. Магчыма, у іх ёсць недасканаласці, але затое праглядвае душа нашага Песняра, які быў нераўнадушны да простых радасцяў жыцця, да дзявочай прыгажосці, напрыклад:

Коціцца, ўецца
далінкай крыніца,
Б'ецца, плюскоча
ў каменнях вадзіца,
Далей плыве і пляскоча.
Белымі грудкамі лёгшы
на траўцы,
Хоча дзяўчынка
к вадзіцы дастацца,
Губкамі чэрпнуць хоча.
Вельмі прыгожа,
і не абразліва — цнатліва.

Ды што казаць і меркаваць: калі што раней узнікла — **круг,** вакол якога збіраліся ля вогнішча абагрэцца і абараніцца людзі, **кола,** якое спатрэбілася для аблягчэння працы, **кольца,** або пярсцёнак, які надзявалі на руку ў знак прызнання нейкіх заслуг і нейкага ўзвышэння над іншымі, а потым і ў знак шлюбнага пабрання. Завушніцы — таксама кольцы, што ўпрыгожвалі і мужчын і жанчын аднолькава. Даследаванні старажытных пахаванняў людзей пра многае гавораць, але пра многае і недагаворваюць.

А сённяшні свет зусім іншы. Нехта слова кола атаясамлівае толькі з коламі воза, на якім ён выязджае па будзённых сялянскіх патрэбах. Нехта мае на ўвазе аўтамабіль, нехта проста той напой, які навязалі нам з захаду. А мне дазвольце завяршыць свой аповед лірычна, успамінам пра тыя кольцы, якія для многіх дзяўчат — простыя завушніцы. У немаладога ўжо Максіма Танка выкрэслілася некалі:

Прасіў я шчыра майстра
Зрабіць ёй завушніцы.
На гэтых завушніцах
Я напісаў закляцце —
Усё, што не сказаў ёй,
А ў чым хацеў прызнацца.
Сягоння не ўцячэ ўжо
Ад слоў маіх гарачых
Ні ў час, калі смяецца,
Спявае або плача.

Алесь КАСЦЕНЬ.

г. Паставы.

Хатні гвалт — трывожная рэальнасць

У верасні-лістападзе пад эгідай прадстаўніцтва ААН у Беларусі Цэнтр сацыялагічных і палітычных даследаванняў Белдзяржуніверсітэта ў рамках сумеснай нацыянальнай інфармацыйнай кампаніі па процідзеянні хатняму гвалту правёў спецыяльнае даследаванне з мэтай вывучыць сітуацыю ў беларускіх сем'ях. Аб выніках работы сацыёлагаў наш карэспандэнт гутарыць з кіраўніком дэпартамента грамадскай інфармацыі прадстаўніцтва ААН у Беларусі Віктарам РАДЗІВІНОЎСКІМ.

— Віктар Уладзіміравіч, чаму прадстаўніцтва ААН актыўна садзейнічала даследаванню менавіта гэтага, прама скажам, нелепшага пласта нашага жыцця, якім з'яўляецца хатні гвалт?

— Павышэнне ўвагі ААН да вывучэння і вырашэння гэтай агіднай, даволі распаўсюджанай у свеце і, на жаль, вельмі жывучай з'явы, невыпадковая. Яна, пагадзіцеся, трывожная рэальнасць нашых дзён. І не толькі ў Беларусі. Гвалт аднаго члена сям'і над іншым ці іншымі членамі сям'і мае, так бы мовіць, рознае вымярэнне: псіхалагічнае, эканамічнае, фізічнае і сэксуальнае. У апошнія гады праблема гвалту выклікае да сабе павышаную ўвагу з боку праваахоўных органаў і грамадскасці Беларусі. Іх цікаваць абумоўлены тым, што ахвяры сямейна-бытавых канфліктаў складаюць найбольш шматлікую групу сярод загінулых і пацярпелых ад любых злачынстваў. Разам з цялеснымі пашкоджаннямі, забойствамі і самагубствам, наступствамі гвалту ў сям'і могуць быць і розныя псіхічныя захворванні, страта ахвярай павагі да сябе. Асабліва сярод жанчын і дзяцей. Скажыце, ці можна з гэтым мірыцца?

Гвалт нараджае і шэраг такіх сацыяльных праблем, як рост ліку разводаў і няпоўных сем'яў, дзіцячую бездагляднасць і злачыннасць непаўнагадовых. Таму мэтай даследавання стала ўсведамленне сапраўдных маштабаў хатняга гвалту, вывучэння яго прычын, дынамікі і наступстваў.

— Што паказала даследаванне гэтай вострай праблемы, бо, як вядома, большасць сем'яў не хочуць выносіць смецце з хаты.

— Сацыёлагамі былі апытаны 488 мужчын і 512 жанчын ва ўзросце ад 18 да 60 гадоў, якія жылі пастаянна сямейным жыццём у афіцыйна зарэгістраваным або грамадзянскім шлюбе. Вынікі даследавання паказалі, што маштабы распаўсюджвання ў нас хатняга гвалту даволі вялікія. Так, 4 з 5 жанчын ва ўзросце ад 18 да 60 гадоў падвяргаюцца псіхалагічнаму гвалту ў сям'і, кожная чацвёртая (з рознай частатой) — фізічнаму гвалту, 22,4 % жанчын церпяць ад эканамічнага і 13,1 % — сэксуальнага гвалту з боку свайго мужа ці партнёра. Прычым амаль кожная дзесятая жанчына (8 %) выпрабоўвае на сабе і фізічны, і сэксуальны гвалт і кожная дзясятая жанчына (9,5 %) падвяргалася фізічнаму гвалту мужам ці партнёрам падчас цяжарнасці. Звяртае на сябе ўвагу і той факт, што 22,1 % рэспандэнтаў-мужчын хоць бы аднойчы падвяргаліся фізічнаму гвалту з боку жонкі або партнёркі; 12,5 % выпрабоўвалі фізічны, а 5,7 % — сэксуальны гвалт. Тым або іншым формам псіхалагічнага гвалту ў рознай ступені падвяргаюцца, па выніках апытання, 79,7 % мужчын.

Ахвяры сямейна-бытавых канфліктаў складаюць найбольш шматлікую групу сярод загінулых і пацярпелых ад любых злачынстваў.

— Лічбы ўражлівыя. Але чаму, на ваш погляд, большасць нашага насельніцтва нават і не падазрае аб сапраўдных маштабах хатняга гвалту?

— У ходзе даследавання высветлілася, што толькі 6,0 % мужчын і 46,8 % жанчын пасля фізічнага гвалту звярталіся за дапамогай. Пры гэтым гаворка ідзе не толькі аб прафесійнай дапамозе псіхолага, супрацоўніка сацыяльнай службы, органаў унутраных спраў або медыцынскага спецыяліста. Мала звярталіся па падтрымку і параду да сяброў, сваякоў і суседзяў. Хоць 40 % жанчын, якія перажылі сэксуальны або фізічны гвалт, прыходзілася пакідаць сваю кватэру, дом, каб пазбегнуць жорсткай бойкі.

— А ці ёсць сувязь паміж матэрыяльным узроўнем жыцця і адукацыі членаў сям'і і ступенню гвалту ў іх?

— Ёсць. Зафіксавана, што з павышэннем узроўню дабрабыту сем'яў распаўсюджанасць розных формаў гвалту як над мужчынамі, так і над жанчынамі зніжаецца. Так, кожная трэцяя малазабяспечаная жанчына заявіла, што падвяргалася збіванню, сярод забяспечаных жанчын такіх толькі 5,0 %. Аб слоўных абразах казалі 76,5 % мужчын і 75,9 % жанчын з групы малазабяспечаных. У групе з высокім узроўнем жыцця такая форма гвалту таксама прысутнічае, але ў значна меншай ступені.

Заўважана цесная сувязь паміж узроўнем адукацыі, матэрыяльнага становішча і ўменнем ідэнтыфікаваць ці, прасцей кажучы, правільна кваліфікаваць гвалт у розных яго праявах. Рэспандэнты з больш высокім узроўнем адукацыі і дабрабыту распазнаюць усе віды гвалту. Асабліва відавочны кантраст пры выключэнні такіх відаў псіхалагічнага гвалту, як лаянка, пагрозы і запалохванні. Прычым найбольш выразна фіксуецца адрозненне ў адказах мужчын з розным узроўнем адукацыі і прыбытку. Так, лаянку лічаць гвалтам 25,2 % мужчын з групы з няпоўнай сярэдняй і сярэдняй адукацыяй, 31,3 % мужчын з сярэдняй спецыяльнай адукацыяй і 36,0 % — з вышэйшай, 34,9 % забяспечаных мужчын і 27,9 % малазабяспечаных.

— Наколькі ўстойлівы, у залежнасці ад узросту, былі рэспандэнты?

— Значна больш жанчын сярэдняга і сталага ўзросту заявілі аб здзяйсненні над імі розных формаў гвалту. Маладыя жанчыны ад 18 да 29 гадоў, паводле іх слоў, гэта адзначалі ўдвая менш. Слоўныя формы агрэсіі ў роўнай меры выпрабавалі на сабе жанчыны любога ўзросту. Між тым самы высокі ўзровень ахвяраў хатняга гвалту зафіксаваны сярод жанчын 30—39 гадоў.

— Ад чаго, у першую чаргу, залежыць «надвор'е» ў доме маладых сем'яў?

— Вялікі ўплыў на стэрэатыпы сямейных паводзінаў для моладзі аказваюць бацькі. Гвалт у сям'і нясе ў сабе пагрозу для будучых пакаленняў. Дзеці — сведкі хатніх скандалаў і боек, засвойваюць прыклад такіх паводзінаў бацькоў як асноўны сродак вырашэння сямейных канфліктаў і ў будучым звяртаюцца да яго ўжо ва ўласнай сям'і. Па выніках апытання, 17,8 % жанчын і 16,9 % мужчын выхоўваліся альбо ў няпоўнай сям'і, альбо з айчымам, альбо ў сям'і бабуль, іншых сваякоў, альбо ў дзяржаўнай выхаваўчай установе інтэрнатнага тыпу. Больш за чвэрць апытаных жанчын (27,9 %) і чвэрць мужчын (24,8 %), якія выраслі ў поўных сем'ях, былі сведкамі бацькоўскіх сварак з ужываннем фізічнай сілы.

Падчас аналізу звестак была ўсталявана прамая сувязь паміж перажытым у дзяцінстве фізічным гвалтам і схільнасцю гвалту ва ўласнай сям'і. У дзяцінстве падвяргаліся фізічнаму гвалту 14,1 % мужчын і 12,5 % жанчын. Неабходна таксама адзначыць, што сярод тых жанчын, якія ў дзяцінстве перажылі падвяргаліся фізічнаму гвалту з боку сваіх шлюбных партнёраў 37,5 % рэспандэнтаў, сэксуальнаму — 21,9 %. А вось сярод тых, хто не выпрабоўваў у дзяцінстве фізічных пакаранняў, гэтыя лічбы прыкметна ніжэйшыя (адпаведна 22,4 % і 11,7 %).

— Ці лёгка правільна вызначаць напружаную сямейную сітуацыю? Іншак кажучы, як разабрацца ў тым, ці ідуць у сям'і гарачыя, часам вельмі вострыя спрэчкі, дыскусіі, скажам на актуальную цяпер грашовую тэму, а калі яны пераходзяць у банальны хатні гвалт?

— Як сведчаць вынікі даследавання, у свядомасці нашых суайчыннікаў у асноўным склаўся спрошчаны пункт гледжання на гэты конт. Маўляў, гвалт у сям'і зводзіцца толькі да фізічных і сэксуальных дзеянняў. Згодна з апытаннямі, так думае пераважная большасць рэспандэнтаў. Што тычыцца розных іншых відаў гвалту, скажам, эканамічнага, то толькі каля паловы рэспандэнтаў лічаць «эканамічныя санкцыі» да жонкі праявай гвалту.

Даволі страката выглядае адзнака дзеянняў псіхалагічнага характару. Так, пагрозы, запалохванні і абмежаванне асабістай волі ацэньваюцца як гвалт больш паловы рэспандэнтаў у кожнай з груп (і мужчыны, і жанчыны). А вось умяшанне ў асабістае жыццё, лаянку лічыць гвалтам толькі каля трэці апытаных. Яшчэ больш лаяльнае стаўленне ўдзельнікі апытання дэманструюць да такіх дзеянняў, як непрыстойныя жарты, звягі і рэўнасць.

— Якія хваляючыя сімптомы і моманты жыцця нашага грамадства, аснову якога складае сям'я, удалося зафіксаваць сацыёлагам?

— За шэсць гадоў, якія прайшлі пасля апошняга аналагічнага даследавання на гэту тэму, практычна не адбылося істотных змен у ідэнтыфікацыі розных відаў гвалту. Насцярожвае тое, што ў цэлым становіцца больш лаяльным стаўленне да ўсіх відаў псіхалагічнага гвалту. Асабліва звяртае на сябе ўвагу той факт, што значна павялічыўся лік рэспандэнтаў, якія не лічаць гвалтам брудную лаянку (на 14,9 %), пагрозы, запалохванні (на 5,1 %), умяшанне ў асабістае жыццё (на 4,7 %).

Гутарыў Леанід ЛАХМАНЕНКА.

Прамая лінія

ПАЛЕПШЫМ ДЗЕЦЯМ НАВАКОЛЛЕ

На пытанні чытачоў адказала дацэнт кафедры дзіцячых інфекцыйных хвароб Беларускага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта, кандыдат медыцынскіх навук Лідзія МАТУШ.

(Заканчэнне. Пачатак у нумарах за 3,4 снежня.)

☎ — З Хоцімска звоніць Святлана Ігнацьеўна. Сыну 8 гадоў. У яго алергія на холад. У халодны час цела пакрываецца пухірамі, нос дрэнна дыхае на вуліцы. Як ратавацца?

— Ёсць халадовая алергія, калі ў халодны час узнікаюць тыя ці іншыя алергічныя праявы. Вам трэба звярнуцца да алерголага, які, калі спатрэбіцца, прызначыць медыкаментознае лячэнне. А ўвогуле трэба імкнуцца загартоўваць дзіця. Добра рабіць кантрасныя абліванні. Калі алергія занадта выражана, то трэба шукаць хранічныя ачагі інфекцыі, якія могуць правакаваць гэты стан. Пры халадовай алергіі ў халодны час года перад выхадам на вуліцу можна выкарыстоўваць супрацьалергічны прэпарат.

☎ — З Магілёва званю, Ларыса. У нашу ўстанову пастаянна прыходзяць распаўсюджвальнікі БАДаў. Угаворваюць купіць. Кажуць, калі дзіця будзе прымаць гэтыя дабаўкі, то рэдка будзе хварэць. Ці так гэта?

— Распаўсюджвальнікі БАДаў, як правіла, не ўрачы. Да таго ж не даказана эфектыўнасць БАДаў на тэрыторыі нашай рэспублікі. Таму я не раіла б выкарыстоўваць гэтыя прэпараты.

☎ — Жыткавічы, Галіна Іванаўна. Унуку 5 гадоў. Яго бацькі хочуць узяць сына з сабой на навагоднія святы ў Егіпет. Ці не адаб'ецца на здароўі малога пералёт з халоднага Мінска ў цёплы Егіпет?

— Я ўвогуле супраць таго, каб такіх малых дзяцей бралі ў далёкія паездкі. Гэта ж робіцца не ў інтарэсах дзіцяці, а для задавальнення дарослых. Так, у Егіпце ён атрымае станоўчыя эмоцыі. Але ж ёсць рызыка, што ў яго будзе вельмі хваравіта праходзіць адаптацыйны перыяд. Да 5-гадовага ўзросту мы нават на бліжэйшыя пераезды не рэкамендуем ехаць. Ёсць сэнс паехаць толькі на працяглы перыяд.

☎ — З Барысава звоніць Надзея. Увосень і летам у майго 10-гадовага сына пастаянны насмарк. Урачы ставяць дыягназ паліноз. Ці можна прыняць нейкія прафілактычныя меры, каб пазбегнуць гэтых непрыемнасцяў?

— Калі гэта паліноз, і ўжо выяўлены фактар, які выклікае гэтыя праявы, — на пылок раслін, то выкарыстоўваецца спецыфічная гіпасенсібілізацыя — супрацьалергічнае лячэнне. Яго праводзяць у асенне-зімовы перыяд. Дзіцяці ўводзяць пад скуру ці пад язык сумесь пылку раслін, пачынаючы з малых канцэнтрацый і пастаянна іх павялічваючы. Калі ідзе пыленне раслін, дзіцяці не варта гуляць у полі ці лесе. У кватэры на фортку трэба павесіць марлевую сурвэтку, якую неабходна перыядычна ўвільгатняць. Пасля таго як дзіця прыйшло з вуліцы, трэба абавязкова абмыць адкрытыя ўчасткі цела, зняць вопратку, у якой яно гуляла.

☎ — Іна Андрэеўна. Званю з Салігорска. Дзіцяці 9 гадоў. Рэкамендуюць зрабіць прышчэпку ад грыпу. А я не рашаюся. Скажыце, ці могуць быць пабочныя з'явы ад такой прышчэпкі?

— Гэтыя з'явы вельмі мінімальныя. А прышчэпка ад грыпу прадухіляе ці змяншае развіццё цяжкіх праяў грыпу.

☎ — Наваполацк, Георгій Пятровіч. Летам ва ўнука 2—3 разы бывае ангіна, а восенню і зімой ён не хварэе. З чым гэта можа быць звязана?

— Я думаю, гэта можа быць звязана з незахаваннем пэўных санітарна-гігіенічных правілаў. Напрыклад, дзіця есць нямытую садавіну і гародніну, у яго брудныя рукі.

☎ — З Гомеля звоніць Лідзія Андрэеўна. Якія сімптомы дапамогуць распазнаць пачатак запалення лёгкіх?

— Гэты дыягназ устанаўлівае толькі ўрач. Але тым не менш бацькі таксама могуць дапамагчы яму ў пастаноўцы дыягназу. Напрыклад, расказаць пра такія сімптомы, як інтаксікацыя, высокая ліхаманка, кашаль, што дзіця адмаўляецца ад ежы, яно вялае, санлівае, бледнае.

☎ — Антаніна, Лепель. Сыну 4 гады. У дзіцячым садку ён пастаянна кашляе і чхае. А вось дома адчувае сябе нармальна. Але мы з мужам працуем і не можам пастаянна сядзець з малым. Ці можна неяк прадухіліць прычыну гэтых садаўскіх немачаў?

— Я думаю, наўрад ці прычына ў дзіцячым садку. Тут ён толькі можа дадаткова інфіцыравацца. А асноўную прычыну трэба шукаць у бліжэйшым асяроддзі, дома.

«Прамую лінію» правялі Святлана БАРЫСЕНКА і Вольга ШАЎКО.

Квота на вытворчасць у 2009 годзе гарэлкі і лікёра-гарэлачных вырабаў павялічана на 7,3 працэнта

У адпаведнасці з пастановай урада № 1842 ад 2 снежня квота на вытворчасць гарэлкі і лікёра-гарэлачных вырабаў у наступным годзе складзе 16,269 млн дал і павялічыцца на 7,3 працэнта ў параўнанні з 2008 годам.

На 5,4 працэнта ў параўнанні з 2008 годам павялічыцца квота на выпуск каньяку — да 270 тыс. дал, він пладовых мацаваных марачных, палепшанай якасці і спецыяльнай тэхналогіі — на 82,6 працэнта да 3,931 млн дал. Вытворчасць савецкага шампанскага і іншых пеністых вінаў узрасце на 12,4 працэнта да 1,4 млн дал.

У 2009 годзе прадугледжана зніжэнне на 1,1 працэнта да 11,349 млн дал выпуску спірту этылавага з харчовай сыравіны, вінаў пладовых мацаваных ардынарных на 21,1 працэнта да 19,030 млн дал. Квота на выпуск вінаградных вінаў зменшылася на 6,4 працэнта да 4,010 млн дал.

БЕЛТА.

Перадсвяточнае

2009: як сустрэць, чаго чакаць?

Новы 2009 год па Усходнім гараскопе пройдзе пад знакам Быка. Сімвал 2009 гада — Вол (Бык) — увасабленне працавітасці, дабрыні і сям'і.

Гэта вялікая моцная хатняя жывёла стала другой жывёлай у дванаццацігадовым цыкле. Паводле легенды, вала выбралі другім, за яго спагадлівасць, бясконцую дабрыню і працавітасць.

Гэта крыху марудлівая жывёла сімвалізуе пакору, працаздольнасць, увасабляе сямейныя каштоўнасці, любоў да Радзімы. Вол (Бык) — хутчэй, кансерватыўны знак, ён не выносіць новаўвядзенні, якія адбяруць у яго жаданы спакой, асабліва працаёмкія. Гэта сімвал работы, начальства, уладарнасці, прыхільнасці традыцый. Такія асноўныя рысы знака 2009 года.

ГОД БЫКА — 1937, 1949, 1961, 1973, 1985, 1997, 2009, 2021.

Людзі гэтага знака зорак з неба не хапаюць. Яны не любяць кіраваць, вызначацца і высоўвацца. Яны вельмі сур'ёзныя і сабраныя істоты, метадычна ідуць да поспеху, не даючы сабе расслабляцца. Працавітыя да знямогі, сярод прадстаўнікоў гэтага знака больш за ўсё працаголікаў і энтузіястаў. Валодаюць моцным, цвёрдым, валявым характарам. Прыстойныя. Могуць заступіцца за пакрыўджанага, слабага, прапанаваць абарону і дапамогу.

Адваротным бокам медаля з'яўляецца ўпартасць. Яны з цяжкасцю ідуць на кампраміс нават з каханымі людзьмі. Ім не хапае догляду і гнуткасці, ім цяжка змяняцца і выходзіць на новыя арбіты, і яны не змяняюцца. У гневе — страшныя і некіравальныя, хоць у звычайным становішчы — рахманыя, лагодныя і спакойныя.

У каханні — далікатныя, даверлівыя і надзейныя, але ім рэдка атрымліваецца дасягнуць поўнага паразумення ў сям'і, бо яны занадта засяроджаныя на сабе. Няма моцных пачуццяў і эмоцый, а партнёры просяць кахання. Самыя сумяшчальныя любоўныя партнёры для Быка — ЗМЯЯ або ПЕВЕНЬ.

Як сустрэць?

Раз Вол (Бык) — хатняя жывёліна, то лепш сустракаць Новы год у сямейным коле. Тым больш, што Новы год — больш сямейнае свята. Да выбару меню трэба падысці грунтоўна: будучы знак года — Бык — не трывае нядбайнасці. На стале вітаецца раслінная ежа: лісце салаты, агародніна, садавіна. З мясам у гэты год трэба быць асцярожным, асабліва з ялавічынай. Знак года будзе не ў захапленні, калі вы будзеце сустракаць Новы год з закускамі з яму падобных. На стол можна паставіць упрыгожаную фігурку быка.

Ва ўпрыгажэнні пакояў і стала павінны прысутнічаць рэчы з дрэва: драўляны посуд, блюды, лыжкі, ракавінкі, дрэвы. На ёлку зрабіце ўпрыгажэнні сваімі рукамі і загадайце добрыя жаданні.

Што апранаць?

Лепш не апранацца ў адзенне занадта яркіх колераў, асабліва чырвонае, быкі яго не пераносяць.

Упрыгожваць стол (лепш, калі ён будзе новым) трэба ўсім сапраўдным: пёрамі, пухам, скурай, мехам або нават бавоўнай, ды й сам стол павінен быць зроблены з натуральных матэрыялаў. З металаў найбольш падыдуць золата, срэбра, медзь або плаціна. Пры гэтым трэба выбраць нейкі адзін — той, што больш за ўсё па душы, і ні ў якім разе іх не змешваць.

Калі ж улічыць той факт, што знакам надыходзячага 2009 года будзе Земляны Бык (у залежнасці ад стыхіі — зямля, вада, агонь, паветра), якога завуць яшчэ Жоўтым Быком (паводле вераванняў старажытных кітайцаў, стыхіі зямля адпавядае жоўта-карычневы колер), то смела адпраўляйцеся па абноўкі — уборамі разнастайных жоўтых, залацістых адценняў.

Якія падарункі рыхтаваць?

Дарыць у год Быка лепш практычныя падарункі, Бык не любіць залішняга марнатраўства. Гэтак жа не вітаюцца экстрэмальныя віды адпачынку. Таму прыгожы кубак, дарагая попельніца, ваза — любая рэч, якая паказвае, што яе ўладальнік шануе практычнасць, падыдзе для падарунку.

Астралагічны прагноз на 2009 год

Праца для ўсіх да знямогі. Апрацоўвайце ваш сад, завядзіце хатніх жывёлаў. Год спрыяльны для сельскай гаспадаркі. Не будзе ні граду, ні засухі, ні сырасці, ні нашэсця насякомых. Вясковец можа спаць спакойна! У палітычным жыцці ўсюды амаль дыктатура. Бяруць верх у асноўным кансерватары.

ПАЦУК добра рабіў, што эканоміў у папярэднім годзе, бо ён не любіць працаваць. Цудоўны год для БЫКА. Яго праца будзе ўзнагароджаная. У ім упэўненасць нададзенага ўладай. Хай ён створыць хутчэй сям'ю, калі яе яшчэ няма. Самы дрэнны для ТЫГРА год. Яму лепш нічога не распачынаць — будзе менш рызыкі. Прымяніўшы дыпламатыю, КОТ выберыцца з непрыемнай сітуацыі без шкоды для сябе. Нададзены занадта вялікімі паўнамоцтвамі, ДРАКОН адчувае сябе дрэнна. Аднак ён досыць моцны, каб супрацівіцца гэтаму. ЗМЯЯ занадта гультаяватая ў год Быка. Хай пачакае, пакуль ён міне. Добры год для кахання, не расчаруе ён КАНЯ і ў справах. Жудасна дрэнны год для КАЗЫ. Можна любіць вёску, але не абавязкова сельскую гаспадарку. Усё ідзе добра ў МАЛПЫ. Яна скарыстаецца пасрэдніцтвам і выйдзе з крытычнага становішча. Бык будзе па-сяброўску ставіцца да яе. ПЕВЕНЬ будзе шчаслівы, пасмяецца спотайку, будзе перамагаць... Калі яму давядзецца працаваць, ён гэта ўмее. Вельмі дрэнны год для САБАКІ. Ён арганізуе змову. Калі трэба, ён падрыхтуе рэвалюцыю і возьме на сябе ўсю рызыку. Хоць у КАБАНА і крытычны розум, ён прыстасоўваецца. Але лепш не выводзіць яго з сябе.

Сіла слова

«СУРОКІ, ЛЯЦІЦЕ ДА САРОКІ...»

У П. Дземідовіча занатавана наступнае: «Адпрэчванне ліхаманкі. Раніцай, перад заходам сонца хворы на ліхаманку ідзе з яйкам на скрыжаванне і пакідае там яйка, стараючыся, каб ніхто пра гэта не здагадаўся. Пасля хворы спяшаецца дадому, баючыся азірнуцца назад, каб хвароба зноў да яго не прыстала. Некаторыя раяць пакідаць яйка не на скрыжаванні, а дзе-небудзь у балоце «над азярынай». Пакінутага з гэтай мэтай яйка ніколі нельга браць, інакш да смельчака абавязкова прыстане ліхаманка; таму вясною, у сезон ліхаманкі, у вёсцы часта даводзіцца бачыць на скрыжаваннях яйкі. М. Нікіфароўскі сцвярджаў і такое: «Магутным сродкам выратавання ад ліхаманкі і шматлікіх іншых захворванняў выступае перадача яе іншаму чалавеку. Хворы завязвае ў белую анучку ці ў недарагую хустку дванаццаць разнастайных ядомых рэчаў, падкладваючы туды ж якую-небудзь манету. Пасля заходу сонца ён хутка кладзе вузельчык на «рубеж» (мяжу) і, прачытаўшы на каленях малітву, паспешліва вяртаецца дадому. Хто падыме і пакарыстаецца вузельчыкам, «той пярэймець і трасцу». Таму няма нічога дзіўнага, што і ліхаманка нярэдка пагражала жыццю малых, іхнія бацькі прыводзілі ў свае хаціны «знаючых» знахараў, якія прымушалі гэтую хваробу адступаць. Праўда, даволі часта і яны заставаліся бездапаможнымі.

Я. Ляцкі адзначаў: «Веснавыя ліхаманкі маюць некалькі назваў: трасца сонная, трасца гарачая, мокрая, чубастая, пякучая, ліхучая, жоўтачка. Восеньскія старыя-ліхаманкі, якія народ называе «сцюдзёнымі, вадзянымі, сінючымі», падпільноўваюць сваіх ахвяраў і пры набліжэнні чалавека ператвараюцца ў пару, стараючыся залезці пад кажух ці світку. Пасля вяртання чалавека ў хату нябачны вораг пачынае дзейнічаць. Хворы шукае сабе месца цяплейшае і спакайнейшае — таму залазіць на печ, якую хатнія стараюцца мацней напаліць, каб выклікаць хворага «на люты», з якімі павінна, не выцерпеўшы вялікай гарачыні, выйсці і сама хвароба. Дзе-нідзе захаваўся звычай трымаць у гэты час у хаце кошку ці сабаку, каб хвароба, пакінуўшы чалавека, прыстала да жывёлы, якая ў сваю чаргу вызваліцца ад яе дзе-небудзь у полі».

Вось якой паўставала ліхаманка ў замовах: «Наперша вяснянка, другая мядзянка, а трэцяя лістападніца, чацвёртая касцяніца, а пятая квактуха, а шастая начніца, а сёмая смутніца! Адкаціся, адваліся ад грудзей і ад бела цела, ад буйной галавы! Ты дзеўкай не шляйся, на мяне не зазірайся. Я ў хаце ляжу, на вугаль гляджу. Як вуглю згарэць, так табе ў катле кіпець. Бяжы, не азірайся, назад не вяртайся. Ступай у пні, у калоды, у гнілыя балоты. Там табе і жыць, са мхоў ваду піць». (Жытк. р-н.).

Але ж былі і своеасаблівыя парады пры лячэнні: «Ад ліхаманкі лекуюць: адварам з травы «пятроў крыж», якую збіраюць у маі; адварам з карэння травы «рабінаўкі»; у першую суботу ад пачатку хваробы пасцяць, прычым да ўсходу сонца ў гэты дзень абліваюцца вадою; адразаюць у хворага пасму валасоў, абразаюць пазногці і гэтым падкурваюць хворага; пякуць курынае яйка над полымем і кладуць яго ў свежую магільную яму, дзе яго і закопваюць; цалуюць якую-небудзь здохлую жывёліну, у першую нядзелю ад пачатку хваробы ходзяць да абедні ў тры гумны і там пад ёўняй за кожным разам тройчы кукуюць па-зязюльчынаму; бяруць плеўку ад яечнага шкарлупіння і абгортваюць ёю мезены палец на якой-небудзь руцэ; бяруць бялок з яйка чорнай курыцы, мяшаюць яго з соллю і з гарэлкай і выпіваюць; носяць у анучцы на грудзях змяіную галаву; такім жа чынам носяць чмяля; падкладаюць ката і ягоныя «шуляты» носяць на шыі, выпіваюць конскай мачы, але калі пачынае ад яе ванітаваць, то можна толькі мыцца ёю».

Такія прымхлівыя дзеянні і ўчынкі абавязкова ўзмацнялі замовай: «Стану я, раб божы (імя), благаславясь, і пайду, перахрысціўшыся, да сіняга мора. На сінім моры ляжыць бел-гаруч камень. На гэтым камені стаіць божы прастол, на гэтым прастоле сядзіць Прасвятая Маці, у белых ручаньках трымаючы белага лебедзя. Абрываеабшчыпвае ў лебедзя белае пяро. Як адскочыла, адпрыгнула белае пяро, адпрыгні, адскокні і ты, ліхаманка, ад гарачага цела, ад буйнай галавы» (Ветк. р-н).

Часта згадвалі добрыя знахары і варажбіты і пра наступнае: «у пачатку ранішняга прыпадку хворы бяжыць на бліжэйшы могільнік і падае ніц на самую свежую і высокую магілу, дзе і застаецца нерухомы, пакуль прыпадак не скончыцца. Пасля гэтага хворы бярэ кашуляю крыху зямлі з-пад грудзей, супраць сэрца, завязвае ніткаю і падымаецца на ногі. Ліхаманка не затрымаецца ў хворым, але ўсё-такі ён павінен насіць на грудзях вузельчык з зямлёю, пакуль зусім не паправіцца, і ў гэты час не мяняць кашулі. У час вячэрняга прыпадку той самы хворы як найхутчэй ідзе да царквы і тройчы аббягае вакол яе, потым кладзе на царкоўны ганак якую-небудзь манету і ідзе дадому задам напярод. Папраўка будзе больш хуткая і поўная, калі хворы пазбег сустрэчаў і не азіраўся назад. Калі прыпадак ліхаманкі будзе мучыць хворага ўночы, ён садзіцца на качаргу і накіроўваецца на могільнік, дзе прагульваецца між дзвюх свежых магілаў. У гэты час хворы не трымае качаргу, а «ўшчымляіць» яе сабе між ног». Гаварылі і такое: «неўпрыкмет для хворага трэба павесіць яму на шыю забітую яшчарку. Калі ў час ці пасля прыпадку хворы з перапуду схопіць яшчарку і адкіне яе ўбок і яна, нікім не кранутая, высахне — ён назаўсёды пазбавіцца ад ліхаманкі. Той самы хворы павінен тры дні насіць пад пахаю загорнутага ў анучку жывога кажана і потым пад вечар выпусціць яго. Прыняўшы да сябе ліхаманку, кажан занясе яе далёка ад чалавека. Не менш карысна насіць на шыі загорнутага ў анучку і пакладзенага ў арэхавае шкарлупінне жука-гнаевіка, паднятага на дарожнай каляіне, або павука, знятага з дрэва ля дарогі, або жывую жабу ў анучцы і скуру змяі пасля лінькі. На працягу ўсёй ліхаманкі трэба насіць на шыі старую жычку з чатырма вугламі; калі хвароба аслабне, усе гэтыя рэчы трэба кінуць у цякучую ваду». Дзеці хутка падрасталі, з імі бацькі звязвалі свае надзеі-спадзяванні, на іх разлічвалі ў будучым і, вядома ж, хацелася, каб і іхнія, новыя ўжо сем'і былі шчаслівыя, не ведалі на сваім шляху таго, што давялося перанесці старэйшым. Таму і маліліся, таму і шапталі магічныя словы старадаўніх замоў, каб пазбегнуць нейкіх непрыемнасцяў, цяжкасцяў і, што самае страшнае, смерці родных і блізкіх. Такія замовы можна характарызаваць як абагульняльныя. Таму што іх маглі вымаўляць у любой сям'і, і індывідуальна-непаўторныя, паколькі большасць з іх сустракаецца вельмі рэдка. Нават спрактыкаваная знахарка можа іх не ведаць, а калі і ведае (ведала), дык перадавала найбольш блізкім людзям (сваім прамым нашчадкам), а не ўсім па парадку. Кожная маці ці бацька хацелі, каб ім найменей зайздросцілі, бо зайздрасць людская, цвёрда верылі яны, адбірае дабрабыт у іхніх сямейнікаў. Вось прыклад такой замовы: «Святым макам пасыпаю нячыстую сілу, з двара і дому свайго выганяю. Прыклад прыкладаецца, замкі замыкаюцца ў моры і ў рэкі кідаюцца, ніяк ключа не дастаць, так к (імя) двару, дому і тавару ў хляве нічога не прыстаць. Госпадзі Божа, памажы, нячыстую сілу адусюль згані. Тры разы чытаць і макам накрыж у хаце, у двары, у хляве пасыпаць». (Глускі р-н). Каб жылося спакойна, без зайздрасці з чужога боку, трэба было абавязкова ведаць некалькі (ва ўсякім разе, хоць бы адну) замоў. Таму і не дзіўна, што спагадлівая знахарка і навучала шчырых людзей агульнай засцерагальнай замове. «Для таго, каб добра было ў хаце, Айцец нябесны, Уладыка, Гасподзь Бог, Спасіцель наш, сахрані раба божага (імя), сахрані нас, грэшных, сахрані маю сям'ю, адгані ад нас нячыстую сілу, пазбаў нас ад лукавага, не ўвядзі нас у спакусу, вольную ці нявольную. Даруй нам цяжкія грахі, пазбаў нас ад хваробаў, ад усялякіх напасцей па міласці тваёй. Ад ламіны, ад скаціны, ад звера бягучага, ад гада паўзучага, ад чалавека злючага, пазбаў па міласці сваёй. Амінь». (Баран. р-н.). Імкнуліся засцерагчы родную хаціну ад усёмагчымага нагаворнага («нашэптнага», «напушчанага») зла, бо хапала і таго, якое так і перла, само па сабе з жыцця, з працоўных будняў, практычна з любой жыццёвай сітуацыі, якая магла завяршыцца непрадказальна. Тут ужо гаварылі пра зло, пра ворагаў, пра «няпрошаных гасцей» і г.д.

АЛЯКСЕЙ НЕНАДАВЕЦ.

ШУКАЕМ ТАЛЕНТЫ!

Хірамантыя — слова грэчаскае (cheir — рука + manteia — прароцтва). Па руцэ часта варожаць цыганкі, але цыганскае прароцтва — гэта найперш спосаб выцягнуць у даверлівага чалавека грошы. Разам з тым існуе цэлая навука, якая расказвае пра лініі на руках чалавека. Выбар кожнага — верыць у хірамантыю ці не, але тое, што дзеці нараджаюцца ўжо з такімі лініямі, пра нешта сведчыць. І пры гэтым у кожнага чалавека на далоні свае лініі — ва ўсякім разе, яны нечым адрозніваюцца ад ліній іншага чалавека.

Кажуць, што па руцэ можна вызначыць не толькі лёс, але і характар чалавека. Напрыклад, у скупога — свая далонь, а ў марнатраўцы — іншая.

Кожная лінія расказвае нешта пра чалавека.

Аднойчы мне на вочы трапілася схема далоняў з рознымі лініямі. Прыцягнула ўвагу далонь праз якую пралягае суцэльная лінія. Па французскай версіі — гэтая рука чалавека з «абсалютным талентам». Цяжка сказаць, што значыць у такім выпадку «абсалютны», але я зацікавіўся і пачаў звяртаць увагу на далоні людзей — шукаць таленты.

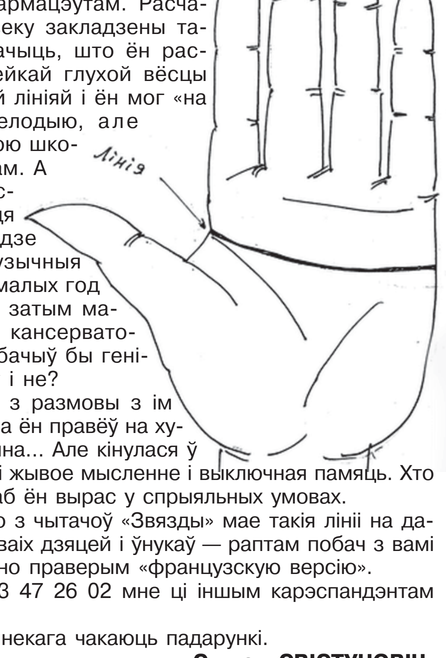

Такая лінія — з'ява даволі рэдкая. Мне сустрэўся толькі адзін чалавек з такімі далонямі, але ён быў звычайным фармацэўтам. Расчараванне? Не. Калі ў чалавеку закладзены талент, то гэта яшчэ не значыць, што ён раскрыецца. Напрыклад, у нейкай глухой вёсцы нарадзіўся хлопчык з такой лініяй і ён мог «на языку» найграць любую мелодыю, але не закончыў нават сярэднюю школу і стаў мясцовым музыкам. А на хлеб зарабляў трактарыстам у калгасе. А калі б дзіця нарадзілася ў горадзе, дзе ёсць розныя студыі і музычныя школы, ды яшчэ трапіла з малых год у рукі добрага педагога, а затым малады чалавек закончыў бы кансерваторыю, то, магчыма, свет і ўбачыў бы геніяльнага музыканта. А чаму і не?

Што да фармацэўта, то з размовы з ім высветлілася, што маленства ён правёў на хутары, а затым пачалася вайна... Але кінулася ў вочы, што ў чалавека вельмі жывое мысленне і выключная памяць. Хто ведае, што з яго было б, каб ён вырас у спрыяльных умовах.

Хацелася б ведаць, а хто з чытачоў «Звязды» мае такія лініі на далонях? Паглядзіце на рукі сваіх дзяцей і ўнукаў — раптам побач з вамі растуць таленты. Ды і заадно праверым «французскую версію».

Пазваніце па тэл. 8 0163 47 26 02 мне ці іншым карэспандэнтам «Звязды»

Пра таленты напішам — некага чакаюць падарункі.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

Каментарый ад астролага Кацярыны Флікоп:

Ёсць некалькі варыянтаў інтэрпрэтацыі гэтай лініі:

1) калі гэта проста доўгая Лінія Розуму, яна можа азначаць наступнае:

1. **даўжыня лініі:** глыбокі розум, добрае абстрактнае мысленне, уменне бачыць усё ў цэлым, уменне абагульняць, бачыць сітуацыю з мноства бакоў. Часта філасофскае мысленне.

2. **накіраванасць лініі:** калі гэта лінія не адхіляецца ні ўніз, ні ўверх — паказвае добрае спалучэнне практычнасці і творчага ўяўлення.

3. **калі лінія настолькі доўгая, што выходзіць на рабро далоні:** паказвае вельмі моцныя вярбальныя здольнасці, якія праяўляюцца часцей за ўсё ў людзей, якім шмат даводзіцца кантактаваць непасрэдна, пастаянна атрымліваць новую інфармацыю, прапрацоўваць яе — і адразу пускаць у справу.

На маім вопыце гэта лінія была ў аднаго тэлеаператара нашага тэлебачання.

2) калі гэта Лінія Розуму і сэрца аднačасова.

(У сувязі з тым, што невядома, ці з'яўляецца на гэтым малюнку размешчаная пад пальцамі лінія лініяй Сэрца ці поясам Венеры).

Бывае, што на руцэ замест дзвюх вялікіх ліній — лінія Сэрца і лінія Розуму — ідзе адна Лінія. Гэту лінію часта называюць «малпінай», у сувязі з тым, што адна падоўжаная лінія заўсёды ёсць у малпаў. Яна таксама з'яўляецца адной з прымет пры сіндроме Даўна.

Інтэрпрэтацыя лініі, калі яна ідзе так, як паказана на малюнку і не мае разгалінаванняў:

Гэта лінія азначае вельмі моцную канцэнтрацыю волі, калі чалавек гатовы што б там ні было ісці сваёй дарогай, дабівацца таго, што ён задумаў. Часта гэтыя людзі не лічацца з іншымі, ім не хапае гібкасці ў стасунках, а таксама ўмення ўзгадняць свае дзеянні з іншымі людзьмі.

Гэтыя людзі часта вельмі моцна сканцэнтраваныя на сваіх уласных мэтах, жаданнях і імкненнях, таму збоку іх дзеянні часта выглядаюць эгаістычнымі.

Гэта інтэрпрэтацыя асабліва адпавядае тым, у каго гэта лінія размешчана на абедзвюх руках. Калі ж яна ёсць толькі на левай — гэта ўказвае, хутчэй, на схільнасць і ўнутраную сканцэнтраванасць на сабе, хоць знешне чалавек можа быць больш мяккім і гібкім.

Увогуле лініі на левай руцэ ўказваюць тое, што чалавеку дадзена, яго ўнутраныя псіхалагічныя асаблівасці, якія ён у працэсе свайго жыцця можа або выкарыстаць і развіваць, або проста не прымяняць, што і знаходзіць сваё адлюстраванне ўжо на правай руцэ.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

по продаже недвижимости – здания мясного павильона, расположенного по адресу: Витебская область, г. Браслав, пер. Газетный.

ЧУП «Браславский коопзаготпром» (Продавец) совместно с ЧУП «Белкооппроект» Белкоопсоюза (Организатор аукциона) проводят открытый аукцион по продаже недвижимого имущества – здания мясного павильона, расположенного по адресу: Витебская область, г. Браслав, пер. Газетный.

Состав недвижимого:

Наименование строения, год постройки	Характеристика строения	Общая площадь строения
Здание мясного павильона, 1969	Одноэтажное кирпичное здание, фундамент б/бетонный, наружные и внутренние капитальные стены – кирпичные, перегородки – кирпичные, перекрытия чердачные – деревянные, крыша – а/волнистая, полы – дощатые, проемы оконные – глухие, проемы дверные – филенчатые, электроосвещение – открытая проводка, вентиляция – естественная	82 м^2

Общая площадь земельного участка для содержания и обслуживания недвижимости составляет 0,2101 га, расположенного по адресу: Витебская область, г. Браслав, пер. Газетный.

Начальная цена – 51 212 000 белорусских рублей с НДС.

Размер задатка составляет 10 % от начальной цены, сумма задатка 5 121 200 белорусских рублей перечисляется на расчетный счет организатора аукциона – р/с 3012000003910 в ОАО «АСБ Беларусбанк», филиал 510 МФО 153001603, УНН 100105073 ОКПО 01790429 (в платежном поручении в графе «Назначение платежа» указывать: «Задаток согласно Условий проведения аукциона № 24-1/08 от 04.12.2008 г., без НДС»).

Аукцион состоится **12.01.2009 года** в 14.00 по адресу: Витебская область, г. Браслав, ул. Садовая, 2д.

Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **10.01.2009 г.** включительно с 8.00 до 17.00 по адресу: г. Минск, пр. Победителей,17, 12-й этаж, каб. 1211.

Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения.

Плата за участие в аукционе составляет 257 290 белорусских рублей и перечисляется участниками на расчетный счет организатора аукциона (в платежном поручении в графе «Назначение платежа» указывать: «Плата за участие в аукционе согласно Условий проведения аукциона № 24-1/08 от 04.12.2008 г., в том числе НДС 18 %).

Вознаграждение организатора аукциона составляет 5 % от продажной стоимости объекта и уплачивается победителем аукциона (помимо оплаты за объект) на расчетный счет организатора аукциона в течение 3-х рабочих дней с даты проведения аукциона.

Для участия в аукционе юридическое лицо, гражданин или индивидуальный предприниматель (лично или через своего представителя) в установленный в извещении о проведении аукциона срок обязан предоставить следующие документы в адрес организатора аукциона:

- заявление на участие в аукционе;
- заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка на расчетный счет организатора аукциона;
- юридическим лицом – резидентом Республики Беларусь – доверенность представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), нотариально удостоверенные копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации;
- заверенную банком копию платежного поручения, подтверждающую внесение платы за участие в аукционе в размере 257 290 белорусских рублей;
- индивидуальным предпринимателем – нотариально удостоверенную копию свидетельства о государственной регистрации;
- юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть проведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим его банком или иной кредитно-финансовой организацией с заверенным в установленном порядке переводом на белорусский (русский) язык;
- представителем физического лица – резидента Республики Беларусь – нотариально заверенную доверенность, паспорт;
- физическим лицом – паспорт.

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 дней с даты проведения аукциона. Право собственности на объект переходит от Браславского райпо к победителю аукциона после полного расчета по договору купли-продажи объекта.

Объект продается без условий.

Всем желающим предоставляется возможность предварительного ознакомления с объектом.

Контактные телефоны: (8017) 226 78 84; 226 94 83; 8 (029) 775 40 73.

УПАСЦІ ЎВЕРХ

Казкі для дарослых

Што я магу сказаць пра нашы адносіны? Што яны былі дзіўнымі... Не ў сэнсе цудоўнымі. А проста не падобнымі ні на якія іншыя. Што ў нас была вялікая, а з майго пункту погляду, дык нават велізарная розніца ва ўзросце — і, на жаль, не на маю карысць. Хоць я з лёгкасцю несла на сабе свае 30 з «хвосцікам», дакладней, з доўгім-доўгім «хвастом», які ўжо практычна падпіраў наступную — юбілейную — лічбу.

А ён... Ён быў вельмі маладым. Яму было... Не, не будзем пра гэта. Лепш я раскажу, як мы пазнаёміліся. Звычайным летнім днём, у перапоўненым гарадскім аўтобусе. Я стаяла побач з выхадам, на верхняй прыступцы, заціснутая з усіх бакоў потнымі пасажырамі. Была апранутая ў свае любімыя джынсы і маечку, вельмі адкрытую... Стаяла і глядзела ў акно — на вуліцу, на пешаходаў, якія таксама пакутавалі ад спякоты, на кволыя каштаны, пакрытыя шэрым пылам... І раптам адчула, што мяне таксама нехта разглядае — не проста пільна, а нават нахабна. І гэты нехта стаіць на ніжняй прыступцы.

Я не адношуся да катэгорыі танкаскурых жанчын, якія з любой нагоды чырванеюць і страчваюць прытомнасць, а імкнуся глядзець праўдзе ў вочы, нават калі гэта «праўда» знаходзіцца на тры прыступкі ніжэй. Я зазірнула ў яго вочы... і страціла прытомнасць, і ўпала ў іх, і даляцела да самага дна. І там, на дне, зведала ўсё — і асалоду падзення, і веліч паражэння, і радасць болю. Гэта быў на ўсе сто працэнтаў МОЙ мужчына. Настолькі, што ні мне, ні яму не давялося нічога тлумачыць адно аднаму. У яго позірку было ўсё. А я проста не адвяла вачэй. Ці трэба гаварыць, што на наступным прыпынку мы выйшлі з аўтобуса разам? І проста пакрочылі ў невядомым напрамку.

Ён паведаміў пра сябе не шмат. Расказаў, што займаецца рамонтам камп'ютараў і ўсялякай тэхнічнай драбязы, што ездзіць у асноўным па прыватных выкліках. (Я назвала яго тады «хлопчыкам па выкліках» — пажартавала). Што жыве з бацькамі. І нарэшце пра тое, што нядаўна — два месяцы таму — разышоўся з каханай дзяўчынай і вельмі востра перажываў гэту страту... Прызнанне мяне кальнула, быццам у сэрца ўвагналі цвік — яно страсянулася ад рэўнасці да незнаёмкі.

Я адразу і вельмі дакладна, ва ўсіх падрабязнасцях, уявіла сабе іх адносіны. І адначасова — сваю магчымую ролю ў яго цяперашнім жыцці. Я ведала пра гэту незайздросную ролю — быць «камізэлькай», у якую плачуць. Быць першай жанчынай пасля той, якая пакарысталася і кінула, і пайшла далей смеючыся. Мне не хацелася станавіцца для яго насоўкай, я не мела ніякага жадання выслухоўваць споведзі пра чужое шчасце і ператварацца ў адушаўлёны прадмет, які ўвесь час параўноўваюць з былым ідэалам. Як кожнаму нармальнаму чалавеку, мне хацелася пабудаваць сваё шчасце.

І я вырашыла не здавацца да апошняга, не прызнавацца ў пачуццях. Ва ўсякім разе, не рабіць гэта першай. Я прыдумала гульню ў «сяброўства» і вызначыла для сябе ролю «блізкай прыяцелькі» — вельмі блізкай, але ўсё ж не да канца блізкай. Такое становішча прымушала ўвесь час насіць маску, затое адкрывала шмат розных шляхоў да нязмушанага збліжэння — самых цнатлівых, сяброўскіх.

Ён падхапіў гэту гульню «на мяжы», у ёй была пэўная доля рызыкі, а мужчыны, як вядома, любяць рызыкаваць. Я тэлефанавала яму ўдзень, ён мне — па начах. Мы размаўлялі без перапынку па гадзіне, а то і па дзве. На правах сяброўкі я распытвала ў яго пра асабістае жыццё, а ён — на правах сябра — дзяліўся са мной усімі яго «нюансамі». Спачатку — асцярожна і навобмацак, быццам правяраючы маю рэакцыю... Якая магла быць рэакцыя ў сяброўкі? Як і належыць, я захаплялася яго геройствам, ухваляла яго прынцыпы, жывіла яго самаўпэўненасць... Суцяшала, падбадзёрвала, падбухторвала да новых прызнанняў... Магчыма, ён быў вельмі наіўным. А магчыма, наадварот, празмерна вопытным і цынічным... Ва ўсякім разе, лёгка глытаў «прынаду», і нашы размовы па тэлефоне станавіліся ўсё больш даверальнымі. Прычым слухачом была я, а ён выступаў як расказчык.

Чаго мне каштавала такая яго адкрытасць? Спытайце што-небудзь больш лёгкае. Я ўжо ведала напамяць імёны і адрасы ўсіх жанчын, якім ён «чыніў камп'ютар» і... усё астатняе. Ён гаварыў пра гэта проста, як пра нешта звыклае — часам з халадком, часам здзекліва, адпускаючы не надта прыстойныя каментарыі ў адрас сваіх «кліентак»... Некаторыя з іх яму падабаліся, і ён прыходзіў туды па другім разе. Па трэцім — ніколі. «Па трэцім — ужо заканамернасць, а гэта нецікава», — хрыплавата смяяўся ён у тэлефонную трубку, набраўшы мой нумар апоўначы, і я смяялася разам з ім. Смяялася і плакала адначасова — толькі слёз ён не бачыў. Я спальвала сябе заўжыва, а гарэла на вогнішчы кахання — моўчкі і з высока ўзнятай галавой.

Часам мне здавалася, што ён усё разумее. Але па нейкай прычыне таксама не хоча выходзіць за межы гульні. Знайсці прычыну гэтага нежадання не ўяўляла цяжкасці — паміж намі была, як мне падавалася, бездань. І бездань непераадольная — дзесяць гадоў розніцы ва ўзросце... Здавалася б, якое глупства — па сучасных мерках. Але нават на імгненне, нават на сотую долю секунды я не магла дапусціць, што ён парушыць межы гульні і наблізіцца да мяне толькі з цікаўнасці, як вытанчаны эксперыментатар...

За гэты час нашага знаёмства мы сустракаліся ўсяго два разы — можна сказаць, па справах. Ён наладжваў мой ноўтбук, мой камп'ютар — сапраўды наладжваў, без усякіх «глупстваў». А я ад самога факту яго прысутнасці ў маёй кватэры разгубілася так, што не асмелілася прапанаваць нават кубачак кавы (хоць сапраўдныя сябры, безумоўна, так сябе не паводзяць).

Але аднойчы ён патэлефанаваў мне днём — насуперак сваёй звычцы. Сказаў, што яму дрэнна, што яго ўсё «дастала» і што ніхто ў свеце не разумее яго так, як я. «Давай куды-небудзь сходзім», — прапанаваў ён нарэшце. І хуценька дадаў, папярэджваючы адмову: «Гэта ні да чаго цябе не абавязвае. Проста сяброўская вячэра». Мне хацелася крыкнуць у трубку, што я даўно на ўсё згодна і вельмі хачу, каб у дачыненні да яго ў мяне з'явіліся хоць нейкія абавязкі... Але як жанчына выхаваная я прамаўчала. Проста сказала «дзякуй» і ўдакладніла, калі і ў колькі ён за мной заедзе.

Ці трэба гаварыць, што два дні, якія аддзялялі мяне ад запаветнага спаткання, я правяла, як у сне? Куды б ні ішла, што б ні рабіла, я думала пра тыя прыемныя наступствы, якія звычайна выцякаюць з кубачка кавы. Я правяла дзве гадзіны ў цырульніка — вынікам нашых сумесных пакутаў сталі «жывенькія» вогненныя пасмачкі, закручаныя кольцамі і раскіданыя па маіх плячах. Столькі ж часу пайшло на касметолага і манікюршу... Два дні я практычна нічога не ела — проста не магла. І амаль зусім не спала, таму што сон раз'ядноўваў мяне з маімі марамі і прадчуваннямі, з якімі я не хацела развітвацца ні на імгненне.

За гадзіну да меркаванага выхаду я сядзела на сваім працоўным месцы і спапяляла вачыма экран мабільнага, на якім высвечваўся час. Перыядычна мне здавалася, што электронны гадзіннік сапсаваўся, сканаў, не вытрымаўшы напружання і ўскладзеных на яго спадзяванняў. Тады я здымала тэлефонную трубку і пачынала набіраць нумар аўтаадказчыка, але час не збіраўся прыспешваць свой ход...

У шэсць гадзін ён не патэлефанаваў. Як не патэлефанаваў ні ў сем, ні ў восем... Званок прарэзаў цішыню каля дзевяці вечара — я па-ранейшаму сядзела за сваім сталом, утаропіўшыся позіркам у маленькую, ледзь прыкметную дзірачку ад цвіка ў сцяне насупраць... Ён пазваніў не для таго, каб апраўдацца ці папрасіць прабачэння. Ён нават не ўзгадаў пра тое, што мы павінны былі некуды ісці. Ён наогул не разумеў, што здарылася нешта непапраўнае, — не для яго, безумоўна, а для мяне. Быў, як заўсёды, [illegible], мілым, клапатлівым, уважлівым. Пацікавіўся школьнымі справамі маёй дачкі. Параіў паглядзець фільм з вядомым кінаакцёрам, які павінен быў ісці па тэлевізары позна ўвечары... Сказаў, што ў мяне чароўны голас і што са мной яму цёпла і ўтульна, як... з сапраўдным сябрам. Што сустрэць такога чалавека ён марыў усё жыццё і з ахвотай падзеліцца са мной усімі радасцямі і бедамі... Па тэлефоне. Што я таксама магу званіць яму, калі пажадаю, у любы час сутак — ён будзе шчаслівы выслухаць мяне і даць параду. Што сяброўства паміж мужчынам і жанчынай — тая рэдкая ўдача, якая не кожнаму выпадае. Гэта значна лепш за каханне, у якое ён даўно не верыць... Каханне — рэч мімалётная, а сяброўства можна доўжыць усё жыццё. Каханне часта прыніжае, а сяброўства ўзвышае...

Па вокнах барабанілі кроплі дажджу... Я раптам падумала, што пры такой раскладцы нармальны мужчына, у якога ёсць аўтамабіль і гадзіннік перад вачыма, проста забраў бы мяне з работы і адвёз дадому. Без лішніх размоў.

... Ён яшчэ месяцы з два тэлефанаваў, а потым перастаў. Шчыра кажучы, я не шкадавала. Мне стала не надта цікава «гуляць» у сяброўства з чалавекам, які больш не выклікаў у мяне ніякіх пачуццяў.

Напэўна, ён так і не зразумеў, што паміж намі існавала не толькі сяброўства...

Наталля УЛАДЗІМІРАВА.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

по продаже недвижимого имущества – здания склада, расположенного по адресу: Витебская область, г. Браслав, ул. Садовая, 2д.

Браславское Районное Потребительское Общество (Продавец) совместно с ЧУП «Белкооппроект» Белкоопсоюза (Организатор аукциона) проводят открытый аукцион по продаже недвижимого имущества – здания склада, расположенного по адресу: Витебская область, г. Браслав, ул. Садовая, 2д.

Состав недвижимости:

Наименование строения, год постройки	Характеристика строения	Общая площадь строения
Здание склада, 1958	Одноэтажное кирпичное здание, фундамент б/бетонный, наружные и внутренние капитальные стены – кирпичные, перегородки – кирпичные, крыша – а/волнистая, полы – асфальт, проемы оконные – глухие, проемы дверные – деревянные, простые, электроосвещение – открытая проводка.	488,1 м^2

Общая площадь земельного участка для содержания и обслуживания недвижимого имущества составляет 0,0623 га, расположенного по адресу: Витебская область, г. Браслав, ул. Садовая, 2д. Земельный участок предоставлен решением Браславского районного исполнительного комитета от 13.12.2007 г. № 1659.

Начальная цена – 89 472 380 белорусских рублей с НДС.

Размер задатка составляет 10 % от начальной цены, сумма задатка 8 947 238 белорусских рублей перечисляется на расчетный счет организатора аукциона – р/с 3012000003910 в ОАО «АСБ Беларусбанк», филиал 510 МФО 153001603, УНН 100105073 ОКПО 01790429 (в платежном поручении в графе «Назначение платежа» указывать: «Задаток согласно Условий проведения аукциона № 24/08 от 04.12.2008 г., без НДС»).

Аукцион состоится **12.01.2009 года** в 13.00 по адресу: Витебская область, г. Браслав, ул. Садовая, 2д.

Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **10.01.2009 г.** включительно с 8.00 до 17.00 по адресу: г. Минск, пр. Победителей,17, 12-й этаж, каб. 1211.

Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения.

Плата за участие в аукционе составляет 257 290 белорусских рублей и перечисляется участниками на расчетный счет организатора аукциона (в платежном поручении в графе «Назначение платежа» указывать: «Плата за участие в аукционе согласно Условий проведения аукциона № 24/08 от 04.12.2008 г., в том числе НДС 18 %).

Вознаграждение организатора аукциона составляет 5 % от продажной стоимости объекта и уплачивается победителем аукциона (помимо оплаты за объект) на расчетный счет организатора аукциона в течение 3-х рабочих дней с даты проведения аукциона.

Для участия в аукционе юридическое лицо, гражданин или индивидуальный предприниматель (лично или через своего представителя) в установленный в извещении о проведении аукциона срок обязан предоставить следующие документы в адрес организатора аукциона:

- заявление на участие в аукционе;
- заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка на расчетный счет организатора аукциона;
- юридическим лицом – резидентом Республики Беларусь – доверенность представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), нотариально удостоверенные копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации;
- заверенную банком копию платежного поручения, подтверждающую внесение платы за участие в аукционе в размере 257 290 белорусских рублей;
- индивидуальным предпринимателем – нотариально удостоверенную копию свидетельства о государственной регистрации;
- юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть проведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим его банком или иной кредитно-финансовой организацией с заверенным в установленном порядке переводом на белорусский (русский) язык;
- представителем физического лица – резидента Республики Беларусь – нотариально заверенную доверенность, паспорт;
- физическим лицом – паспорт.

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 дней с даты проведения аукциона. Право собственности на объект переходит от Браславского районного потребительского общества к победителю аукциона после полного расчета по договору купли-продажи объекта.

Объект продается без условий.

Всем желающим предоставляется возможность предварительного ознакомления с объектом.

Контактные телефоны: в Минске (8017) 226 78 84; 226 94 83; 8 (029) 775 40 73

Прэм'ера

Опера з пазнакай «дзецям да шаснаццаці»

яе прэм'еру 5 снежня паказалі беларускаму гледачу

Ад опернага спектакля, у якім драматызм перадаецца звычайна музыкай і голасам, такога наўрад ці можна было чакаць. Тым больш калі ведаеш, што аднаактовую оперу «Алека» Сяргей Рахманінаў стварыў у вельмі маладым узросце, у 19 гадоў. І хоць страсці кіпяць у ёй дарослыя (здрада, рэўнасць, забойства), наўрад ці аўтар музыкі і аўтар лібрэта оперы славуты Уладзімір Неміровіч-Данчанка мелі на ўвазе яшчэ нейкі падтэкст, акрамя таго, які існаваў у першакрыніцы. А ў аснову стварэння оперы легла паэма Аляксандра Пушкіна «Цыганы» пра чалавека «лішняга», які не можа стаць сваім сярод людзей з іншымі ўяўленнямі пра жыццё, і яму наканавана адзінота.

Рэжысёр Валерый Анісенка, які паставіў у Беларускай оперы «Алека», паглядзеў на ўсё крыху інакш. Магчыма, у творчасці Пушкіна яго больш захапляе любоўная лірыка. Таму што галоўнай у беларускім спектаклі відавочна стала тэма кахання. А дзякуючы надта адкрытым сцэнам паміж салістамі, праца рэжысёра таксама стала відавочнай. Уявіце сабе: Земфіра з маладым цыганом гушкаюцца ў кібітцы, ён спявае «еще, еще одно лобзанье» і пачынае распранацца — здымае кашулю... Праўда, далей справа не пайшла — музычны фрагмент скончыўся... Паведамлю спецыяльна для тых, хто ўжо заінтрыгаваны: далей будзе другая сцэна паміж каханкамі, ужо без распранання, але даволі гарачая. Спектакль ідзе ўсяго гадзіну, але столькі ў ім адбываецца! Нават кіно можа пазайздросціць — сюжэт пушкінскіх «Цыганоў» неаднаразова ўвасоблены ў фільмах, у той жа славутай стужцы «Табар сыходзіць у неба» адчувальныя пушкінскія матывы. А ў нас адбываецца прыход эротыкі ў оперу, якая лічыцца адным з самых кансерватыўных жанраў.

Музычнаму кіраўніку спектакля і дырыжору Віктару Пласкіну заставалася натхніць аркестр на спалучэнне рэжысёрскай задумы з музыкай.

Безумоўна, музыка Рахманінава настройвае на рамантычны лад — прыгожая, з адчувальнымі цыганскімі матывамі. Зараз можна толькі падзівіцца самому з'яўленню гэтай оперы — Рахманінаў выконваў заданне выпускніка кансерваторыі на кампазітарскім факультэце. Ён стварыў оперу ўсяго за 17 дзён — настолькі быў захоплены працай над «Алека». Гэты твор выклікаў захапленне ў Пятра Чайкоўскага, які потым спрыяў пастаноўцы «Алека» і нават прасіў дазволу ў маладога кампазітара даваць яе разам з уласнай «Іалантай». Выканаўцам партыі Алека быў Фёдар Шаляпін, які сябраваў з Рахманінавым. І калі ён выходзіў на сцэну ў гэтай ролі першы раз, то загрыміраваўся... пад Пушкіна. Ён казаў, што бачыць падабенства Пушкіна з яго героем.

Саліст беларускай оперы Уладзімір Громаў пад Пушкіна не грыміраваўся. Напэўна, галоўную задачу мастак-пастаноўшчык Вольга Грыцаева бачыла ў тым, каб стварыць цыганскі каларыт з дапамогай простых, але арыгінальных знаходак. Такой стала кваяцістая вялікая хустка, якая нібыта покрыў то хавае герояў, то ўздымаецца і варушыцца над імі. Але падглядаць за каханкамі Земфірай і маладым цыганом яна не замінае...

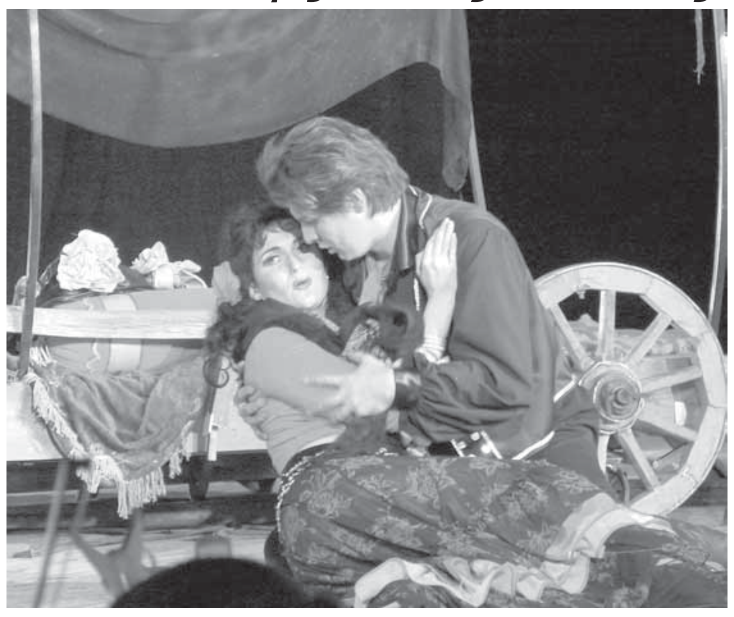

Усё нібыта па-сапраўднаму. Вось толькі смерць... Яе салісты паказваюць у оперным стылі. Але ж ці не ў гэты самы кульмінацыйны момант ад іх было б варта чакаць найбольшай шчырасці?..

А між іншым, сюжэт такі, што вымушае разважаць, — што ў часы Пушкіна, што сёння. Ёсць кола жыцця, калі падзеі, што ўжо здараліся з адным пакаленнем, паўтараюцца з яго нашчадкамі, толькі на новым узроўні. Пра гэта, дарэчы, папярэджвае стары цыган, бацька Земфіры, калі распавядае, што яе маці збегла з іншым цыганом, кінуўшы яго з маленькай дачкой. Алека, які дзеля любові Земфіры пайшоў з цыганамі, пакінуўшы свой асяродак і стаўшы там выгнаннікам, не можа зразумець норавы, якія пануюць у табары. Але для Земфіры, якая яму нарадзіла дзіця, ён застаецца па сутнасці чужым чалавекам — старым, злосным мужам, якога яна не кахае. І бегае на спатканні да іншага. У адзін момант пару сустракае Алека, які хоча вярнуць каханне жонкі. Яго рэўнасць прыводзіць да трагедыі — сапернік гіне. Земфіра плача над ім. І гіне таксама. На шум сыходзяцца цыгане, яны караюць адзінотай Алека, які не прыняў законаў табара. Даўно вядома: жыць у табары і быць вольным ад табара нельга.

Ларыса ЦІМОШЫК.
Фота Аляксандра ДЗМІТРЫЕВА.

Доктар адкажа

Ёсць пытанні? Тэлефануйце...

На наступным тыдні дзяжурыць на «гарачай» лініі Міністэрства аховы здароўя (222 70 80) плануюць:

8 снежня — галоўны ўрач 32-й мінскай гарадской паліклінікі Валянціна Мікалаеўна ЧУПІК.

9 снежня — галоўны ўрач 9-й мінскай дзіцячай паліклінікі Ірына Канстанцінаўна СІЛІНСКАЯ.

10 снежня — галоўны ўрач 15-й мінскай дзіцячай паліклінікі Ірына Валер'еўна МАНУЛІК.

11 снежня — галоўны ўрач 6-й цэнтральнай раённай паліклінікі г.Мінска Сяргей Анатольевіч СКУРАНОВІЧ.

12 снежня — галоўны ўрач 4-й мінскай дзіцячай клінічнай бальніцы Галіна Уладзіміраўна ДУДАРАВА.

Упраўленне аховы здароўя Мінскага аблвыканкама (017) 220 20 25

9 снежня:

9.00—12.00 — загадчык арганізацыйна-метадычнага кансультацыйнага аддзела Мінскага абласнога наркалагічнага дыспансэра Вячаслаў Уладзіміравіч Саладуха.

14.00—17.00 — загадчык кансультацыйна-метадычнага аддзялення Мінскага абласнога скурна-венералагічнага дыспансэра Вячаслаў Іванавіч РОСЛІК.

16 снежня:

9.00—12.00 — загадчык арганізацыйна-метадычнага аддзела Мінскага абласнога псіханеўралагічнага дыспансэра Канстанцін Міхайлавіч МІНКЕВІЧ.

14.00 —17.00 — галоўны хірург упраўлення аховы здароўя Анатоль Аркадзьевіч МАРЫНІЧ.

Беларусь ухваляе ідэю «Усходняга партнёрства»

У Мінску працягваюць каментаваць вынікі прэзентацыі ў Бруселі пачатку так званай палітыкі «Усходняга партнёрства» Еўрапейскага Саюза.

«Чарговым крокам па нарошчванні прагматычнага супрацоўніцтва» назваў гэтае рашэнне Еўрасаюза прэс-сакратар МЗС нашай краіны Андрэй Папоў у сваім каментарыі для прадстаўнікоў СМІ. Рэалізацыя гэтых прапаноў магла б стаць адным з фактараў, спрыяльных фарміраванню на еўрапейскім кантыненце гарманічнай сістэмы дапаўняльных адзін аднаго інтэграцыйных працэсаў. Неабходная перадумова для гэтага — павага інтарэсаў і ўлік меркаванняў усіх удзельнікаў гэтых працэсаў. У гэтай сувязі Беларусь пацвердзіла сваю гатоўнасць працаваць сумесна з Еўрапейскай камісіяй над афармленнем «Усходняга партнёрства» і раней унесла свае прапановы па практычным напаўненні гэтай ініцыятывы.

«Мы зацікаўленыя ў пашыраным супрацоўніцтве з ЕС па шэрагу ўзаемавыгадных накірункаў, уключаючы гандаль, энергетыку, транспарт, барацьбу з трансгранічнай злачыннасцю, экалогію і сельскую гаспадарку».

Леанід ТУГАРЫН.

ЗА ДОПІНГ — ДА КРЫМІНАЛЬНАЙ АДКАЗНАСЦІ

У Мінску прайшла Міжнародная канферэнцыя «Навукова-практычныя праблемы спорту вышэйшых дасягненняў» з удзелам вядучых вучоных з Кітая, Ізраіля, Літвы, Расіі і Украіны.

Міністр спорту і турызму Аляксандр Грыгараў заначыў, што спартыўная галіна аднесена да прыярытэтных напрамкаў у сацыяльнай палітыцы дзяржавы. На XXIX Алімпійскіх гульнях у Пекіне ва ўмовах неверагоднай канкурэнцыі 28 беларускіх спартсменаў у сямі відах спорту заваявалі 4 залатыя, 5 сярэбраных і 10 бронзавых медалёў. Акрамя таго, 40 беларускіх спартсменаў па 15 відах спорту занялі месцы з 4-га па 8-е. У неафіцыйным камандным заліку Беларусь заняла 13-е месца, 7-е — сярод краін Еўропы, і 3-е — сярод краін СНД.

Аднак у далейшым дасягненне вынікаў павінна быць пастаўлена на фундаментальную навуковую аснову, падкрэсліў Аляксандр Грыгараў. Аналіз падрыхтоўкі да Алімпіяды ў Пекіне выявіў шэраг недахопаў. У прыватнасці, Міністэрства спорту і турызму фіксавала толькі вынікі спартсменаў, у той час, як кантроль за ходам падрыхтоўкі атлетаў і яе якасцю адсутнічаў. Зараз у міністэрстве створаны савет, які каардынуе паказчыкі ў ходзе спартыўнай падрыхтоўкі. Уплываюць на падрыхтоўку спартсменаў тэндэнцыі да камерцыялізацыі спорту. Міжнародныя федэрацыі ў мэтах папулярызацыі сваіх відаў спорту за вялікія ганарары прыцягваюць да ўдзелу ў камерцыйных стартах вядомых атлетаў, што адцягвае іх ад падрыхтоўкі да Алімпійскіх гульняў.

Прымяненне забароненых сродкаў і метадаў мяркуецца вынішчыць з дапамогай заканадаўчых актаў. У Беларусі мяркуецца распрацаваць законапраект аб крымінальнай адказнасці за прымяненне допінгу. У прыватнасці, ён павінен тычыцца тых спецыялістаў, якія шкодзяць здароўю дзяцей, прымушаючы іх прымаць забароненыя прэпараты. Антыдопінгавыя камісіі існуюць ва ўсіх федэрацыях, з 2006 года ўведзены кантроль па-за спаборніцтвамі. Каля 700 допінг-пробаў бярэцца ў атлетаў на працягу года (400 з іх — кантроль па-за спаборніцтвамі).

Алена КРАВЕЦ.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

по продаже недвижимого имущественного комплекса — зданий и сооружений Узовского филиала, ЧТУП «Гомельский центральный рынок», расположенного по адресу: Буда-Кошелевский район, д. Уза, ул. Залинейная, 1а.

Частное торговое унитарное предприятие «Гомельский центральный рынок» (Продавец) совместно с ЧУП «Белкооппроект» Белкоопсоюза (Организатор аукциона) проводят повторный открытый аукцион по продаже недвижимого имущественного комплекса – зданий и сооружений Узовского филиала, расположенного по адресу: Буда-Кошелевский район, д.Уза, ул. Залинейная, 1а.

Общая площадь земельного участка для содержания и обслуживания специализированных зданий, складов и построек составляет 6,4884 га. Земельный участок предоставлен в постоянное пользование по решению Буда-Кошелевского районного исполнительного комитета от 24.06.2008 г. № 424.

Начальная цена снижена на 20 % – 670 110 120 белорусских рублей с НДС.

Размер задатка составляет 1 % от начальной цены, сумма задатка 6 701 100 белорусских рублей перечисляется на расчетный счет организатора аукциона – р/с 3012000003910 в ОАО «АСБ Беларусбанк», филиал 510 МФО 153001603, УНН 100105073, ОКПО 01790429 (в платежном поручении в графе «Назначение платежа» указывать: «Задаток согласно Условий проведения аукциона № 30/08 от 05.12.2008 г., без НДС»).

Плата за участие в аукционе составляет 257 290 белорусских рублей и перечисляется участниками на расчетный счет организатора аукциона (в платежном поручении в графе «Назначение платежа» указывать: «Плата за участие в аукционе согласно Условий проведения аукциона № 30/08 от 05.12.2008 г., в том числе НДС 18 %). Вознаграждение организатора аукциона составляет 1 % от продажной стоимости объекта и уплачивается победителем аукциона (помимо оплаты за объект) на расчетный счет организатора аукциона в течение 3-х рабочих дней с даты проведения аукциона.

Аукцион состоится **24.12.2008 года** в 14.00 по адресу: г. Минск, пр. Победителей, 17, 12-й этаж, комн. 1210.

Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **23.12.2008 г.** включительно с 8.00 до 17.00 по адресу: г. Минск, пр. Победителей, 17, 12-й этаж, каб. 1211.

Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения.

Объект продается с условием, что одноэтажное здание овощехранилища, общей площадью 443,0 кв.м, 1996 года постройки остается в безвозмездном пользовании Продавца до 31.05.2009 года включительно.

Всем желающим предоставляется возможность предварительного ознакомления с объектом.

Контактные телефоны: в Минске — (8017) 226 94 83, 226 78 84; 8 (029) 775 40 73, в Гомеле — (80232) 70 12 89; 71 35 43.

На слыху

Раскрытае забойства вартаўніка...

Праваахоўнікамі ўстаноўлены асобы і затрыманы адзін з падазроных ва ўчыненні злачынства, якое напрыканцы жніўня ўскалыхнула Хойнікі.

Нагадаем, што тады з тэрыторыі аднаго з КУП былі выкрадзены два аўтакраны МАЗ 2007 года выпуску. Акрамя таго, разам з тэхнікай таямніча знік і 52-гадовы вартаўнік: цела няшчаснага пасля было знойдзена ў лесе — у загінулага былі звязаныя рукі і ногі. Па гарачых слядах тады разблытаць гэтае злачынства не ўдалося, як, дарэчы, і знайсці аўтакраны, нібы скрозь зямлю праваліліся. Аднак цяпер у ходзе аператыўна-вышуковых мерапрыемстваў устаноўлена, што ўчыненае — на сумленні двух гамяльчан. 37-гадовы падазроны, рабочы аднаго з прадпрыемстваў, ужо затрыманы. Яго саўдзельнік, 35-гадовы непрацуючы, раней судзімы за крадзеж, вышукваецца.

Ігар ГРЫШЫН.

Мазырскія спакусы

Свой 70-ы год нараджэння не вельмі юная мазыранка можа сустрэць за кратамі. Сталая жанчына, якая год таму была судзімая за крадзеж, зноў не вытрымала спакусы пажывіцца чужым. У аўтобусе сярод белага дня яна выкрала з жаночай сумачкі кашалёк з Br41 тыс.

Іншага мазырскага злодзея зацікавілі больш каштоўныя рэчы. Прыватнае прадпрыемства пазбавілася сваёй прадукцыі на суму звыш 8 мільёнаў беларускіх рублёў, а гэта 9 абеліскаў, 5 ваз і 3 надмагільныя пліты і іншыя рытуальныя прылады — усе вырабы з граніта. Праваахоўнікі зараз высвятляюць, як не вельмі лёгкія прадметы зніклі з прадпрыемства, тэрыторыя якога ахоўваецца вартаўніком.

Мазырскі РАУС займаецца і яшчэ адной цікавай справай апошніх дзён. Невядомы грамадзянін змог выкрасці, адагнуўшы ліст сцяны металічнага гаража, аўтамашыну ВАЗ 1981 года выпуску... без колаў і з разукамплектаваным рухавіком.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Завалодаў каштоўным партфелем...

Праваахоўнікі зараз вышукваюць зладзюжку, які ў Мінску адкрыта завалодаў партфелем індывідуальнага прадпрымальніка з вялікімі грашыма.

Паводле звестак аддзялення інфармацыі і грамадскіх сувязяў ГУУС Мінгарвыканкама, здарэнне адбылося каля паловы пятай вечара на сталічнай вуліцы Няміга. Невядомы, якому ўдалося «экспрапрыяваць» партфель, «пабагацеў» адразу на 13 710 долараў ЗША і 2710 еўра, што знаходзіліся ў ім. А вось ці зможа ён скарыстацца чужымі грашыма да таго, як яго затрымаюць, гэта ўжо іншае пытанне...

Ігар ГРЫШЫН.

Навошта вучням лагатып?

Легкавушка з фірменным лагатыпам іншамаркі «Крайслер». «адпачывала» ноччу ў самым цэнтры Гомеля, на вуліцы Працоўнай. А ў гэты самы час адпачывалі і два дзевяцікласнікі сярэдняй школы № 21, якія і «прырабілі ногі» таму лагатыпу. Узбуджана крымінальная справа.

Напаў школьнік на бабулю...

А было гэта ў Гомелі, калі крыху сцямнела. 15-гадовы вучань адной са школ абласнога цэнтра, выбраўшы зручны момант, напаў на пенсіянерку і адабраў у яе сумку, у якой было 16 тысяч рублёў. Бабуля не разгубілася і тут жа звярнулася ў міліцыю. Зламыснік быў знойдзены з дапамогай вышуковага сабакі.

Куды больш маштабныя планы былі ў двух вучняў — школы № 23 Гомеля і Улукаўскай школы-інтэрната, якім споўнілася 13 і 14 гадоў. Яны спрабавалі выкрасці легкавушку, ды былі затрыманыя. Свярбелі рукі і ў вучня СШ-66 Гомеля, які ў кампаніі з адным пэтэвушнікам моцна пабіў 22-гадовага хлопца.

Да Новага года зладзеі робяць запасы смакаты

І нацiскаюць яны на розныя там далікатэсы. Напрыклад, 40-гадовая работніца СВК «Пераможца», што ў Брагінскім раёне, ноччу прабралася на веранду дома жыхаркі Зарэчча, і яе здабычай стала 18 кілаграмаў свініны. Нарабіць кілбас да свята зладзейцы не ўдалося, бо яе вылічылі.

Пад навагоднія чаркі думаў апетытна закусіць і раней судзімы работнік КСУПа «Мормаль» Жлобінскага раёна. Ён так спрытна склаў у мяшок восем курэй сваіх суседзяў, што хахлаткі не падалі голасу. А вось што будзе рабіць зламыснік з 12 трусамі і 8 марскімі свінкамі, якіх ён украў з падворка жыхаркі вёскі Курыцічы Петрыкаўскага раёна, невядома. Бо злодзей пакуль не знойдзены і сваімі планамі ні з кім не падзяліўся.

Пэтэвушнікі расперазаліся

Трое іх (два з якіх знаходзяцца на ўліку ў інспекцыі па справах няпоўнагадовых) напалі ў Гомелі на маладога хлопца і забралі ў яго мабільнік. Яшчэ адзін, ужо з іншага вучылішча, падпільнаваў у гадзіну ночы мужчыну, 1958 года нараджэння, і патрабаваў у яго грошы і дарагія рэчы. Ды толькі ў самы, як кажуць, цікавы момант з'явіліся хлопцы з патрульна-паставой службы міліцыі і ўтаймавалі 17-гадовага разбойніка, які сёлета ўжо зведаў лаву падсудных. «Вызначыўся» і пэтэвушнік са Светлагорска. У адным садова-агародным таварыстве ён падпаліў два дачныя домікі. Узбуджаны крымінальныя справы.

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

Наеўся?!

Пенсіянерка з Кобрына, зазірнуўшы ў свой халадзільнік, не знайшла прадуктаў. Жанчына звярнулася з заявай у міліцыю. Хоць прадукты тыя пацягнулі ўсяго на 24 тысячы, крымінальную справу завялі.

А затым было ўстаноўлена, што злодзей жыве ў суседняй кватэры. 24-гадовы сусед ужо адсядзеў за разбой і рабаванне.

Чым не дагадзіў дзед?

У в. Фядоры Столінскага раёна нехта падпаліў хату 70-гадовага пенсіянера. Следчыя выйшлі на 25-гадовага жыхара гэтай жа вёскі, які і зрабіў падпал. Састарэламу нанесены страты ў памеры 20 мільёнаў рублёў, а як тыя грошы спагнаць з беспрацоўнага — пытанне.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

ПРАЗ 20 ГАДОЎ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Напэўна, мы ехалі суткі. Я памятаю мандарынавыя сады Абхазіі і прыдарожную кавярню ў Грузіі, дзе мы купілі кураня-табака, да якога падалі лаваш і пук зеляніны. Нічога смачнейшага я больш не ела. А ў Арменію мы ўехалі ноччу. Я не ведала, ад чаго прачнулася, бо ніякіх гукаў не было: усе, не адрываючы вачэй, глядзелі ў вокны: мы праязджалі Спітак. Тое, што ад яго засталося, было ні на што не падобным. На шэрым досвітку праступалі пакрытыя шэрым пылам горы будаўнічага смецця. Замест горада. Мяне разбудзіла адчуванне жаху, якое бязгучна напоўніла салон аўтобуса. Здаецца, я з палёгкай адзначыла для сябе, што ў Спітаку ніхто не выходзіў...

У Ерэване нас запрасіў да сябе той самы армянін, які даў грошы на аўтобусны білет. Яго імя — Фрунзік, у 1988 годзе ён меў у Мінску маленькую кавярню-марожанае, а сям'я яго жыла ў сталіцы Арменіі. У Фрунзіка мы пераначавалі, пакінулі чамадан з цёплымі рэчамі і раніцай наступнага дня паехалі на аўтобусе ў Ленінакан.

На плошчы Ленінакана стаялі вялікія салдацкія палаткі з «буржуйкамі». Мы знайшлі пустую і спыніліся ў ёй. Перад плошчай стаяў напаўразбураны універмаг, шматметровыя алюмініевыя канструкцыі якога нагадвалі паламаны веер. Абапал вуліц выстраіліся штабялі парожніх трунаў розных памераў, у тым ліку дзіцячых. Яны былі змешчаны адна ў адну, як парожнія шклянкі, і побач, прыхінутыя да будынкаў — вечкі. Іх было так шмат, што ўжо праз некалькі хвілін мы да іх прывыклі, як да нечага звычайнага, на імгненне мільгала ў галаве думка: «Жах у тым, што ты ставішся да жаху як да нечага звычайнага» — і знікала. Абарончыя сілы маладога арганізма перамагалі.

Там быў штаб, які размяркоўваў добраахвотную працоўную сілу. Я трапіла ў медчастку, а мой муж — на разбор пяціпавярховага дома. Я падкладала да рук і ног параненых людзей грэлкі і мыла падлогу, а ён з іншымі мужчынамі спяшаўся за кароткі светлавы дзень зменшыць вялізную, на ўзроўні трох паверхаў, кучу з бетону, кавалкаў мэблі і фотаздымкаў, на якіх смяяліся людзі і рабілі першыя крокі маленькія дзеці... Калі надыходзілі прыцемкі, тым, хто працаваў, здавалася, што куча не зменшылася ні на сантыметр. У перапынках паміж сваімі заняткамі я прыходзіла да мужа і глядзела на пяціпавярховы дом, які стаяў побач, але паловы яго не было, частка дома была быццам адрэзаная нажом, былі бачныя пакоі з мэбляй, якая яшчэ стаяла на сваіх месцах, з дзвярыма і вокнамі, з гадзіннікамі і адрыўнымі календарамі на сценах. Гэта была фантастычная карціна — проста нерэальная. Так робяць цацачныя домікі, каб дзецям зручна было перастаўляць у пакоі фігуркі і прадметы. Але цацачныя не бываюць у пяць паверхаў...

Аднойчы я прыйшла ў медчастку і пачула крык. Крычаў мужчына. Ён прыйшоў апазнаць жонку. Яго пыталіся пра прыкметы, пра пярсцёнак на руцэ... Ён кідаўся і крычаў, і не зразумець было, ці то ён пазнаў яе, ці то не. І тут я ўбачыла фотаздымак, на якім яны былі ўдваіх. Фотаздымак быў свежы, але на ім былі маладыя мужчына і жанчына, а перада мной кідаўся і крычаў стары.

Увечары муж сказаў, што да іх прыходзілі замежныя выратавальнікі з сабакамі, каб высветліць, ці ёсць яшчэ пад заваламі жывыя людзі. Але з упэўненасцю нічога не сказалі. Ды і перакладчыка з імі не было. Мы былі ў адчаі ад таго, што не хапала кранаў і пражэктараў, каб можна было працягваць работу і пасля заходу сонца. На трэці дзень яны раскапалі мёртвую цяжарную жанчыну. Я яе не бачыла, я бачыла толькі, як ад'язджала грузавая машына, а з яе кузава тырчала ў неба рука.

На чацвёрты дзень мы паехалі на гарадскія могілкі. Мы ўзялі фотаапараты, але не маглі здымаць. Другакурснікі, мы яшчэ не былі настолькі сапсаваныя прафесіяй, каб фатаграфаваць гора. Калі шчыра, тады я перажыла своеасаблівы крызіс: я ўзненавідзела сваіх братоў-журналістаў, якія, я разумела, тут проста зараблялі грошы (мне здавалася, што я бачыла, як блішчаць іх вочы).

Мы ехалі за горад на грузавой машыне, разам з некалькімі мужчынамі і труной. Ля труны сядзеў і плакаў падлетак, нам сказалі, што гэта яго маці. Могілкі складаліся з дзвюх частак — індывідуальных магіл і адной агульнай, якая ўяўляла сабой доўгі роў. У гэтым рове стаялі не закалочаныя труны. У іх былі тыя, каго не апазналі альбо каго не было каму апазнаваць. Сюды прыходзілі ў пошуках сваякоў, адцiскалі вечкі і глядзелі. Роў не засыпалі. Вечка адной труны дрэнна прыкрылі, і я ўбачыла частку лба і пафарбаваныя валасы жанчыны, напэўна, маладой. І зноў адчуванне рэальнасці пакінула мяне. Тое, што я ўбачыла, было так падобна на ляльку, што я не магла паверыць, што гэта — мёртвы чалавек.

Там было шмат студэнтаў і шмат добраахвотнікаў, падобных на нас. Да нас у палатку пасяліліся дзве дзяўчынкі з кішынёўскага тэхнікума. У медчастцы студэнты пілі спірт і змрочна жартавалі наконт верагоднасці распаўсюджвання чумы. Мы знайшлі землякоў-беларусаў, яны сустрэлі нас, як родных, пачаставалі згушчаным малаком. Не менш сардэчна нас прынялі армавірскія армяне — мае землякі, тут нас накармілі духмяным кубанскім баршчом. З ежай праблем не было. Усім жадаючым на вуліцы з машын раздавалі сухі паёк, хлеб і мінеральную ваду. Дзяўчаты з Кішынёва неяк зварылі нам з кансерваў суп. Але запомніла я менавіта згушчонку і боршч. Дарэчы, ленінаканскую згушчонку ўзгадваю кожны раз, калі даводзіцца не адкрываць банку цалкам, а рабіць дзірачку і выцягваць адтуль малако. Малако было наша, беларускае, а вось этыкетка нейкая нязвыклая («экспартная» — мне патлумачылі), ды і смак быў непаўторным. Буржуйку мы палілі кавалкамі мэблі з суседніх дамоў. Неяк муж прынёс рэшткі гітары, але так і не рашыўся кінуць іх у агонь.

Там, у разбураным Ленінакане, адбылася першая наша сямейная сварка. Не памятаю, з-за чаго, але, як і «павінна быць», пакрыўджаная, я пайшла з дому — гэта значыць, з нашай палаткі. Электрычнасці ў горадзе не было, і я ішла ў цемры ад аднаго вогнішча да другога. Не далёка адышла, бо страшна было. Мяне паклікалі да сябе нейкія ці то вайскоўцы, ці то міліцыянеры, якія ахоўвалі, як яны сказалі, магазін ад марадзёраў. Яны запрасілі мяне да сябе на агеньчык, прапанавалі каньяк, сказалі, што гэта — лепшы сродак прафілактыкі чумы. Я трошкі выпіла і адразу падумала, што бедны мой муж недзе застаўся без прафілактыкі. Я расказала вайскоўцам пра мужа, на ўсялякі выпадак схлусіла, што ён побач і калі крыкнуць, то прыйдзе. Тады яны прапанавалі мне імпартныя мужчынскія падцяжкі з крамы, сказалі, што там увогуле шмат цікавых рэчаў. Раптам мне стала моташна, падалося, што той саладкаваты пах, які з кожным днём узмацняўся ў горадзе, тут, побач з гэтымі людзьмі, якія прапануюць мне імпартныя падцяжкі і намякаюць на іншыя дэфіцытныя рэчы з разбуранай крамы, стаў проста нясцерпным. Я паднялася і хутка, нягледзячы на ўгаворы застацца, пайшла да свайго перапужанага за мяне мужа.

Прыкладна на пяты дзень нашага прыезду пачаўся масавы выезд людзей з горада. Знайсці жывых ужо ніхто не спадзяваўся, а значыць, неабходнасці ў нашых працоўных руках не было. А вось пагроза эпідэміі нам здавалася рэальнай. Дзяўчынкі з Кішынёва вырашылі застацца (яны прыехалі на некалькі дзён пазней за нас), а мы раптам з цьмянай трывогай узгадалі пра сваю экзаменацыйную сесію і сабраліся дадому.

Выехаць аказалася не проста. З першага погляду — не з-за грошай. Нам, як усім жадаючым, далі даведку, у якой пазначалася, што мы падчас землятрусу знаходзіліся ў Ленінакане і таму маем права без дакументаў і бясплатна перамяшчацца ў любы пункт Савецкага Саюза і на любым відзе транспарту. На аўтобус нерэальна было патрапіць на працягу яшчэ некалькіх дзён — столькі на яго было жадаючых. І таму мы разам з яшчэ двума мужчынамі селі на таксі. Я — наперадзе, мой муж і нашы спадарожнікі — на заднім сядзенні.

Ленінакан знаходзіцца ў 126 кіламетрах ад Ерэвана. Вадзіцелем таксі быў тоўсты прадпрымальны грузін. Тое, што ён прыехаў сюды, каб падзарабіць, я зразумела, калі нашы спадарожнікі папрасілі іх

> **Абапал вуліц выстраіліся штабялі парожніх трунаў розных памераў, у тым ліку дзіцячых. Іх было так шмат, што ўжо праз некалькі хвілін мы да іх прывыклі, як да нечага звычайнага, на імгненне мільгала ў галаве думка: «Жах у тым, што ты ставішся да жаху як да нечага звычайнага» — і знікала.**

высадзіць на палове дарогі. Вадзіцелю гэта страшна не спадабалася, ён нават выйшаў з машыны і схапіў аднаго з пасажыраў за грудкі. Ён гучна нешта крычаў на сваёй мове, тым не менш, я здагадалася пра сэнс яго слоў і не на жарт спужалася. Калі гэты чалавек гатовы біцца з двума мужчынамі, якія заплацілі яму палову ад таго, што ён чакаў, што ён зробіць з намі, хударлявымі немясцовымі студэнтамі, якія не збіраюцца яму плаціць увогуле?!

Адно я ведала цвёрда. Пакуль мы не прыедзем у людную мясцовасць, дзе нас складана будзе забіць, наш вадзіцель не павінен ведаць праўду пра нашу плацежаздольнасць. Увесь астатні шлях я імкнулася выклікаць прыхільнасць таксіста да нас з мужам. Я пачала здалёк. Расказала, што ў нас мядовы месяц. Пра Мінск расказала, пра Беларусь. Ён ведаў Беларусь і Мінск, асабліва Камароўку, бо гандляваў там ботамі. Тады я расказала пра наша студэнцкае жыццё, пра тое, як мы пазнаёміліся, пажаніліся, як даведаліся пра землятрус. Расказала пра тое, што рабілі ў Ленінакане, а па меры таго, як мы набліжаліся да Ерэвана, я ўсё бліжэй даходзіла ў сваім аповедзе да Фрунзіка, які даў нам грошы на аўтобусны білет, і да даведкі, па якой мы можам цяпер бясплатна вярнуцца ў Мінск... Ужо вакол былі дамы, мы ўязджалі ў горад, калі наш кіроўца быццам перастаў дыхаць. Я ацаніла сітуацыю, з палёгкай заўважыўшы, што калі трэба будзе выскокваць на хаду, то шанц выратавацца ў нас ёсць.

Нарэшце таксіст, не паварочваючы галавы, і не пачаўшы дыхаць, задаў пытанне:

— А ў Ерэване вам куды трэба?

— Мы некаторыя рэчы пакінулі ў Фрунзіка, — мы назвалі вуліцу, — а потым нам трэба ў аэрапорт...

І тут грузін засмяяўся. Прычым ён так смяяўся, што дыхаць на некалькі хвілін перастала я. З ім проста здарылася істэрыка. Ён раскачаўся ўсім сваім вялізным тулавам і біў рукамі па рулявому колу. А потым супакоіўся, выцер вочы і перапытаў адрас Фрунзіка. Праўда, пакуль муж мой бегаў па рэчы, таксіст спрабаваў угаварыць мяне з'ехаць з ім у Тбілісі, абяцаў цудоўнае жыццё, але я ветліва адмовілася, спаслаўшыся на моцнае каханне да мужа (Божа, як я ў думках малілася, каб гэты самы муж хутчэй вярнуўся!). Потым ён давёз нас да аэрапорта і яшчэ даў пяцёрку, каб мы перакусілі.

І мы, сапраўды, па сваіх даведках даехалі з перасадкай у Кіеве да Мінска. Мы былі вельмі стомленыя, брудныя, ад нашых рэчаў ішоў моташны саладкаваты пах. Я ведала, што гэта за пах. Цяпер мне чамусьці хацелася плакаць. І хацелася спаць у ложку з чыстай бялізнай. І здавалася гэта недасягальным. А тым часам мае бацькі даведаліся ў дэканаце, што іх дачка паехала ў Ленінакан не з будатрадам, а з уласным мужам. І мяне чакала цяжкая размова і ўвогуле няпросты перыяд у адносінах з імі, які, цяпер, на шчасце, мінуў.

Экзаменацыйную сесію мы тады здалі, журфак потым скончылі, і ўжо праз год пасля ўзгаданых падзей у нас нарадзіўся першынец. 20-годдзе нашага вяселля мы адзначалі сціпла. Зноў фінансавыя цяжкасці, канешне, часовыя, і трошкі пазней мы, мабыць, сходзім у нейкі рэстаран. Галоўнае ж не ў гэтым, а ў тым, што мы пакуль разам. Калі шчыра, я вельмі хачу, каб так было заўсёды. Заручальныя пярсцёнкі мы, дарэчы, выкупілі. А вось ні з Фрунзікам, ні з дзяўчынкамі з Кішынёва і ні з кім іншым ні разу так і не сустрэліся. Ні разу мы больш не былі і ў Арменіі. А хочацца. І за кураня-табака з грузінскай прыдарожнай кавярні я шмат аддала б.

Ленінакан, другі па велічыні горад Арменіі, з 1991 года стаў называцца Гюмры. Аказваецца, ён вельмі старажытны, яго ўзгадваў яшчэ ў VII стагоддзі да нашай эры грэчаскі военачальнік Ксенафонт. У мяне ёсць мара — патрапіць туды. Убачыць, як ён аднавіўся. Прайсціся па яго вуліцах, пастаяць на плошчы, паглядзець у светлыя твары яго жыхароў. Упэўніцца, што ўсё добра. Мне здаецца, што калі б туды нейкім неверагодным чынам сабраліся тыя, хто быў там 20 гадоў таму, тыя, хто аказаўся за гэтыя гады праз мяжу і нават праз некалькі межаў адзін ад аднаго, то нешта тады б здарылася вельмі добрае. Нейкае кола замкнулася б. Нешта цяжкае, няправільнае, тое, што раз'ядноўвае, скончылася б. Справа ж не ў межах, не ў назвах краін, не ў тым, што называецца палітыкай. Ёсць нешта вышэйшае за ўсё гэта, і яно яднае людзей, яно робіць усіх сапраўды блізкімі. Сэрца?

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

P.S. Землятрус у Арменіі 1988 года лічыцца самым буйным у гісторыі Каўказа. Ён унёс жыцці больш за 25 тысяч чалавек. Пасля нашага ад'езду, на 17 суткі пасля землятрусу, у завалах былі знойдзены яшчэ два жывыя чалавекі.

Ленінакан, снежань 1988 г.

POST factum

Спрыяльны час для Абамаў

Для амерыканцаў з прозвішчам Абама надышлі добрыя часы — як аказалася, ім нават можна беспакарана парушаць правілы дарожнага руху.

Як піша газета Telegraph, нейкі Ніканор Абама, аўтамабіліст з Вашынгтона, якога спыніў інспектар дарожнай паліцыі за хуткую язду, быў адпушчаны і нават не атрымаў штрафу.

Паліцэйскі, зірнуўшы на вадзіцельскае пасведчанне затрыманага, толькі ўсміхнуўся. Ён не стаў караць вадзіцеля, сказаўшы, што прабачае яму ліхацтва на дарозе, але толькі таму, што ён — цёзка новаабранага прэзідэнта ЗША.

28-гадовы Ніканор Абама расказаў выданню, што, дзякуючы свайму прозвішчу, патрапіў нядаўна ў начны клуб зусім бясплатна. А калі ён прыйшоў у бальніцу наведаць сваю стрыечную сястру Жазэфіну і назваў на ўваходзе прозвішча сваячкі, у прыёмнай з захапленнем выгукнулі: «Абама!? Яна — адна з членаў прэзідэнцкай сям'і, і яна тут?».

У адрозненне ад Ніксана, Клінтана ці Буша, амерыканцаў з прозвішчам Абама налічваецца ўсяго 69 чалавек. Большасць з іх, як кажуць, сягаюць каранямі ў Экватарыяльную Гвінею, а некаторыя — з Японіі, краіны, дзе ёсць горад з назвай Абама. Шматлікія жыхары ЗША, як паказала апытанне, рады новаму прэзідэнту. «Я такая задаволеная абраннем Барака Абамы! Мне даводзілася вельмі нялёгка са сваім прозвішчам, якое асацыявалася ва ўсіх з Асамай бэн Ладэнам», — кажа, напрыклад, Сюзі Абама, агент па нерухомасці ў Фларыдзе.

Каты гуляюць... з фотакамерамі

Сапраўдным хітом брытанскага інтэрнэта сталі спецыялізаваныя веб-сайты, на якіх публікуюцца фотаздымкі, «зробленыя» катамі. Іх стваральнікі не толькі атрымалі ўсеагульнае прызнанне ў Вялікабрытаніі, але і маюць з гэтага неблагі прыбытак...

Многія брытанцы адпускаюць вечарамі сваіх катоў і сабак пагуляць па вуліцы. Для гэтага ва ўваходных дзвярах некаторых дамоў зроблены спецыяльныя адтуліны. Ідэя надзець на шыю кошцы лічбавы фотаапарат прыйшла адной з жыхарак паўночнага Лондана. Жанчына была заінтрыгавана тым, дзе гуляе начамі яе кот Сарці. Невялікі апарат, які аўтаматычна робіць адзін фотаздымак кожныя 30 хвілін, жанчына прымацавала да ашыйніка кошкі. З таго часу не толькі яна, але і ўся Вялікабрытанія ведае, дзе гуляе і чым займаецца на начных вуліцах Лондана кот Сарці. Фота, зробленыя ў час начных прагулак, атрымалі вялізную папулярнасць, і іншыя ўладальнікі катоў і сабак пачалі навешваць на ашыйнікі сваіх гадаванцаў фотаапаратуру.

Зараз у брытанскім інтэрнэце існуе некалькі дзясяткаў веб-сайтаў, праз якія ідзе абмен падобнымі фота. Як аказалася, каты вядуць у вялікім горадзе цікавы лад жыцця. Так, працяглы час яны праводзяць, пазіраючы на неба, быццам іх вельмі цікавяць зоркі. Фотаздымкі катоў прымушаюць па-новаму, новымі вачыма, зірнуць на тое, што нас акружае — многія фота зроблены ў такіх нечаканых ракурсах, што могуць стаць шэдэўрамі сучаснага мастацтва. Многія гаспадары такіх «работ» ужо задумваюцца аб правядзенні фотавыстаў сваіх вусатахвастатых гадаванцаў.

Скарб смецця

Жыхар Вялікабрытаніі знайшоў у смеццевым баку 15 тысяч фунтаў стэрлінгаў. Праўда, для таго, каб іх атрымаць, Грэхему Хілу давядзецца сабраць вельмі складаную мазаіку.

Містэр Хіл, які працуе ў гарадской камунальнай службе і займаецца вывазам смецця, паўгода назад падчас работы знайшоў у адным са смеццевых бакаў вялікі мех з купюрамі ў 10 і 20 фунтаў стэрлінгаў. Усе грошы ў пакунку (увогуле там было каля 15 тыс. фунтаў) былі разрэзаныя на дробныя кавалачкі, паведамляе газета The Guardian. Каштоўную знаходку Хіл, як сумленны грамадзянін, аднёс у паліцыю.

Але праваахоўныя органы так і не змаглі выявіць уладальніка меха з грашыма або звязаць купюры з якім-небудзь злачынствам. «Я думаю, яго паходжанне назаўжды застанецца загадкай», — адзначыў паліцэйскі. Таямнічы пакет быў вернуты Хілу.

Зараз смеццезборшчыку трэба будзе сабраць самы вялікі пазл у сваім жыцці. Банк Брытаніі пагадзіўся абмяняць парэзаныя купюры на цэлыя толькі ў выпадку, калі ўладальнік зможа скласці з абрэзкаў кожную банкноту ў яе першапачатковым выглядзе. Тым не менш, калегі Грэхема не сумняваюцца ў яго здольнасцях і спадзяюцца, што ён паспее сабраць свой пазл яшчэ да Каляд. «Я спадзяюся, ён збярэ кавалачкі разам і пачастуе нас на Каляды выпіўкай», — марыць прыяцель Хіла.

Аўстралійскіх палітыкаў прымусяць дыхаць «у трубачку»

Заканадаўцаў Новага Паўднёвага Уэльса, самага населенага штата Аўстраліі, могуць прымусіць праходзіць «тэст на цвярозасць» проста перад пачаткам галасавання, паведамляе агенцтва Reuters.

Адпаведная прапанова была вылучана пасля шэрагу інцыдэнтаў, у якіх удзельнічалі п'яныя аўстралійскія палітыкі. Так, 3 снежня член Нацыянальнай партыі Аўстраліі Эндру Фрэйзер быў вымушаны пакінуць ценявы кабінет пасля таго, як рэзка пхнуў свайго калегу. Гэта адбылося позна ўвечары на вясёлай перадкаляднай вечарынцы.

Раней міністр паліцыі Мэт Браўн сышоў у адстаўку пасля таго, як зноў жа на вечарынцы, прысвечанай прыняццю бюджэту, ён стаў танцаваць у адной ніжняй бялізне, дэманструючы на публіцы непрыстойныя рухі.

Члены парламента ад Кансерватыўнай партыі і Партыі зялёных ужо падтрымалі ініцыятыву. Паводле меркавання аднаго з палітыкаў, раз ужо тэст на алкаголь бяруць у вадзіцеляў пад'ёмных кранаў, то яго тым больш трэба браць у тых, хто распрацоўвае і прымае законы.

Минский городской центр недвижимости

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ТОРГОВ 29.12.2008 г.

Фонд «Минскгоримущество» (Продавец) совместно с УП «Минский городской центр недвижимости» (Организатор аукциона) проводят открытый аукцион по продаже объектов коммунальной собственности г. Минска

	Лот №	1
1	**Наименование и местонахождение объекта, тип и характеристика помещения**	Не завершенный строительством объект — «Магазин промышленных товаров в жилом доме № 2 по генплану со встроенными помещениями. Жилой район Дружба. Микрорайон Дружба-3 (1- я очередь строительства)»
2	**Общая площадь* (м.кв.)**	1203,60
3	**Начальная цена продажи (руб.)**	1 700 000 000
4	**Сумма задатка (руб.)**	170 000 000
5	**Сроки оплаты объекта**	Оплата за объект производится в течение 30 календарных дней с момента подписания договора купли-продажи
6	**Характеристика строения**	Фундаменты – сборные железобетонные; стены наружные – из блоков керамических крупноразмерных поризованных; стены внутренние – из кирпича КРПУ – 150/15/СТБ 1160-99; перегородки – из кирпича полнотелого КРПУ; перекрытие – плиты шифр 0-312; полы – бетонные, линолеум, керамическая неглазурованная плитка. Степень готовности объекта по состоянию на 01.05.2008 г. – 63 %
7	**Условия продажи объекта**	Сохранить функциональное назначение объекта. Возместить сверх цены продажи затраты в течение 30 календарных дней с момента подписания акта приема-передачи объекта стоимости дополнительных проектно-изыскательских, строительно-монтажных и прочих затрат, понесенных заказчиком (УП «УКС Мингорисполкома») по строительству объекта после даты оценки до даты подписания акта приема-передачи. Возместить сверх цены продажи затраты в течение 30 календарных дней с момента подписания акта приема-передачи объекта стоимости дополнительных проектно-изыскательских, строительно-монтажных и прочих работ по инженерным сетям, благоустройству и озеленению по состоянию на 01.05.2008 в сумме 214 703 270 руб. – по лоту № 1, проиндексированных на дату их перечисления по индексам изменения стоимости строительно-монтажных работ по элементам затрат по г. Минску по ресурсно-сметным нормам (для работ, не освобождаемых от налога на добавленную стоимость). Компенсировать УП «УКС Мингорисполкома» затраты по выплате земельного налога с момента принятия объекта по акту приема-передачи до оформления правоустанавливающих документов на земельный участок.

* *Сведения о площадях объектов, не завершенных строительством, даются на основании проектно-сметной документации.*

1). Аукцион состоится **29 декабря 2008 года** в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов.

2). Для участия в аукционе необходимо представить в адрес УП «Минский городской центр недвижимости» следующие документы: заявление на участие в аукционе по установленной форме;

юридическим лицам – резидентам Республики Беларусь – нотариально заверенные копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации, представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель) – доверенность;

представителям физических лиц – резидентов Республики Беларусь – нотариально заверенную доверенность;

юридическим лицам – нерезидентам Республики Беларусь – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть проведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с заверенным в установленном порядке переводом на белорусский (русский) язык;

- документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим его банком или иным финансово-кредитным учреждением, с заверенным в установленном порядке переводом на белорусский (русский) язык;

- представители юридических и физических лиц – нерезидентов Республики Беларусь – легализованную в установленном порядке доверенность с заверенным в установленном порядке переводом на белорусский (русский) язык.

При подаче документов на участие в аукционе представитель юридического лица должен представить паспорт или иной документ, удостоверяющий личность, а также документы, подтверждающие его полномочия на участие в аукционе и на подписание документов:

- руководитель юридического лица – документ о его назначении или избрании, а при необходимости – документ о его полномочиях, согласно уставу юридического лица;

- иные представители – доверенность, оформленную согласно учредительным документам юридического лица.

Физическое лицо (или его представитель, участвующий в аукционе по доверенности, удостоверенной нотариально) должно представить паспорт или иной документ, удостоверяющий личность;

соглашение о правах и обязанностях сторон;

заверенные банком копии платежных поручений, подтверждающих внесение:

а) задатка в сумме 10 % начальной цены;

б) платы за участие в аукционе в размере 4-х базовых величин. Денежные средства перечисляются на расчетный счет УП «Минский городской центр недвижимости» № 3012024570010 в филиале ОАО «БПС-Банк», по Минской области, код 153001331, УНП 190398583.

Победителем торгов по каждому лоту признается участник, предложивший наиболее высокую цену. Договор купли-продажи между Продавцом и Покупателем заключается в течение 10-ти рабочих дней с даты проведения аукциона. Оформление акта землепользования производится Покупателем.

Победитель аукциона обязан произвести оплату организатору аукциона за подготовку и проведение аукциона в размере 4 процентов от начальной цены продаваемого объекта и 5 процентов от суммы превышения цены продажи над начальной.

Заявления на участие в аукционе и необходимые документы принимаются по 24 декабря 2008 г. до 16.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефон для справок: 227 40 22. Интернет: www.mgcn.by

УНП 190398583

Ведай нашых!

«Нёман»: цёплае супершкло

Выстава «Свет шкла» адкрылася ў Нацыянальным мастацкім музеі Беларусі да 125-годдзя шклозавода «Нёман». На ёй прадстаўлена больш за 300 шкловырабаў XX — пачатку XXI стагоддзя, зробленых мастакамі шклозавода. Выстава размясцілася ў 5 выставачных залах Нацыянальнага мастацкага музея, аднак гэта — усяго толькі адна дзясятая частка ўсіх вырабаў, якія захоўваюцца ва ўласным музеі прадпрыемства «Нёман».

Нацыянальны мастацкі музей таксама мае вялікую калекцыю шкла — каля 800 адзінак, але зараз іх стане на 264 прадметы болей — столькі мастацкіх шкляных вырабаў не паедуць назад у Бярозаўку, а застануцца ў музеі назаўсёды ў якасці падарунка ад шклозавода «Нёман».

На адкрыцці выставы была магчымасць пагутарыць з мастакамі і майстрамі шклозавода, і «Звязда» пацікавілася ў мастака, а адначасова і намесніка дырэктара па дызайне прадукцыі Васіля Самахвалава пра адносіны кіраўніцтва прадпрыемства і падначаленых мастакоў:

— Пытанне складанае, бо мастак і адміністрацыя — гэта заўсёды антаганізм. Мастак хоча вольна жыць, прыходзіць на працу калі хоча, але паколькі мы працуем на буйным прамысловым прадпрыемстве, то, безумоўна, такія рэчы ў нас не праходзяць: мы прыходзім на працу а восьмай раніцы, а сыходзім як Бог на душу пакладзе. Тое, што вы тут бачыце на выставе, гэта ў большай ступені творчыя працы мастакоў, якія яны робяць па ўласнай ініцыятыве. А па сутнасці, задача мастака на такім вялікім прадпрыемстве (5 мастакоў на 3800 чалавек) — усіх забяспечыць працай, прыдумаць рэчы, якія будуць ісці мільённымі тыражамі, таму большую частку часу мастак стварае вырабы масавай вытворчасці. Вось зараз, напрыклад, пайшла турэцкая і іншая прадукцыя механізаванай вытворчасці, але яна дубаватая, грубая. Нашы ж мастакі вылізваюць рэчы нават масавай вытворчасці, каб той самы келіх было прыемна ў рукі ўзяць, каб гэта інтэлігентна было, каб сілуэт прыгожы быў і гэтак далей. Колькі гадоў таму, яшчэ ў савецкія часы, у нас асноўным асартыментам былі чарка, фужэр, келіх. І людзі куплялі, у сервант ставілі, па святах даставалі, выпівалі, выціралі і асцярожна назад ставілі. Толькі тры вырабы: чарка для гарэлкі, фужэр для шампанскага і келіх для віна. Цяпер жа людзі глядзяць серыялы, гартаюць глянцавыя часопісы, каталогі — і сталі бачыць, што і як п'юць ва ўсім свеце. І таму ў нас цяпер лінейка для піцця пашырана да 15 відаў: для кожнага віна свой келіх, для шампанскага тры віды фужэраў, для каньяку, лікёраў, брэндзі, шэры, вады, піва — свае ёмістасці. І трэба ж яшчэ, каб і адзіны вобраз прачытваўся, хоць кожны напой патрабуе сваю форму. І зрабіць гэта прыгожа і функцыянальна — вельмі цяжкая праца для мастака. Аўтарскія ж вырабы мастак таксама стварае і пакідае на заводзе. Калі ён захоча — то можа выкупіць не больш за 5 сваіх вырабаў за год па сабекошце. Сабекошт — гэта па цане шклабою, або вельмі танна. І ўжо потым мастак сам можа выкупленыя вырабы прадаць ці то ў музей, ці то ў галерэю.

Падзівіцца на шкляныя цуды беларускіх майстроў можна будзе да 10 студзеня 2009 года, ну а пасля, як сказаў на адкрыцці Ігар Бацян, дырэктар шклозавода: «Хто захоча больш падрабязна пазнаёміцца, прыязджайце да нас на шклозавод «Нёман».

Павел БЕРАСНЕЎ.

СЁННЯ

Сонца	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	8.12	15.49	7.37
Віцебск —	8.09	15.32	7.23
Магілёў —	8.02	15.39	7.37
Гомель —	7.51	15.44	7.53
Гродна —	8.26	16.05	7.39
Брэст —	8.18	16.14	7.56

Месяц

Першая квадра. Месяц у сузор'і Рыбаў.

Імяніны

Пр. *Аляксандра, Аляксея, Барыса, Макара, Мітрафана, Рыгора, Фёдара.*

К. *Леанціны, Емяльяна, Здзіслава, Зянона, Мікалая.*

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

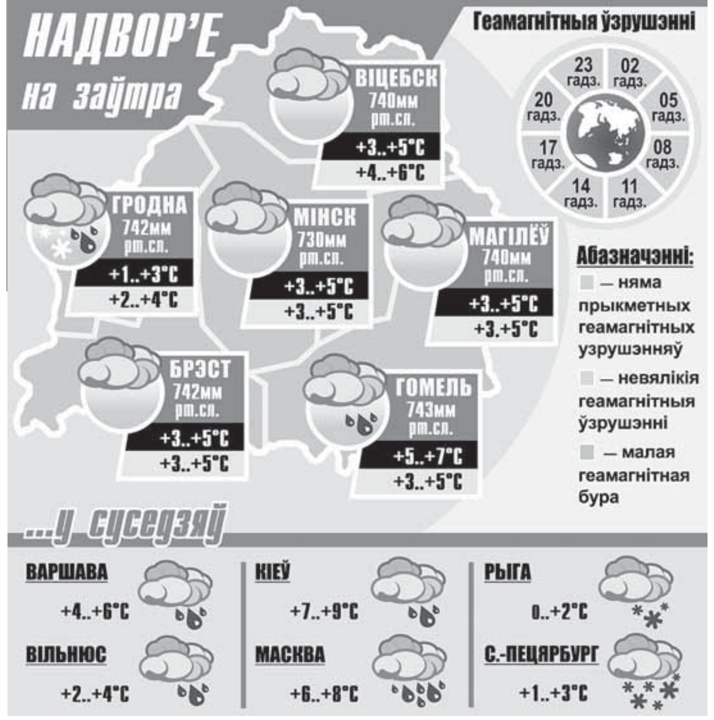

Дзве даты

6 снежня

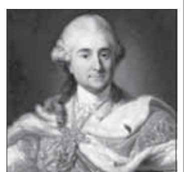

1795 год — пазбаўлены ўлады кароль Рэчы Паспалітай Станіслаў Аўгуст Панятоўскі пад рускім канвоем прыбыў у Гродна. Такі сумны вынік рэформаў манарха, які спрабаваў прывіць славянскай краіне сістэму «чыстага парламентарызму».

1877 год — у Нью-Джэрсі амерыканскі вучоны і вынаходнік Томас Эдысан прадэманстраваў работу першага фанографа, прачытаўшы, а пасля ўзнавіўшы запіс верша «У Мэры была маленькая авечка».

Цытата дня

«Як бы дрэнна мужчыны ні думалі пра жанчын, любая жанчына думае пра іх яшчэ горш».

Нікаля Шамфор (1741—1794), французскі пісьменнік.

«МІРСКАЯ»

7 снежня ў некаторых рэгіёнах наладжвалі «Свята свечкі» — абшчыннае свята дарослых жыхароў вёскі, на якім пераносілі з хаты ў хату «мірскую» свячу, якая прыналежыла абшчыне або некалькім вёскам, і наладжвалі сумесную трапезу-братчыну. У некаторых месцах такое свята таксама звалі братчынай.

Раніцай свячу ставілі ў чырвоным куце, запальвалі, чыталі малітвы, затым ладзілі ў гэтай жа хаце трапезу, прычым кожны з аднавяскоўцаў павінен быў прыйсці са сваім пачастункам. Звычайна да «аброчнай» ці «мірской» свечкі неслі падарункі: грошы, якія потым ахвяравалі храму, прадукты, частаванні.

● Па меркаваннях шматлікіх даследчыкаў «свята свечкі» гэта ні што іншае, як водгук старажытных славянскіх святаў, прысвечаных язычніцкім боствам, якім ахвяравалі воск, мёд і піва, каб атрымаць у абмен дабрабыт абшчыны. Аб гэтым сведчаць пісьменныя крыніцы XII—XVII стст.

● У некаторых рэгіёнах «свята свечкі» распачыналі ўвечары. З хаты былога гаспадара свечку неслі ў храм, дзе пакідалі на ўсю ноч. Раніцай каля яе служылі ранішняе набажэнства, а затым «мірам» пры вялікай колькасці прыхаджан свечку неслі ў хату, якую вызначыла братчына — вышэйшы орган улады ў вёсцы. Затым пры ўсіх свечку запальвалі і служылі набажэнства.

● Пасля гэтага ў хаце ладзілі вясёлы стол. Стравы прыносілі аднавяскоўцы, акрамя таго, гаспадары хаты да гэтага дня імкнуліся падрыхтаваць як мага болей прысмакаў, папярэдне кармілі парсючка ці бычка, каб пачаставаць на братчыне сваіх аднавяскоўцаў.

● Сярод аднавяскоўцаў хата, у якую ў наступным годзе прынясуць «мірскую свячу», павінна карыстацца асаблівай павагай. А тыя, да каго неслі свечку, павінны былі ўсвядоміць, які гонар ім выказвае абшчына.

● Чарговасць пераносу свечкі магла мяняцца, калі ў якой-небудзь сям'і надаралася няшчасце. У такім выпадку свечку неслі туды. Лічылася, што яе прысутнасць адвядзе бяду ад гэтай хаты, прынясе поспех, палепшыць дабрабыт, верне лад і спакой.

● У хату, якая «ўславілася» дрэннымі ўчынкамі, «мірскую свячу» ніколі не прыносілі. Так абшчына выказвала негатыўныя адносіны да гэтай сям'і.

● Трэба адзначыць, што «свята свечкі» ў розных рэгіёнах мела свае асаблівасці, дні святкавання. Напрыклад, у Гомельскай вобласці ў вёсцы Стаўбун гэта свята ладзяць штогод на Ушэсце.

● Сярод сялян мінулага стагоддзя існавала меркаванне, што адмова святкаваць «свечку» магла наклікаць на вёску эпідэмію, мор жывёлы, няўрод і г.д.

● Часам да «свята свечкі» прымяркоўвалі кірмашы і гандлі з продажам палотнаў жывёлы і іншай сельскагаспадарчай прадукцыі.

Аксана КАТОВІЧ, Янка КРУК.

Усміхнёмся!

Раніца пасля вяселля. Муж застае маладую жонку на кухні ў слязах.

— Што здарылася, дарагая?

— Я ўжо дзве гадзіны вару гэтае яйка, а яно ўсё яшчэ цвёрдае!

☺

Званок у дзверы. Жонка адчыняе, а на парозе — муж у вусцілку п'яны. Жонка пытае:

— Зарплату прынёс?

Муж падае, а на спіне крэйдай напісана: НЕ!

☺

— Сынок! Ты не рукі памыў, ты мыла выпэцкаў!

☺

Адмысловая прапанова для кліентаў GSM — «Ненавісны нумар». Цяпер усе званкі вашых ворагаў вам тарыфікуюцца для іх як міжнародныя.

☺

Кажуць, Хасэ Карэрас захварэў маніяй велічы. Ён выбягаў на сцэну «Ла Скала» і крычаў:

— Я Коля Баскаў!

☺

Флоцкая аксіёма: калі прадмет рухаецца — аддай яму чэсць, калі не рухаецца — пафарбуй яго!

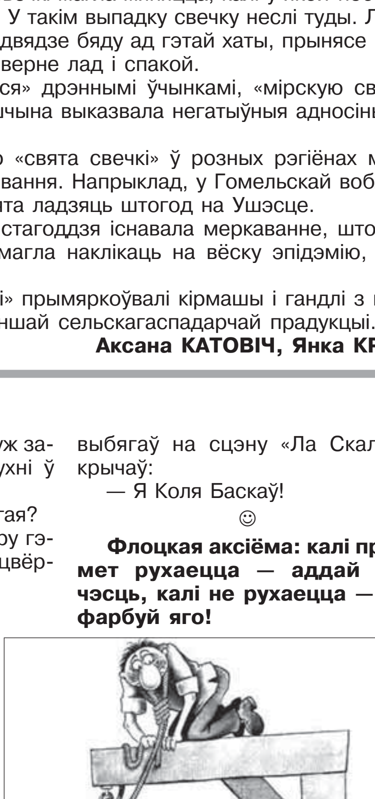

Усходні гараскоп на наступны тыдзень

Блізняты могуць пачынаць новую справу, а Дзевам неабходна прывесці ў парадак дакументы

АВЕН. Цалкам верагодна, што вам давядзецца з галавой улезці не ў сваю справу, паколькі вы таксама зацікаўленыя ў яе паспяховым завяршэнні. Падрыхтуйцеся да таго, што давядзецца абараняць свае правы і тлумачыць, што вы наогул тут робіце.

ЦЯЛЕЦ. Верагодныя некаторыя цяжкасці ў справах. Будзе неабходна даказваць прафесійную кампетэнтнасць як у сур'ёзных пытаннях, так і ў дробязях. Калі гэта атрымаецца, то ваш аўтарытэт значна ўзрасце, што будзе спрыяць пасоўванню па кар'ернай лесвіцы. Пажадана прымаць усе рашэнні самастойна, не прыслухваючыся да ўяўных добразычліўцаў і аматараў даваць «мудрыя» парады.

БЛІЗНЯТЫ. Тыдзень складаны і напружаны ў шматлікіх адносінах. Варта прыкласці намаганні — і яны не прападуць дарма. У аўторак надыходзіць спрыяльны момант для пачатку новай справы, набыцця новых кантактаў і сувязяў. Магчымая дапамога ад уплывовых заступнікаў, але, перш чым яе прыняць, варта добра падумаць.

РАК. Дзейнічайце, не зацыклівайцеся на доўгіх разважаннях — інстынкты і інтуіцыя вас не падвядуць. Праблемы на працы хутчэй за ўсё, вырашацца на вашу карысць. У любым выпадку сябры і заступнікі вам дапамогуць. Звярніце пільную ўвагу на праблемы дзяцей і блізкіх — ім будзе патрэбна ваша спагада.

ЛЕЎ. Магчыма расчараванне ў кімсьці з блізкіх людзей, але гэта не падстава для засмучэння. Раптоўны званок — і вы ўжо ззяеце ад шчасця. Чацвер і пятніца — амаль ідэальныя дні для таго, каб заняцца падрыхтоўкай і рэалізацыяй сур'ёзных планаў. Асабліва цікавыя ідэі могуць наведаць у пятніцу: паспрабуйце запісаць іх, каб не выпусціць з-пад увагі такія неабходныя, але, з першага погляду, малаважныя дэталі.

ДЗЕВА. На гэтым тыдні асаблівую значнасць набудуць кантакты, сувязі і паездкі. Прывядзіце ў парадак усе дакументы — зараз гэта атрымаецца лёгка і паспяхова. Можна разлічваць на разумную падтрымку і дапамогу калегаў. Праяўляйце настойлівасць пры адстойванні сваіх інтарэсаў — і поспех вам забяспечаны.

ШАЛІ. Пажадана не спадзявацца, што выпадкова пашанцуе, — старанна плануйце ўсе свае справы. Надыходзіць час высокай творчай актыўнасці. У сераду паклічце на дапамогу актыўнасць і інтуіцыю. У чацвер магчыма рэалізацыя арыгінальных праектаў. Толькі не праспешвайце падзеі. Не хвалюйцеся: хатняя бязладзіца хутка скончыцца, і запануе мір і спакой.

СКАРПІЁН. З'явіцца магчымасць вызначыцца сваёй вынаходлівасцю. Вы таксама можаце паказаць прыклад працаздольнасці. Начальства справядліва ацэніць вашы заслугі. Будзе спадарожнічаць поспех у камерцыйных аперацыях, звязаных з нерухомасцю, будаўніцтвам або ўладкаваннем жылля. Дзеці пацешаць сваімі дасягненнямі.

СТРАЛЕЦ. Пажадана захоўваць спакой і разважлівасць. Гаварыце менш і лепш захоўваеце свае сакрэты. Тады многія жаданні ажыццявяцца. У панядзелак самы час здзейсніць чарговы рывок па кар'ернай лесвіцы, а вось якім чынам гэта зрабіць — падкажа інтуіцыя.

КАЗЯРОГ. Наяўнасць пачуцця меры ва ўсім і добра развітая інтуіцыя дазволяць своечасова абыйсці падводныя камяні. У справах шукайце для сябе карысць і набірайцеся неабходнага вопыту. Рашуча адстойвайце сваю жыццёвую пазіцыю, але не бойцеся змяніць погляды, калі разумееце, што памыляецеся. Давядзецца разлічваць толькі на свае сілы, бо сябры пры ўсім жаданні нічым не змогуць дапамагчы.

ВАДАЛЕЙ. Проста неабходна стаць нарэшце больш канструктыўнымі і сабранымі. Галоўнае — выбраць правільную стратэгію і спакойна рэагаваць на падзеі, якія адбываюцца. Поспех абавязкова ўсміхнецца вам, калі вы будзеце выконваць усё, што абяцалі. Сур'ёзна пастаўцеся да прапаноў сваякоў. Дапамога сяброў і нават проста знаёмых будзе і неабходнай, і своечасовай.

РЫБЫ. Выкарыстайце гэты тыдзень для атрымання інфармацыі і ведаў. Звяртайце пільную ўвагу на тое, што адбываецца вакол вас. Пабольш упэўненасці ва ўласных сілах! Вельмі важна, каб вы захоўвалі эмацыйную раўнавагу, але пры гэтым больш давяралі сваёй інтуіцыі. Паспрабуйце праявіць цярпенне і не спяшайцеся, каб не прапусціць важных падзей.

ДНІ ПАМЯЦІ КАНСТАНЦІНА СІМАНАВА Ў МАГІЛЁВЕ

Сёння, 6 снежня, старшыня Магілёўскага гарвыканкама Віктар Шорыкаў прыме расійскую дэлегацыю ў Ратушы. Чакаецца, што ў Магілёў прыедзе сын пісьменніка Аляксей Сіманаў. Дарэчы, у зале прыёмаў Ратушы сярод партрэтаў слынных дзеячаў Магілёўшчыны ёсць выява і Канстанціна Сіманава.

Мерапрыемствы прысвечаны 93-й гадавіне з дня нараджэння пісьменніка і арганізаваны грамадскай арганізацыяй «Рускае таварыства» пры падтрымцы Пасольства Расійскай Федэрацыі ў Беларусі.

У праграме дзён памяці — экскурсія на Буйніцкае поле, якое Канстанцін Сіманаў праславіў сваім рэпартажам у 1941-м годзе і кнігай «Жывыя і мёртвыя» пра абаронцаў Магілёва. У 1979 годзе прах пісьменніка быў развеяны над гэтым полем, і там цяпер стаіць вялізны камень з факсіміле К.С. Урачыстая вечарына памяці адбудзецца ў суботу ў Беларуска-Расійскім універсітэце.

Ілона ІВАНОВА.

ХТО МАЦНЕЙШЫ З «БАБРОЎ»?

6-7 снежня пад Барысавам на танкадроме «Французская горка» адбудзецца пяты і заключны этап «Баброў — джып-трыялу» сезона 2008 года. Чакаецца гарачая барацьба за перамогу, таму што лідараў размяжоўваюць лічаныя ачкі.

Паводле інфармацыі арганізатараў, у барацьбу за Кубак Нацыянальнага Алімпійскага камітэта Рэспублікі Беларусь пойдуць 40 экіпажаў. Вялікую колькасць удзельнікаў можна растлумачыць галоўнай асаблівасцю джып-трыялу: прыняць удзел тут можа любы жадаючы на сваім аўтамабілі ці квадрацыкле ў асобным ад прафесіяналаў заліку. Гэты сезон стартаваў у Магілёве, другі этап прымаў Гомель, трэці прайшоў у Брэсце, чацвёрты — у Бабруйску. На чарзе — барысаўскі танкадром.

Юрась ШАЎЦОЎ.

ШАХМАТЫ

Пад рэдакцыяй майстра спорту Уладзіміра СЫЧОВА

ТВОРЧАСЦЬ ЧЫТАЧОЎ

В. Жук і В. Тупік

(Брэсцкая вобласць)

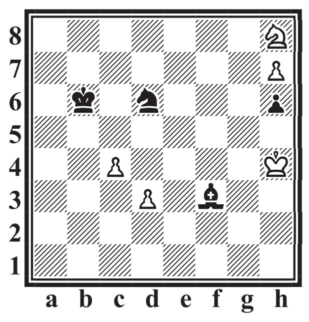

Белыя выйграюць. (5+4).

В. Жук і В. Тупік

(Брэсцкая вобласць)

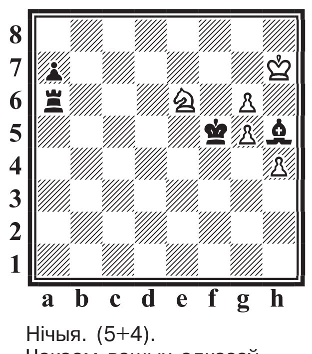

Нічыя. (5+4).

Чакаем вашых адказаў.

ПАЯДЫНКІ БЕЛАРУСКІХ МАЙСТРОЎ

Разгледзьце наступную партыю, у якой малапрыкметны промах у пачатковай стадыі гульні прывёў да дрэннага выніку.

У. Літвінаў — С. Бягун

Скандынаўская абарона

1. e4 d5 2. ed Kf6 3. d4 K:d5 4. c4 Kb6 5. Kc3?! e5! 6. d5? c6! 7. Фf3 Cb4 8. a3 C:c3 9. Ф:c3 0-0 10. dc K:c6 11. Ce3 Kd4! 12. 0-0-0 Ka4 13. Фe1 Cf5 14. C:d4 ed 15. Фb4 b5! 16. Kf3 Фf6 17. Л:d4 Лfd8 18. Фd2 Kc5 19. Л:d8 Л:d8 20. Фe3 Фh6 21. b4 Фf6 22. Ke5 Kd7 23. f4 Cg6 24. c5 K:e5 25. Ф:e5 Фa6! Цяпер слова за тэхнікай рэалізацыі перавагі. 26. Фc3 Фe6 27. Kpb2 Фe4 28. a4 Фb1+ 29. Kpa3 a5 30. ba b4+ 31. Ф:b4 Фa1+ 32. Kpb3 Cf5 33. Фb6 Лe8 34. c6 Ce6+ 35. Kpb4 g6 36. Лg1 Лc8 37. Ca6 Фb2+ 38. Kpc5 Фc3+ 39. Kpd6 Фa3+ 40. Kpe5 Лe8 41. Kpd4 Cf5 42. Лf1 Фe3+ 43. Kpd5 Ce6+ 44. Kpd6 Фd2+ 45. Kpe5 Ca2+ і чорныя выйгралі.

А ўжо ў наступным паядынку белыя паспяхова правялі атаку на чорнага караля.

У. Літвінаў — С. Бягун

Сіцыліянская абарона

1. e4 c5 2. Kf3 a6 3. Kc3 e6 4. d4 cd 5. K:d4 Фc7 6. Ce2 Kc6 7. 0-0 Kf6 8. Kb3 d6 9. f4 Ce7 10. Ce3 0-0 11. g4 d5 12. e5 Kd7 13. g5 Лd8 14. Cf3 Kf8 15. Ke2 Cd7 16. Фe1 Kb4 17. Фf2 Лdc8 18. Kbd4 Cb5 19. a3 C:e2 20. C:e2 Kc6 21. Kb3 Kd7 22. Лad1 b5 23. Cd3 g6 24. c3 Ka5 25. K:a5 Ф:a5 26. f5 ef 27. C:f5 gf 28. Ф:f5 C:c5 29. Ф:f7+ Kph8 30. Лd4 Лg8 31. Ф:d7 Фd8 32. Фg4 C:d4 33. Ф:d4 Лg6 34. e6+ Kpg8 35. Фe5 Фe7 36. Лf6 Лe8 37. Фf5 Фg7 38. Лf7 і чорныя здаліся.

Партыі былі згуляныя на мемарыялах А. Сакольскага.

ЗАПРАШАЕМ ДА ЎДЗЕЛУ!

Аб'яўлены мемарыяльны конкурс «Уладзіміру Брону — 100».

Дзвюхходоўкі (#2). Адрас прысылкі: Россия, 624804, Свердловская область, Сухой Лог-4, а/я 41, В. Пильченко.

Трохходоўкі (#3) і **шматходоўкі (#n).** Адрас прысылкі: Россия, 620109, Екатеринбург, ул. Крауля, д. 55, кв. 87, В. Шаврину.

Эцюды. Адрас прысылкі: Россия, 620143, Екатеринбург, а/я 331, С. Осинцеву.

Задачы на кааператыўны мат (H#n). Адрас прысылкі: Россия, 624992, Свердловская область, г. Серов, ул. Ленина, 142, кв. 34, В. Кириллову.

Задачы на зваротны мат (S#n). Адрас прысылкі: Россия, 624140, Свердловская область, г. Кировград, ул. Декабристов, 17, кв. 1, Н. Плетенёву.

Ва ўсіх раздзелах устаноўлены прызы, ганаровыя і пахвальныя водгукі. Тэрмін прысылкі для ўсіх раздзелаў — 1 мая 2009 г.

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

ДЛЯ ВАШАЙ КАРЫСЦІ

Эліксір здароўя

У даўніну заўсёды квасілі многа капусты, елі яе ўсю зіму і пілі капусны расол. На жаль, пра лекавыя ўласцівасці расолу сёння часцей узгадваюць толькі ў сувязі з пахмельным сіндромам. І дарэмна! Гэты вельмі каштоўны напітак дапаможа зімой аднавіць недахоп вітамінаў, дасць зарад бадзёрасці і вылечыць ад многіх хваробаў.

НАТУРАЛЬНЫ АНТЫБІЁТЫК

Чым жа карысны сок квашанай капусты? Спецыялісты лічаць, што ў ім змяшчаецца яшчэ больш вітамінаў (С, В2, РР) і біялагічна актыўных злучэнняў, чым у самой капусце, таму што многія з іх пераходзяць менавіта ў салявы раствор. Акрамя таго, пры квашанні ўтвараюцца новыя злучэнні, і адно з самых каштоўных — малочная кіслата.

Малочныя бактэрыі, трапляючы ў кішэчнік, паляпшаюць яго дзейнасць, насяляюць карыснай мікрафлорай, падаўляюць шкодныя бактэрыі. Таму расол — выдатны сродак ад бактэрыёзу. А яшчэ капусны расол — добры сродак прафілактыкі атэрасклерозу, ён дапамагае справіцца з таксікозам у цяжарных, нармалізуе ўзровень цукру пры дыябеце.

Праведзеныя даследаванні паказалі, што той, хто выпівае хоць бы 2 шклянкі капуснага расолу на тыдзень, паніжае рызыку захворвання на рак кішэчніка.

НАПІТАК ВІТАМІННЫ І ПАДБАДЗЁРЛІВЫ

З капуснага соку можна прыгатаваць цудоўныя напіткі. *Вазьміце па 1 шк. расолу і таматнага соку, 1 ст. лыжку лімоннага соку, па 0,5 шк. цукру і халоднай гатаванай вады, крыху солі. Усё добра перамяшайце. Шклянка такога кактэйлю ў дзень забяспечыць арганізм неабходнымі вітамінамі, асабліва аскарбінавай кіслатой.*

Як было сказана вышэй, капусны расол добра вядомы ў народзе як лепшы сродак ад пахмелля. Для гэтага на яго аснове робяць розныя сумесі з хрэнам, часнаком, перцам. Напярэдадні шмат святочных дзён, магчыма, некаму спатрэбіцца такі рэцэпт.

Вазьміце 3 шк. расолу, дадайце 1 шк. здробненай цыбулі, 1 ст. лыжку таматнага соусу, перац, цукар, соль — на смак. Усё перамяшайце. У першы прыём выпіце 0,5 шк., затым на працягу дня дапіце астатняе. Такі напітак зніме галаўны боль, ваніты і іншыя сімптомы алкагольнага атручэння.

НАРОДНЫЯ РЭЦЭПТЫ

● Пры жоўцекамянёвай хваробе і парушэннях у рабоце падстраўнікавай залозы цёплы капусны сок піце тры разы на дзень па 0,5 шк. за 30 хвілін да яды. Гэты ж курс лячэння праводзяць пры гастрыце з паніжанай кіслотнасцю (2—3 тыдні), лямбліях у печані, цукровым дыябеце для паніжэння цукру ў крыві (пад кантролем урача).

● Хворым на гепатыт карысна прымаць цёплы расол па 1 шк. адзін-два разы на дзень за 20 хвілін да яды.

● Тым, хто пакутуе ад гемарою, які суправаджаецца запорамі і крывацёкамі, рэкамендуецца прымаць унутр па 1 шк. расолу два разы на дзень за 30 хвілін да яды, паступова павялічваючы дозу да 3 шк.

● Пры парадантозе вельмі карысна паласкаць рот капусным расолам і проста жаваць квашаную капусту. Праз тыдзень хвароба адступіць.

-2542-

УТУЛЬНЫ ДОМ

Змена «дэкарацый»

На календары снежань, аднак зіма недзе заблукала. А калі на вуліцы цёмна, сыра і хлюпатна, хочацца асаблівай утульнасці. Простыя дызайнерскія прыёмы дапамогуць дадаць крыху цяпла і святла вашаму дому, створаць зімовы настрой.

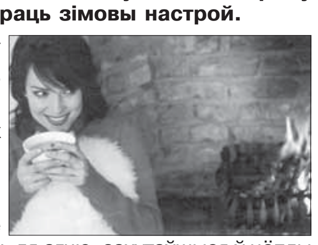

1. Водбліскі «жывога» агню — гэта заўсёды атмасфера цяпла і ўтульнасці. Але дзе яго ўзяць гараджаніну? Ідэальны варыянт — камін. Сёння сучасныя каміны выраблююць у розных стылях — ад класікі да авангарду. Гэта можа быць сапраўдны адкрыты камін ці штучны — электрычны. Якім бы ні быў камін, ён надае дому асаблівае зачараванне, бо так прыемна пасядзець ля агню, захутаўшыся ў цёплы плед. Калі ж каміна няма, то «жывы» агонь падорыць... свечкі. Самымі прыдатнымі будуць тыя, што маюць пах духмяных прыпраў.

2. У стварэнні ўтульнасці важную ролю адыгрывае і тэкстыль: шарсцяныя пледы (клетка цяпер асабліва актуальная), футравыя накідкі. Тканыя чахлы, шчыльныя шторы, канапавыя падушкі ў стрыманай колеравай гаме імгненна зменяць стары інтэр'ер.

3. Рукадзельніцы могуць звязаць зімовую «абноўку» для ваз, кашпо, звычайнага чайніка. Вельмі прыгожа глядзяцца белыя чахлы, выкананыя ажурнай вязкай кручком ці пруткамі.

4. Упрыгажэнне для дома, якое можа зрабіць кожны, — букет з засушаных раслін. Важна толькі падабраць расліны рознай вышыні і фактуры, аднак пры гэтым яны павінны гарманічна дапаўняць адна адну. У традыцыйнай зімовай кампазіцыі акрамя кветак выкарыстоўваюцца і розныя прыправы з саграваючым пахам: кара карыцы, гваздзіка, імбір, зярняты какавы, цэдра апельсіна.

5. Не варта забывацца і на жывыя пакаёвыя кветкі, якія таксама ўпрыгожаць зімовы інтэр'ер. Самыя вядомыя з іх — амяла, дзекабрыст, самшыты.

6. Цёплая футравая шкура на падлозе перад ложкам будзе радаваць вас халодным ранкам. Як прыемна, прачнуўшыся, ступіць на мяккае цёплае футра босымі нагамі! Цяпер вялікі выбар штучных і натуральных шкур розных формаў і расфарбовак, здольных упрыгожыць любы дом.

І апошняе. Зусім хутка Новы год, таму ў зімовы інтэр'ер абавязкова дадайце і навагодні дэкор. А дапамогуць вам галінкі елкі ці сасны, бліскучая мішура, рознакаляровыя агеньчыкі, ёлачныя цацкі.

ПАДКАЗКІ БЫВАЛЫХ

Як выбраць будаўнічыя матэрыялы

Пры набыцці **цэменту** вазьміце жменю яго ў руку і сцісніце. Калі на далоні застануцца дробныя камячкі велічынёй з гарошыну і больш, то гэта значыць, што пачаўся працэс камкавання і канструкцыі, выраблены на аснове такога цэменту, будуць менш трывалымі.

Выбіраючы ж **цэглу**, звярніце ўвагу на яе колер. Нармальнай лічыцца цэгла чырвонага колеру, пры ўдары яна выдае чысты гук і на зломе мае аднародную будову, без пустот і вапны. Цёмна-бурая афарбоўка сведчыць аб тым, што цэгла перапаленая. Такая цэгла вельмі цвёрдая, амаль не ўсмоктвае вільгаць, у яе шклопадобная паверхня з глыбокімі трэшчынамі. Перапаленая цэгла прыдатная для муравання фундамента, яна добра процістаіць сырасці і марозу.

Бледна-ружовая ці карычневая афарбоўка гаворыць аб тым, што цэглу недапалілі. Недапаленая цэгла нетрывалая, пэцкае рукі, моцна ўсмоктвае ваду. Выкарыстоўваць яе можна толькі там, дзе яна не будзе трапляць пад уздзеянне атмасферных ападкаў.

-2543-

Бяседныя песні

НАВАГОДНЯЯ СВЕЧКА

Навагодняя ноч — сямейнае свята, свята сяброў, свята закаханых. У той момант, калі пачынаецца новы адлік часу, адчуваеш духоўна ўтульней, калі побач блізкія людзі. З імі тут, на застоллі, падсумоўваецца пройдзенае, дасягнутае. Яны шчыра выкажуцца наконт перспектыўнай супольнасці. Выказванне «З кім сустрэнеш новы год, з тым і правядзеш яго» замест дапаўняе ўсталяванае меркаванне «Як сустрэнеш новы год, так яго і правядзеш».

Сустрэча новага года — духоўная таемнасць. У гэты час нашы справы яднаюцца з марамі, а мы самі з грамадою, прыродай, вечнасцю. Менавіта ў такія хвіліны ўдакладняецца агульнасць поглядаў, канкрэтызуецца сумесная дзейнасць. Надзённае, што хвалюе ўсіх прысутных, не засланяецца навагоднімі жартамі, гульнямі, не хаваецца за святочным настроем, за перажываннямі ў чаканні загадкавай будучыні. Праблемы, учарашнія і сённяшнія, кладуцца ў аснову гутаркі. Аднак яе змест не разгортваецца адцягнута (не ілюструе дасведчанасць прамоўцы), а закранае аспекты ўдзелу таго ці іншага з бяседнікаў у развіцці агульных спраў. Заўсёды ў новым годзе мы чакаем абнаўлення, жаданых зменаў. І адначасова не хочам страціць ужо набытага, што вабіць нас. Якраз за навагоднім сталом у абмеркаванні духоўна спалучаецца традыцыйнае з навізной. Адчуванне стабільнасці і адчуванне абнаўлення мусяць суладна сумясціцца ў гаспадароў і ў гасцей.

На навагодняй бяседзе пастаянна прапануюцца тосты-пажаданні, тосты-праекты. У гэтую ноч, якая з'яўляецца стартавай пляцоўкай для новых творчых і вытворчых узлётаў, варта ўзняць і тост-прабачэнне. Гэтага вымагае воля духу. Бо на жыццёвым шляху сустракаліся з рознымі нечаканасцямі. І не заўсёды трымаліся годна. Таму ў навагоднюю ноч мусім прасіць прабачэння. Дзеля будучыні. Дзеля яе чысціні...

Навагодняя бяседа, на якой валадарыць любоў, павага, шчырасць, загартоўваецца песняй. І не адной. Усё выказанае, загаданае, пажаданае на ёй збудзецца, абавязкова збудзецца, калі асвеціцца песняй. Сумеснай. Роднай...

Ансамбль «Сябры» і яго саліст народны артыст Беларусі Анатоль Ярмоленка дапамогуць далучыцца да мілагучнага вакальнага твора «Навагодняя свечка». Паэт Леанід Дранько-Майсюк і кампазітар Мікалай Сацура данеслі нам рамантычную чароўнасць навагодняй дзеі, асветленай прыцягальнай пачуццёвасцю.

Верш Леаніда Дранько-Майсюка
Музыка Мікалая Сацуры

Дамы стомлены, спяць кавалеры,
Высыхаюць азёры віна,
А на нашым стале два фужэры,
Два фужэры і свечка адна.

Прыпеў:
Запалі навагоднюю свечку
І шампанскім крышталь абудзі,
І нібы, на маленькую вечнасць,
На блакітную свечку глядзі.

Што нам дамы і што кавалеры!
Залатая прайшла даўніна...
Ёсць у нашай маленькай кватэры,
Ёсць усё — ад агню да віна.

Прыпеў.

Ай вы, дамы, і вы, кавалеры!
Ах, паэзіі вашай струна —
Засталіся ад вас два фужэры,
Два фужэры і свечка адна.

Прыпеў.

Падрыхтаваў Міхась ШАВЫРКІН.

Калі вы падпісаліся на газету **«Звязда» на І квартал або 1-е паўгоддзе 2009 года** — запаўняйце картку ўдзельніка, выразайце і дасылайце яе **да 5 студзеня** ў рэдакцыю на адрас: **220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А**.

Падпісчык можа выйграць у якасці прызоў гадзіннікі, майкі, бейсболкі, тэлевізары «Віцязь», печ-СВЧ і халадзільнік. Розыгрыш прызоў праводзіцца **8 студзеня 2009 г.**, вынікі публікуюцца ў газеце «Звязда» **да 18 студзеня 2009 г.**

Атрымаць прыз можна ў рэдакцыі **да 20 сакавіка 2009 г.** пры прад'яўленні квітанцыі аб падпісцы на «Звязду» на І квартал або 1-е паўгоддзе 2009 года і пашпарта. Дастаўку тэлевізараў, печы-СВЧ і халадзільніка ажыццяўляе рэдакцыя. **Пасля 20 сакавіка** выдача прызоў спыняецца і прэтэнзіі падпісчыкаў не прымаюцца.

Больш падрабязна правілы гульні «Падпішыся на «Звязду» чытайце ў нумары газеты за 4 лістапада 2008 года. Удачы ў гульні!

Тэрмін правядзення гульні — з 04.11.08 па 14.01.09.

Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі № 1223 ад 30.10.08, выдадзена Міністэрствам гандлю РБ.

6 Картка ўдзельніка — падпісчыка «Звязды» на І квартал або 1-е паўгоддзе 2009 года

Прозвішча, імя, імя па бацьку ______________________________

____

Падпіска афармлена і аплачана ў ______________________________
(аддзяленне сувязі)

______________________________ **на І кв. або 1-е паўг. 2009 года**

Хатні адрас і тэлефон ________ **(індэкс)** ______________________________

____

____

Удачы ў розыгрышы!

Ф.СП-1 Міністэрства сувязі і інфарматызацыі Рэспублікі Беларусь

АБАНЕМЕНТ на газету ЗВЯЗДА з бясплатнымі ўкладкамі: «ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА», «МЕСТНОЕ САМОУПРАВЛЕНИЕ», «КРАІНА ЗДАРОЎЯ», «ЖЫРАНДОЛЯ», «КУПЛЯЙ ЛЕПШАЕ!» «НАСУПЕРАК ЧАРНОБЫЛЮ»

(індэкс выдання)

Колькасць камплектаў

на 2009 год па месяцах

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Каму ______________________________ (прозвішча, ініцыялы)

Куды ______________________________ (адрас)

(паштовы індэкс) ______________________________ (горад, населены пункт)

ДАСТАВАЧНАЯ КАРТКА на газету ЗВЯЗДА з бясплатнымі ўкладкамі:

(індэкс выдання)

ПВ | месца | літар

«ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА», «МЕСТНОЕ САМОУПРАВЛЕНИЕ», «КРАІНА ЗДАРОЎЯ», «ЖЫРАНДОЛЯ», «КУПЛЯЙ ЛЕПШАЕ!» «НАСУПЕРАК ЧАРНОБЫЛЮ»

Кошт	падпіскі	________ руб.	Колькасць камплектаў	
	пераадрасоўкі	________ руб.		

на 2009 год па месяцах

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Каму ______________________________ (прозвішча, ініцыялы)

Куды ______________________________ (адрас)

(паштовы індэкс) ______________________________ (горад, населены пункт)

НАСЕЛЬНІЦТВА Ў СТУДЗЕНІ—ЛІСТАПАДЗЕ КУПІЛА АМАЛЬ 1857 КГ ЗОЛАТА Ў ЗЛІТКАХ

Аб'ём прададзеных насельніцтву Беларусі залатых мерных зліткаў у студзені—лістападзе 2008 года ў параўнанні з аналагічным перыядам 2007 года павялічыўся ў 1,9 раза і склаў больш як 1856,7 кг (64 365 штук), паведамілі БЕЛТА ва ўпраўленні інфармацыі Нацыянальнага банка Беларусі.

Найбольшай папулярнасцю ў насельніцтва карыстаюцца 10-грамовыя залатыя зліткі, якіх за 11 месяцаў прададзена 17 969 штук, або 28 працэнтаў агульнай колькасці. Адзначана таксама цікавасць да 20-грамовых і 5-грамовых мерных зліткаў з золата — іх прададзена 13 120 і 13 287 штук адпаведна. Акрамя таго, у студзені—лістападзе было набыта 160 зліткаў па 1 кг і 595 па 0,5 кг. Банкамі назад выкуплена каля 194 кг золата.

Паводле даных на 2 снежня 2008 года, цана продажу 1-грамовага залатога злітка была ўстаноўлена Нацыянальным банкам у памеры Br80,03 тыс., злітка 1 кг — Br64,84 млн.

Цана продажу 5-грамовага плацінавага злітка на 2 снежня гэтага года склала Br798,15 тыс., злітка 0,5 кг — Br46,1 млн.

Паводле даных на 2 снежня гэтага года, цана продажу 10-грамовага сярэбранага злітка склала Br21,63 тыс., злітка 1 кг — каля Br1,45 млн.

«БЕЛЭКСІМГАРАНТ»:
«Мы абараняем айчыннага экспарцёра яшчэ на стадыі падрыхтоўкі кантракта»

У лютым 1998 года, калі пачыналася гісторыя гэтай унікальнай па выконваемых задачах арганізацыі, у ёй працавала толькі чатыры чалавекі. Сёння заняты 250 высакакласных спецыялістаў. Такога страхавога агенцтва няма пакуль у Расіі і ва Украіне.

У рэйтынгу страхавых кампаній Беларусі яно займае першае месца па памеры статутнага капіталу і другое — па памеры ўласнага капіталу. Першым сярод страхавых кампаній Беларусі атрымала ад міжнароднага рэйтынгавага агенцтва “Fitch Ratings” рэйтынг фінансавай устойлівасці “B”, прагноз “Стабільны”. Для страхавой кампаніі дабіцца ўсяго за дзесяць гадоў работы такіх вышынь, тым больш — на непрадказальным знешнім рынку — гэта вынік, які робіць гонар яе кіраўнікам і калектыву.

Дарэчы, пра кіраўніка. Якраз у гэтыя дні арганізатару і нязменнаму генеральнаму дырэктару «Белэксімгаранта» Вячаславу Дзмітрыевічу БАЛІБОКУ споўнілася 60. Яго вопыт работы ў Міністэрстве фінансаў, у Кантрольнай палаце Рэспублікі Беларусь, на пасадзе намесніка старшыні праўлення Ашчаднага банка Беларусі, а потым намесніка кіраўніка «Белдзяржстраха» аказаўся як мага лепш запатрабаваным на сённяшняй вельмі клапатлівай пасадзе. Як і яго дзелавыя якасці: высокі прафесіяналізм і выдатныя арганізатарскія здольнасці.

Павіншаваўшы паважанага юбіляра з цудоўнай датай, журналісты «Звязды» задалі некалькі пытанняў на вельмі актуальную сёння тэму.

— Вячаслаў Дзмітрыевіч, ва ўмовах фінансавага крызісу, які даволі адчувальна заяўляе аб сабе ў сусветнай эканоміцы, страхаванне рызыкі для айчынных прадпрыемстваў-экспарцёраў набывае першараднае значэнне, ці не так?

— Прадпрыемствам-экспарцёрам у новых умовах і весці сябе патрэбна пановаму: шукаць і новыя, устойлівыя рынкі збыту, і новыя формы работы са спажыўцамі прадукцыі. Таму што ў новых умовах для ўсіх прадпрыемстваў-вытворцаў паўстае галоўнае, бадай, пытанне: як збыць сваю прадукцыю? Калі раней нашы прадпрыемствы, асабліва манапалісты, займаліся збытам у асноўным па папярэдняй аплаце, то сёння многія краіны гэты механізм мяняюць і прапануюць гандляваць у растэрміноўку. Скажам, Банк Украіны нядаўна прыняў пастанову, у якой гаворыцца, што пры імпарце ва Украіну, напрыклад, з Беларусі аплата можа праводзіцца толькі пасля таго, як прадукцыя, тавар наступіць на тэрыторыю Украіны. Гэта значыць, нашым прадпрыемствам, што гандлююць з суседзямі, даводзіцца пераглядваць умовы знешнеэканамічных кантрактаў, і для іх павялічваецца рызыка неаплаты за пастаўленую прадукцыю. Таму сёння для прадпрыемстваў страхаванне — надзейная «кропка апоры» ў бурлівым моры рынкавых адносінаў, да таго ж патрывожаных штормам крызісу.

— Яны гэта разумеюць?

— Разумеюць і ідуць да нас. Мы таксама прыходзім да іх — працэс узаемны.

— І што канкрэтна вы ім прапануеце ў такой сітуацыі? З дапамогай якога інструмента збіраецеся іх абараняць?

— Мы прапануем страхаванне экспартных рызык, прычым, што вельмі важна, з падтрымкай дзяржавы! Гэта надзвычай актуальная сёння паслуга для прадпрыемстваў-экспарцёраў тавараў і паслуг. Прадпрыемства, якое заключае знешнегандлёвы кантракт з замежным контрагентам (пакупніком) з адтэрміноўкай плацяжу і набывае наш поліс, можа быць упэўненым, што выручка будзе забяспечана. Калі па нейкай прычыне замежны контрагент з ім не расплаціцца альбо правядзе разлікі несвоечасова, то айчыннае прадпрыемства-экспарцёр атрымае страхавую выплату ад «Белэксімгаранта».

— У поўным памеры кошту пастаўленага тавару?

— Дагавор страхавання можа быць заключаны на суму да 100 працэнтаў кошту экспартнага кантракта. Гэта ўсё індывідуальна: гледзячы які кантракт, на які тэрмін і па якім відзе страхавання заключаны. З улікам усіх гэтых абставінаў дзяржава і прадугледжвае гарантаванне выплаты страхавой кампенсацыі.

Калі замежны атрымальнік прадукцыі ці паслуг не змог своечасова расплаціцца з беларускім пастаўшчыком, тады выплату ажыццяўляем мы. І прымаем меры для пагашэння доўгу. Замежны даўжнік потым разлічваецца з намі.

— А якія ў вас рычагі ўздзеяння, праз каго вы можаце паўплываць на замежнае прадпрыемства, якое завінавацілася?

— Рычагі розныя. Мы, як правіла, стараемся працаваць праз нашых калег — экспартныя гарантыйныя агенцтвы за мяжой, яны нам дапамагаюць у гэтым выпадку. Выходзім на нашы знешнегандлёвыя прадстаўніцтвы. Ёсць магчымасць уздзейнічаць і праз міжнародны арбітражны суд, але мы ёю не карысталіся ні разу, проста не было патрэбы. Усе запазычаныя сумы вярталі «мірным шляхам».

Прадпрыемства-экспарцёр пад нашым «крылом» адчувае сябе дастаткова камфортна, паступленне страхавой кампенсацыі залічваецца яму як валютная выручка. Прадпрыемства не трапляе пад штрафныя санкцыі з боку дзяржавы, і ў яго ёсць абаротныя сродкі, каб працаваць далей, выпускаць прадукцыю.

— Вы ўпамянулі пра вашых замежных партнёраў. Чытачу будзе цікава даведацца, хто яны? І наколькі яны надзейныя ў сённяшніх «штармавых» умовах?

— Гэта перш за ўсё нашы калегі, якія з’яўляюцца членамі Міжнароднага Саюза страхаўшчыкоў крэдытаў і інвестыцый (Бернскі саюз). У яго рамках створаны Пражскі клуб, які аб’ядноўвае краіны Цэнтральнай і Усходняй Еўропы, Азіі. Сюды ўваходзім і мы. Расія і Украіна сёлета таксама падалі заяўкі.

З шэрагам агенцтваў — членаў Бернскага Саюза мы заключылі пагадненні аб супрацоўніцтве. У першую чаргу хацеў бы назваць Польскае гарантыйнае агенцтва «KUKE», а таксама «EGAP» (Чэхія), «MEHIB» (Венгрыя), «EXIMBANK» (Славакія), «Узбекінвест» (Узбекістан) і іншыя.

У нас такая методыка работы: калі ёсць знешнегандлёвы кантракт, мы заключаем дагавор страхавання з нашым прадпрыемствам-экспарцёрам. А для большай надзейнасці, што асабліва важна ў сённяшніх умовах, магчыма перастрахаванне яго ў партнёрскім агенцтве той краіны, куды будзе ажыццяўляцца пастаўка. І ў выпадку зацяжкі з аплатай нам не патрэбна ехаць за «блізкі свет», нашы інтарэсы адстойвае дзелавы партнёр, які прымае ўсе неабходныя меры.

Менавіта так было, калі айчыннае прадпрыемства адгрузіла ў адну з краін Сярэдняй Азіі прадукцыю прыкладна на 70 тысяч долараў, а там існуюць праблемы з канвертацыяй валюты, у выніку чаго наступіў страхавы выпадак. Мы выплацілі прадпрыемству страхавую кампенсацыю ў поўным аб’ёме, а потым правялі работу па суброгацыі праз партнёрскае экспартнае агенцтва. У выніку ўся сума вярнулася ў Рэспубліку Беларусь.

У нас ёсць дамоўленасць з партнёрскімі агенцтвамі на правядзенне стажыровак супрацоўнікаў, абмен вопытам, мы можам атрымаць інфармацыю аб контрагентах з іх краін, — пералік пытанняў, якія можна вырашаць сумеснымі намаганнямі, даволі шырокі.

— Сёння «Белэксімгарант» аказвае больш за 40 відаў страхавых паслуг…

— З іх тры — абавязковыя віды страхавання: грамадзянскай адказнасці ўладальнікаў транспартных сродкаў; медыцынскае страхаванне замежных грамадзян, якія часова знаходзяцца на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь; абавязковае страхаванне грамадзянскай адказнасці перавозчыкаў перад пасажырамі. Астатнія віды страхавання — добраахвотныя.

Для экспарцёраў актуальныя сем відаў страхавання экспартных рызык, прадугледжаныя Указам № 534 Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 25 жніўня 2006 года «Аб садзейнічанні развіццю экспарту тавараў, работ і паслуг». Гэта добраахвотнае страхаванне кароткa-, сярэдне- і доўгатэрміновых экспартных кантрактаў ад палітычных ці камерцыйных рызык; страхаванне рызыкі непагашэння экспартнага крэдыту ці пратэрміноўкі такога крэдыту, выдадзенага банкам-рэзідэнтам Беларусі прадпрыемству-экспарцёру для вытворчасці тавараў ці паслуг; страхаванне інвестыцый беларускіх прадпрыемстваў за мяжой і іншыя. Я назваў толькі асноўныя накірункі, іх поўны пералік прадугледжаны ва ўказе № 534. Калі чытачоў гэты поўны пералік нашых паслуг зацікавіць, мы яго абавязкова прадаставім з улікам той карэкціроўкі дакумента, якая адбылася сёлета. У прыватнасці, карэкціроўка спрасціла працэдуру атрымання прадпрыемствамі-экспарцёрамі крэдыту ў банках, ён выдаецца на льготных умовах, па меншай працэнтнай стаўцы.

— Хто вашы найбольш вядомыя кліенты ў Беларусі?

— І БелАЗ, і МАЗ, і трактарны завод, іншыя буйныя (і не толькі буйныя) прадпрыемствы, а таксама айчынныя камерцыйныя банкі. Страхуюць кантракты лікёра-гарэлачныя заводы. І такія пастаўшчыкі касметыкі, як «Беліта», «Вітэкс». Мы сталі надзейнымі партнёрамі для прадпрыемстваў усіх формаў уласнасці. Цікава, што прадпрыемствы, якія пастаўляюць тавары народнага спажывання, у канцы года павялічылі свае «абароты», і лагічным будзе, калі яны праявяць дальнабачнасць і застрахуюць свае пастаўкі па кантрактах.

— Вы — арганізацыя са стапрацэнтным дзяржаўным капіталам, за вашай спінай стаіць дзяржава. Што гэта азначае на практыцы для вашых кліентаў?

— Азначае зноў жа стапрацэнтную гарантыю таго, што «Белэксімгарант» цалкам выканае свае абавязацельствы па дагаворах страхавання экспартных рызык. Па-першае, таму, што дастатковы ўласны капітал: сёння ў нас уласны капітал складае больш за 85 мільярдаў беларускіх рублёў. Па-другое, у бюджэце Рэспублікі Беларусь штогод прадугледжваюцца сродкі, якія ў выпадку неабходнасці могуць быць выдзелены «Белэксімгаранту» для выплаты страхавой кампенсацыі нашаму кліенту, прадпрыемству-экспарцёру, якое сустрэлася з праблемамі за мяжой. Пакуль такой магчымасцю мы не карысталіся, стараемся абыходзіцца ўласнымі страхавымі рэзервамі.

Такім чынам, нашы фінансавыя магчымасці дастатковыя, каб прадпрыемства-экспарцёр адчувала сябе ўпэўнена на знешнім рынку.

Страхаваннем экспартных рызык у нас займаецца цэлая служба, дзе працуюць высокакваліфікаваныя спецыялісты. Яны вывучаюць рызыкі для прадпрыемства-экспарцёра, у замежным крэдытным бюро запрошваюць інфармацыю па контрагенце, цікавяцца, хто яго заснавальнікі, знаёмяцца з балансам, ацэньваюць фінансавую ўстойлівасць і плацежаздольнасць. І на аснове аналітычнай ацэнкі прымаецца рашэнне, наколькі кантракт рызыкоўны. Прымаецца пад увагу і тое, якія ў краіне рызыкі — толькі камерцыйныя, ці магчымы і палітычныя, звязаныя з неспрыяльнымі зменамі палітычнай і макраэканамічнай сітуацыі: адбываюцца ўзброеныя канфлікты альбо аб’яўлены нацыяналізацыя ці дэфолт, уводзіцца эмбарга на экспарт і імпарт ці мараторый на абслугоўванне знешняга доўгу і іншае. І прапануем нашаму прадпрыемству-экспарцёру канкрэтныя ўмовы страхавання. Ва ўмовах сённяшняй фінансавай нестабільнасці на міжнародным рынку становішча можа кардынальна змяніцца ў любым рэгіёне, і ў кожным выпадку нашы спецыялісты ўважліва вывучаюць сітуацыю ў поўным аб’ёме па канкрэтнай краіне.

— Падзяліцеся, калі ласка, планамі на перспектыву.

— Асноўная наша мэта на перспектыву — актывізацыя аперацый па страхаванні экспартных рызык, нарошчванне аб’ёмаў страхавання. Мы стварылі для гэтага не толькі спецыяльную службу, але і сетку сваіх філіялаў — у кожным абласным цэнтры. Каб быць бліжэй да патэнцыяльных кліентаў.

Мы многае зрабілі для інфармавання патэнцыяльных страхавацеляў. Сёння яны нас пачулі, павярнуліся, што называецца, тварам, зразумелі, што ад нашага страхавога прадукту залежыць іх будучыня. Узаемаразуменню спрыяе і тое, што страхавы поліс недарагі, па кароткатэрміновым кантракце — адзінпаўтара працэнта ад яго цаны.

Мы збіраемся ўдасканальваць сваю дзейнасць, нашы задумкі базіруюцца на задачах, якія паставіў перад «Белэксімгарантам» беларускі ўрад па падтрымцы рэальнага сектара эканомікі. Пры гэтым будзем улічваць міжнародны вопыт экспартных страхавых агенцтваў. Калегі за мяжой у цяперашніх умовах таксама мяняюць формы, стыль і метады работы.

Гэтымі днямі нашы прадстаўнікі вярнуліся з пасяджэння Пражскага клуба ў Братыславе, на якім з удзелам прадстаўнікоў Сусветнага банка вывучалася пытанне, як страхавым кампаніям і экспартным агенцтвам паводзіць сябе ў перыяд сусветнага фінансавага крызісу, як мінімізаваць рызыкі? Згортваць сваю работу ніхто не збіраецца, каб не страціць рынкі збыту. Мы паслухалі калег і зрабілі выснову, што рухаемся ў правільным накірунку. У ходзе пасяджэння падпісаны пагадненні аб супрацоўніцтве «Белэксімгаранта» яшчэ з трыма бюро з еўрапейскіх краін.

— Вы надзелены выключным правам страхавання экспартных рызык з падтрымкай дзяржавы — ад імя Рэспублікі Беларусь. Гэтая выключнасць дазваляе вам самім устойліва працаваць?

— У гэтым годзе вынікі фінансава-эканамічнай дзейнасці «Белэксімгаранта» значна вышэйшыя, чым летась. І такая дынаміка прасочваецца штогод. Важнейшыя паказчыкі кожны год паляпшаюцца — і па рэнтабельнасці, і па росце прыбытку, па аб’ёмах і тэмпах росту страхавых паступленняў. Што, у прыватнасці, было асабліва адзначана спецыялістамі рэйтынгавай кампаніі, якая прысвоіла “Белэксімгаранту” міжнародны рэйтынг фінансавай устойлівасці.

Сёлета ў кастрычніку створаная ў нас сістэма падтрымкі нацыянальнага экспарту перацярпела сур’ёзныя змены на падставе таго, што кіраўнік краіны з улікам накопленага вопыту ўнёс змяненні і дапаўненні ў свой ранейшы Указ № 534. Унесены змены і ў шэраг іншых нарматыўных дакументаў. Выдадзена пастанова ўрада і Нацыянальнага банка, якая рэгламентуе парадак экспартнага крэдытавання беларускіх таваравытворцаў. У выніку створана комплексная, больш цэласная сістэма, у рамках якой асноўнае месца адведзена «Белэксімгаранту» як экспартнаму страхавому агенцтву Рэспублікі Беларусь. Арганізацыі, якая абараняе інтарэсы айчынных экспарцёраў на міжнародным рынку. Такі давер акрыляе і да многага абавязвае.

Карыстаюся выпадкам, каб павіншаваць калег з прафесійным святам. Хай у вас будзе болей кантрактаў і меней страхавых выпадкаў.

Публікацыю падрыхтавалі Уладзімір ХІЛЬКЕВІЧ і Вераніка АРЛОЎСКАЯ.

УНП 101421509

Рэдакцыя «Звязды» шчыра віншуе свайго даўняга сябра — генеральнага дырэктара Беларускага рэспубліканскага ўнітарнага прадпрыемства экспартна-імпартнага страхавання «Белэксімгарант» Вячаслава Дзмітрыевіча БАЛІБОКА з нядаўняй прыемнай падзеяй у яго жыцці і зычыць здароўя, удачлівасці ў рэалізацыі новых, як заўсёды — грандыёзных, задум, а яшчэ — звычайнага чалавечага шчасця.

Мы таксама далучаемся да віншаванняў, якія выказаў Вячаслаў Дзмітрыевіч работнікам сістэмы ў сувязі з іх прафесійным святам і просім прыняць самыя добрыя пажаданні ад старэйшага беларускага выдання.

«ШАРАВАЯ МАЛАНКА»

Турнір па боўлінгу сярод журналістаў «Шаравая маланка» прайшоў у 14-ы раз у сталічным боўлінг-цэнтры «Madison».

У спаборніцтве ўзяла ўдзел 31 каманда. Прадстаўнікі СМІ спачаліся за «Хрустальную кеглю» — пераходны прыз чэмпіёнаў турніру, тэлевізар, ну і, само сабой, за гэтае самае чэмпіёнскае званне.

На трэцім месцы з вынікам 1163 Realt.by, на другім — квартэт «Альфа Радыё» (1171), а чэмпіёнамі турніру сталі журналісты «Теленедели», якія набралі 1199 ачкоў.

Віншуем калег з перамогай і нагадваем, што арганізатарамі турніру выступілі ЗАТ «БелКП-ПРЕСС», «Альфа Радыё» і боўлінг-цэнтр «Madison». Партнёр турніру — Velkom.

15-ы раз «Шаравая маланка» пройдзе вясной наступнага года.

Кар. «Звязды».

ПРАВЕРЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ

Сканворд + лабірынт (2 снежня). Па гарызанталі: Гарыла. Тальк. Такыр. «Ася». Лайм. Цаля. Аніс. Мопс. Нява. Румб. Акравак. Тэнт. Асам. Камуз. Астра. Свет. Кокан. Ратару. Атака. Вяз. Афрыка. **Па вертыкалі:** Шпацыр. Акорд. Мста. Ямб. Тува. Рэзерв. Антылопа. Туя. Скот. Зебра. «Ака». Мана. Асот. Ліра. Нявестка. Сліва. Арак. Каня. Сак. Манаграма. **У лабірынце:** 1. Баклажан. 2. Грэйпфрут. 3. Ядловец. 4. Гушчар. 5. Пустазелле. 6. Шыпшына. 7. Памяранец. 8. Бурак. 9. Гарох. 10. Трыцікале. 11. Бавоўна. 12. Хрызантэма. 13. Незабудка. 14. Садавіна. 15. Касцяніка. 16. Нут.

Сканворд (3 снежня). Па гарызанталі: Шклянка. Пятніца. Кляп. Баул. Дар. Лава. Сок. Абед. Смык. Лаз. Апора. Азіміна. Хам. Каша. Акын. Валапас. Опера. Сарафан. Храм. Куплет. Вета. Ласт. Канал. Арба. Аматар. Лато. Паз. Гарадок. **Па вертыкалі:** Варатар. Двор. Келіх. Апал. Лема. Ліхтар. Сілас. Адана. Пакт. Арка. Замша. Апала. Луда. Сапёр. Таз. Піяла. Брат. Рым. Сеча. Рог. Пат. Указ. Канава. Сподак. Фен. Шырата. Кубак. Адан. Налíснік.

Сканворд (4 снежня). Па гарызанталі: Бязладдзе. Хваля. Кніга. Права. Драга. Стаер. Марс. Рагнеда. Абарот. Рыга. Пастар. Калода. Апарат. Нут. Рыла. Скатка. Эфір. Віза. Суп. Балота. Руіна. Атава. Луг. Аліва. Асада. Аргумент. **Па вертыкалі:** Кентаўр. Прах. Грыфон. Пегас. Арэлі. Тарыф. Амега. Аліса. Ратару. Каса. Паласа. Дыван. Тула. Ікар. Агіда. Залог. Вар. Адрас. Сабака. Паёк. Камар. Аул. Гарызонт. Рарог. Дукат. Стаката. Атлант.

ВЫПІСВАЙЦЕ «ЗВЯЗДУ» НА I КВАРТАЛ І ПЕРШАЕ ПАЎГОДДЗЕ 2009 ГОДА З БЯСПЛАТНЫМІ ЎКЛАДКАМІ

Насупраць Чарнобылю. Местное самоуправление. Свая справа. Чырвоная змена. Купі лепшае! Жыцьцяндоля. Краіна здароўя.

ДЛЯ ІНДЫВІДУАЛЬНЫХ ПАДПІСЧЫКАЎ	63850	10 120 рублёў на месяц 30 360 рублёў на квартал 60 720 рублёў на паўгоддзе
ДЛЯ ВЕТЭРАНАЎ ВАВ І ПЕНСІЯНЕРАЎ	63145	9 570 рублёў на месяц 28 710 рублёў на квартал 57 420 рублёў на паўгоддзе
ДЛЯ ВЕДАМАСНЫХ ПАДПІСЧЫКАЎ	63858	16 170 рублёў на месяц 48 510 рублёў на квартал 97 020 рублёў на паўгоддзе
ВЕДАМАСНАЯ ПАДПІСКА ДЛЯ ЎСТАНОЎ МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ, МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І МІНІСТЭРСТВА АХОВЫ ЗДАРОЎЯ	63239	14 740 рублёў на месяц 44 220 рублёў на квартал 88 440 рублёў на паўгоддзе

ПАДПІСКА «ДА ЗАПАТРАБАВАННЯ» (праз кіёскі Мінгарсаюздруку)

ДЛЯ ІНДЫВІДУАЛЬНЫХ ПАДПІСЧЫКАЎ	63850	8 690 рублёў на месяц 26 070 рублёў на квартал 52 140 рублёў на паўгоддзе
ДЛЯ ВЕТЭРАНАЎ ВАВ І ПЕНСІЯНЕРАЎ	63145	8 180 рублёў на месяц 24 540 рублёў на квартал 49 080 рублёў на паўгоддзе
ДЛЯ ВЕДАМАСНЫХ ПАДПІСЧЫКАЎ	63858	11 640 рублёў на месяц 34 920 рублёў на квартал 69 840 рублёў на паўгоддзе
ВЕДАМАСНАЯ ПАДПІСКА ДЛЯ ЎСТАНОЎ МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ, МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І МІНІСТЭРСТВА АХОВЫ ЗДАРОЎЯ	63239	11 010 рублёў на месяц 33 030 рублёў на квартал 66 060 рублёў на паўгоддзе

СКАНВОРД

Склаў Андрэй МІХАЙЛАЎ.

Віншуем любую матулю, Ганну Іванаўну ГРАМОВІЧ з в. Меляшковічы Мазырскага раёна, з юбілеем.

Пусть будет жизнь твоя светла,
без бед и без напастей.
Пусть будет много в ней тепла,
цветов, улыбок, счастья.

Муж, дзеці, унукі.

Віншуем нашу дарагую Вольгу ПЛІКУС з днём нараджэння. Жадаем жыццёвага шчасця, моцнага здароўя, новых творчых поспехаў.

Свёкар Мікалай, свякроў Галіна. *г. Мінск.*

ШАШКІ

Пад рэдакцыяй майстра спорту Мікалая ГРУШЭЎСКАГА

100-ГАДОВАЯ ЗАДАЧА

Менавіта столькі гадоў таму ў «Литературных приложениях» да часопіса «Нива» была змешчана наступная задача 17-гадовага юнака Георгія Чаховіча:

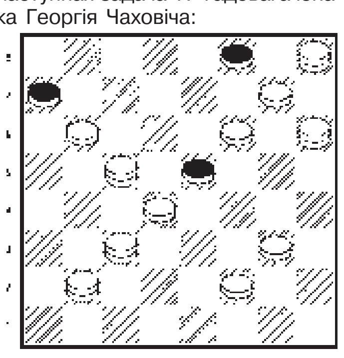

БЕЛЫЯ: b6, d4, f2, f6, g3, g7, дамкі b2, c3, c5, h6, h8 (11). ЧОРНЫЯ: a7, e5, f8 (3).

Замкнуць дамку і простую чорных: 1. cd2 e:a1A 2. hg5 3. de3 4. h:e5 hg1 5. eh2#. Варыянт A1. ...e:e1 пашукайце ў рамках нашага бліца-42/2, пераможца якога будзе адзначаны. Свае адказы накіроўвайце на адрас рэдакцыі: 220013, г. Мінск, вуліца Б. Хмяльніцкага, 10-а, рубрыка «Шашкі».

«За гэты час так і ніхто не паўтарыў такое спалучэнне фіналаў», — паведамляе гросмайстар СССР Леанід Вітошкін (Гомель). Заадно маэстра прапануе разгледзець і яго новыя эцюды:

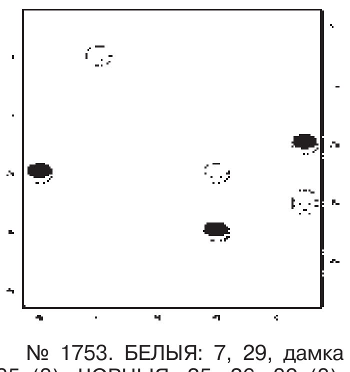

№ 1753. БЕЛЫЯ: 7, 29, дамка 35 (3). ЧОРНЫЯ: 25, 26, 39 (3). Змест: 1 (43AB) 30, 48x. A(30) 19 (31) 28 (36C) 44/50, 29-23x. B(31) 30, 26X. C(43) 39, 29 (37) 47x.

№ 1714. БЕЛЫЯ: a7, дамкі f4, h2 (3). ЧОРНЫЯ: b4, c3, c5, h4 (4). Перавага белых. Пераканайцеся ў гэтым самастойна. Таксама будзем рады вашым рашэнням.

ПЕРШЫНСТВА МОЛАДЗІ

Завяршылася першынство моладзі Беларусі па шашках-100. Майстар Вольга Федаровіч заваявала залаты медаль сярод... юніёраў, праўда, у адсутнасць міжнароднага майстра Андрэя Толчыкава і майстра А. Мацявіна. А ў юніёрак мацнейшай была яе сястра-блізня Дар’я — міжнародны майстар па рускіх шашках.

АДКАЗЫ, ВОДГУКІ

На заданні класіфікацыйнага конкурсу «Пагода ў доме»-5/1-10, бліцаў-40/3-6 і 41/1-5 правільныя адказы даслалі: В. Талкачоў (в. Уздзевічы Клімавіцкага раёна), І. Астроўскі і А. Сняжкоў (Мінск), Аляксандра Камінская і А. Рогач (Вілейка), У. Бандарык і А. Мацыль (в. Лугавая Слабада Мінскага раёна), У. Сапяжынскі (Рагачоў), А. Кіслы (Узда), І. Козел (в. Махнавічы Мазырскага раёна), К. Козел (в. Ласосна Гродзенскага раёна), В. Голас (Любань), А. Янчук (Камянец), настаўніца Марыя Яўгенаўна Лічко і яе вучні Р. Аль-Корані, К. Рэмез, Дар’я Малашка, А. Жур, А. і А. Яраховічы (в. Возера Узденскага раёна), Дзмітрый Камчыцкі (Магілёў), М. Петух (п/а Зані Мядзельскага раёна), П. Шклудаў (Навапалацк), Л. Вітошкін і інш.

Як абяцалі, апрача аўтарскіх, прыводзім і іншыя развязкі, якія заўважылі нашы вопытныя рашальнікі ў конкурсе «Пагода ў доме»-5: 1. ef8x у заданні № 5 (У. Сапяжынскі, Л. Вітошкін, Д. Камчыцкі, А. Рогач і В. Голас), 5. ... hg3= у заданні № 7 (А. Рогач, Д. Камчыцкі, А. Кіслы, В. Талкачоў, К. Козел, У. Сапяжынскі, П. Шклудаў, Л. Вітошкін і І. Козел). Яны зарабілі дадатковыя ачкі і ўзначальваюць конкурсную табліцу. Што тычыцца сітуацый у партыях (заданне № 9) і пазаконкурсных пазіцыях, пабочныя магчымасці ў іх мы не ўлічваем.

Былы следчы раённай пракуратуры Віктар Талкачоў выказвае падзяку кіраўніку Свіслацкага прадпрыемства жыллёва-камунальнай гаспадаркі Канстанціну Міхайлавічу Барэлю і калектыву, які ён узначальвае, за прызы па выніках конкурсу «Пагода ў доме»-4. А навуковец Іван Астроўскі піша: «Нагогул, у нашай рубрыцы сапраўдная віхура. І чым далей, тым цікавей».

ЗВЯЗДА. БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНЫ НУМАР 1.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ. РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: І. БАРАНОЎСКІ, С. ГРЫБ, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ЛАХМАНЕНКА, Т. ПАДАЛЯК, С. ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), С. РАСОЛЬКА, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СВІДРЫЦКАЯ, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, І. ШЧУЧЭНКА.

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 287 18 36, 287 18 51, юрыдычнага — 287 19 68, сакратарыята — 292 05 82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 21 03, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 74 13 92, Баранавічах: 7 26 02, Магілёве: 32 74 31; бухгалтэрыі: 292 22 03; прыём рэкламы тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zvyazda.minsk.by, рэдактар рэкламнага аддзела — тэл./факс 292 04 52.

http://www.zviazda.by;

e-mail: info@zvyazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год.

Тыраж 32.333 Індэкс 63850. Зак. № 6782. Нумар падпісаны ў 19.30.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12